

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1879

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 6 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 3 ΑΘΗΝΑΙ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1956

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Ίδρυτής - Διευθυντής 1879—1895 Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ. — 1895 — 1950 ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ. — Βραβείο Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Έτος ίδρύσεως 1879
Έκδοτικός Οίκος «Διγενής»
Σανταρόζα 15 - Τηλ. 29-119

Διευθυντής: ΕΥΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ, Ό-
λυμπίας 18. - Υπεύθυνος Τυπο-
γραφείου: Σ. ΔΙΑΛΗ ΣΜΑΣ
Φραντζή 11

Κυκλοφορεί κάθε Παρασκευή
Τιμή τεύχους Δρχ. 3

Συνδρομαί έσωτερικού:
Έτησια Δρ. 150. Έξωμης Δρ. 75

Συνδρομαί έξωτερικού:
Έτησια £ 4 - \$ 12

Τά... άλογοπαίγνια του Άνανια

Γυρίζοντας χτές το βράδυ σπίτι, βρήκα τη γυ-
ναίκα μου άναστατωμένη.

— Ό προκομμένος σου ό γυιός, με ύποδέχτηκε
άπό την πόρτα ή κ. Άνανια. Άν ξέρης τι έκανε
πάλι σήμερα...

Άν είναι δυνατό νά έκανε καμιά καινούργια
σκανταλιά, ό προκομμένος ό Βενιαμίν μου — είναι
τό μικρότερο παδί μου — ό... Βενιαμίν μου όπως
τόν λέω στην άλογοπαίγνική διάλεκτό μου. Είναι
τόσο ήσυχο, τό καημενούλι. Μόνο όταν κοιμάται
δέν ξεφωνίζει.

— Τι έκανε πάλι ό γυιός μου; ρώτησα τότε τη
γυναίκα μου.

— Νά, κατάπιε τό μισό μελάι άπ' τό μπουκα-
λάκι που έχεις άπάνω στό γραφείο σου. Άν δέν
τόν πρόφταινα, θα τό άδειαιζε όλόκληρο. Τρέχα
γρήγορα νά φωνάξης τό γιατρό...

Καί εγώ, χωρίς νά χάσω την ψυχραιμία μου:

— Καημένη, γυναίκα, τι κάνεις έτσι; Μιά και
κατάπιε μελάι τό παιδί, δέν του έδινες νά καταπιή
άπό κοντά κι ένα... στυπόχαρτο;

ΑΝΑΝΙΑΣ

Σχεδόν...δυστύχημα!

— Διαβάσατε την έφημερίδα σή-
μερα; ρωτάει με τραγικό ύφος ή
κυρία Ροδόνη τη γειτόνισά της.

— Ναι...

— Καί είδατε ότι ό άνδρας μου
διαμελίσθηκε σχεδόν άπό ένα φορ-
τηγό δέκα τόννων;

— Πανηγύα μου! Μά δέν διάβα-
σα τίποτα τέτοιο.

— Πώς δέν τό προσέξατε; «Ό
μεθυσμένος οδηγός ενός φορτηγού
δέκα τόννων ανέτρεψε τόν άστυφύ-
λακα άπ' άριθ. 3729»;

— Μά..., μά ό άνδρας σας έχει
άν θυμώμαι καλά τόν άριθμό
3721.

— Ναι... και γι' αυτό λέω σχε-
δόν.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΠΕΝΝΙΕΣ

— Πολλά ιδιωτικά σχολεία,
ίσως τά περισσότερα, έχουν
έγκαινιάσει ένα σωτήριο σύστη-
μα: Κάθε άπόγευμα όι μαθη-
τές κάθονται, δυό — τρείς ώ-
ρες και μελετούν μέσα στην τά-
ξη τους, τά μαθήματα της έ-
πομένης ημέρας.

— Φυσικά σ' αυτό τό διάστη-
μα γράφουν και ό,τι έχουν νά
γράψουν, όποτε την ώρα που
σχολάνε είναι πανέτοιμοι. Φεύ-
γοντας άπ' τό σχολείο, γυρί-
ζουν σπίτι τους ήσυχοι, χωρίς
τήν... άγωνία του διαβάσαντος
και μπορούν νά παίξουν ξέ-
γνιστοι ως την ώρα του ύ-
πνου.

— Αυτό τό όποικρετικό διά-
βασμα μέσα στην τάξη κάθε
άπόγευμα, έχει μεταβάλλει ά-
κόμη και τούς πιο άμελείς
σ' έπιμελείς. Χωρίς μάλιστα
νά τό καταλάβουν ούτε όι γί-
διοι!

— Στίς συνοικίες άρκετοι
δρόμοι γίνονται... γήπεδα πο-
δοσφαίρου.

— Όι περαστικοί συχνά κιν-
δυνεύουν νά φάνε κανένα εσώτε-
ρα κατεβασμένο, μά και τά τζάμια
των γύρω σπιτιών δέν είναι ά-
σφαλέστερα. Γι' αυτό όι προ-
νοητικοί γείτονες κλείνουν τά
πατζούρια!

— Έτοιμαστήτε νά πητε
χρόνια πολλά στις Άννούλες,
στούς Σπυράκηδες, στούς Άν-
τρίκουσ, και στούς Νικολάκη-
δες. Άυτές όι ονομαστικές γιορ-
τές πέφτουν ή μία πίσω άπ' την
άλλη.

— Βέβαια, σέ κείνους που
γιορτάζουν, πρέπει νά κάνουν
κι' έσείς κανένα δωράκι.

— Με τά πρώτα κρύα έμφανί-
σθηκαν μερικοί... μακρυπαντελο-
νάδες. Μ' άλλα λόγια φόρεσαν
μακριά μάλλινα παντελόνια και,
μ' αυτά κυκλοφορούν ή πη-
γαίνουν σχολείο.

— Καί πως θαμαρνούμε! Εή-
να σωστά άντράκια!

Η ΠΕΝΝΑ Χ

Ένώ πλησιάζουν τά Χριστούγεννα

Η νέα μας έξόρμησι...

ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ πιά στόν
Δεκέμβριο. Σέ λί-
γο έρχονται όι με-
γάλες μέρες. Τά Χρι-
στούγεννα. Όλοι έρ-
χισαν νά έτοιμάζονται άπό
τόρα νά τίς εορτάσουν. «Ο-
λοι. Τό ίδιο και ή «Διάπλα-
σις». Η «Διάπλασις» μάλιστα
εορτάζει πάντα μ' ένα δια-
φορετικό τρόπο: Γι' αυτήν ή
καλύτερη γιορτή είναι νά βο-
ηθή όσο μπορεί νά γιορτάζουν
τά Διαπλάσπουλά της!

Καί τά Χριστούγεννα ανή-
κουν στό παιδιά, πάνω άπ' ό-
λους. Μιά τέτοια μέρα γεννή-
θηκε ό Χριστός κι ήλθε στόν
κόσμο τό φώς κι' ή αγάπη.

Μπορεί λοιπόν ή «Διάπλασις»
νά μήν πανηγυρίσει μαζί σας;
Και δέν κάνει καλά που διά-
λεξε τίς άγιες μέρες των
Χριστουγέννων γιά τη νέα
μεγάλη της έξόρμησι; Αυτά
τά τεύχη που έτοιμάζει θα
είναι μοναδικό δώρο.

Πρώτα — πρώτα θα προσθέ-
ση κι' άλλες σελίδες γιάτί τά
όσα σκέφτεται νά σας παρου-
σιάσει δέν χωράνε στις σελί-
δες που έχει τώρα. Έπειτα
έξέρει πως θα σας μένη και-
ρός νά τά διαβάσετε όλα με
την ήσυχία σας άφοδ' τότε θα
χουν σταιματήσει τά μαθήμα-
τα. Ναι αγαπητά μου Διαπλά-
σπουλά, με την ευκαιρία αυ-
τή πρέπει νά σας πω ότι φρον-
τίζουμε όταν είναι άνοιχτά τά
σχολεία νά μή σας ύποχρεώ-
νουμε νά διαβάσετε τόσα πολ-
λά στό περιοδικό σας ώστε

νά παραμερίζονται τά σχολικά
σας διαβάσματα. Πιστεύουμε
πως συμφωνείτε.

Ακόμα, ή Χριστουγεννιάτικη
«Διάπλασις» άχρη ένα σωρό
καινούργια πράγματα, πλού-
σια εικονογραφήσι, νέα άνα-
γνώσματα, νέους διαγωνι-
σμούς. Άλλες λεπτομέρειες
δέν σας άποκαλύπτω γιάτί
θέλω νά σας παρουσιάσω και
μερικές εκπλήξεις. Κι' αυτά
που σας λέω, τά λέω έπειδή
δέν μ' άρέσει νά σας κρα-
τώ κρυφές τίς μεγάλες μου
προσπάθειες.

Φυσικά, ή χριστουγεννιάτικη
έξόρμησι της «Διαπλάσεως» θα
σημάνη κι' έξόρμησι όλων των
Διαπλάσπουλων. Δέν πρέπει
νά υπάρξη φίλος τους που νά
μήν διαβάση τό πανηγυρικό
μας τεύχος. Πρέπει άπό τώ-
ρα νά τήν ελδοποιήσουν — δη-
λαδή πρέπει ν' άνασταυρωπι-
θοθή όλοι άπό τώρα γιά νά
βρής ό καινούργιος χρόνος τη
«Διάπλασις» με νέες δυνάμεις,
με νέες έπιτυχίες.

Σ τά πιστά Διαπλάσπουλά
είμαι βέβαιος πως δέν χρειά-
ζεται νά πω περισσότερα γιά
νά δράσουν άμέσως. Άλλωστε
κι' εγώ δέν έχω καιρό γιά
πολλά λόγια, παρά μόνο γιά
έργα. Με την δική σας έμ-
πιστοσύνη ή «Διάπλασις» των
Παιδων» θα τραβήη πάντα
μπροστά...

ΤΟ ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΟ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Λέγαμε τίς προάλλες πόσοι
κίνδυνοι άπειλούν τά παιδιά ό-
ταν δέν προσέχουν τ' αστοκί-
νητα, τά ηλεκτρικά σύρματα
του σπιτιού τους καθώς και τό
άσανέρ.

— Άλλά δέν κινδυνεύουν μό-
νον άπ' αυτά. Προχθές Έξω ά-
πό ένα σχολείο, έγινε ή πιο κά-
τω πολύ συνθησιμένη, δυστυχώς,
σκηνη:

— Ένα παιδί με τη σάκκα
του, μόλις είχε βγεί άπ' την αύ-
λόπορτα και γυρίζε ήσυχα σπι-
τί του. Έκείνη τη στιγμή έρχε-
ται άπό πίσω του ένα άλλο παι-
δί, περπατώντας στό νύχια και
βάζει «τρικλοποδιά» στό πρώ-
το. Αυτό άνυπόπτο πέφτει χάμω
και χτύπησε πολύ άσχημα. «Α-
νοίξε ή μύτη του, τσάκισε τό
χείρι του και λίγο έλειψε νά πά-
θω χειρότερη ζημιά γιάτί φο-
ρούσε γυαλιά κι' έσπασαν. Πρό-
φτασε όμως κι' έκλεισε τά
μάτια...

— Καταλαβαίνετε τό δεύτερο
παιδί, που καθώς είπε πήγε νά
κάνη ένα άσotteio, πόσο μετά-
νοιωσε βλέποντας τόν φίλο του
σ' αυτή την κατάσταση.

— Στ' αλήθεια πολλά τέτοια
άσotteia κάνουν μεταξύ τους τά
παιδιά. Πότε τεντώνουν τό δεί-
χτη του χεριού τους πλάι στό
μάτι κάποιου και τόν καλούν νά
γυρίση με κίνδυνο νά τόυ τό
βγάλουν. Πότε χτυπάνε άγορμη-
πα στό κεφάλι — πάντα γι' «ά-
σotteio» — ένα φίλο τους, με
κίνδυνο νά πάθω κανένα μεγα-
λό κακό. Πότε σπρώχνονται
στις σκάλες γιά ν' ανέβουν ή
νά κατέβουν πρώτα...

— Όλα αυτά είναι επικίνδυ-
να άσotteia. Κάτι χειρότερο; Δέν
είναι άσotteia, γιά νάνα κάτι ά-
σotteio, πρέπει νά μάς διακαέ-
ξη όλους χωρίς άσχημες συνέ-
πειες γιά κανένα.

— Παχνίδι σημαίνει χαρά, ευ-
γένεια, καλή καρδιά.

Ε, ΛΟΙΠΟΝ, τί τά θέλετε. Έ-
γώ προσωπικά ένθουσιάστη-
κα με τό προηγούμενο φύλλο.
Τό συγκρίνω με τά πρώτα
φύλλα και τό βρίσκω πολύ άνώ-
τερο. Μά τό μύτο μου, σας λέω...
Τό σαλόνι του, μάλιστα — όι με-
σαιές σελίδες του περιοδικού —
με τό θαλασσινό παραμύθι της
σειρήνας είναι θαύμα. Άμέ τό
έξωφυλλό του; Τι σας λέει ό «Πο-
λυμήκης» του; Έχω κι' έγώ φω-
τογραφική μηχανή, μά ή δικιά
του είναι μούρλια. Νά ήμουν κι'
έγώ ένα έξυπνο Διαπλάσπουλο
και νά κατάφερνα νά τήν κερδί-
σω...

Η ΜΟΝΗ που δέν είναι εύ-
χαριστημένη, αυτή είναι ή
κυρία Διάπλασις. Ποτέ της
δέν μένει εύχαριστημένη ά-
πό κάθε καινούργιο φύλλο. Καί
έξέρτε γιάτί; Γιάτί κάθε φορά
τό θέλει κι' ακόμα καλύτερο!
Άπό μία μεριά δέν έχει άδικο.
Άλλοίμονο άν ό άνθρωπος έμε-
νε ποτέ Ικανοποιημένος άπόλυτα
άπό τό έργο των ποδών του —
με συγχωρείτε, των φτερών του
ήθελα νά πω. Τότε δέν θα ύπηρ-
χε τό πνεύμα της προόδου νά σέ
κεντρίξη, γιά νά προσπαθή και
νά επιδιώξη πάντοτε τό καλύ-
τερο.

ΜΕ ρωτάει ένας μικρός μου
φίλος: «Τι τό θέλεις τό
στυλό, ψηλό σαν τό μπόι
σου, που κρατάς στό χέ-
ρι σου; Μ' αυτό γράφεις ή με τό
μύτο σου;» Άν ήμουν άνθρωπος,
θα θυμωνα νά μου προσάλλουν
τη μητή μου. Μά έγώ είμαι Έ-
νας ψυχραιμος πελεκάνος και ά-
παντώ στόν μικρό μου φίλο: Με
τό στυλό μου γράφω. Άν όμως
τύχη και μου σωθή τό μελάι,
έχω γιά ρεζέρβα τό μύτο μου.
Μόνο με τά πόδια μου δέν γρά-
φω. Πράγμα που τό συνθίζουν
άρκετοι την σήμεραν ήμεραν.

ΑΝ ξέρατε με πόση συγκί-
νησι διαβάξω τη «Σελίδα
Συνεργασίας Άναγνω-
στών... Μή σας φαίνεται
παράξενο. Μου άρέσει νά παρα-
κολουθώ τά παιδιά μας, τά νιά-
τα μας, στις πρώτες πρώτες έξορ-
μήσεις τους. Νά άκούω τίς πρώ-
τες τους φωνές, νά νιώθω τούς
πρώτους παλμούς, τά πρώτα
κινήματα της ψυχής των — που
γίνονται ευγενικοί στίχοι και ό-
μορφα πελά. Άπ' αυτή τη Σε-
λίδα θα ξεπηδήσουν μία μέρα
έξωριστοι ποιητά και λαμπροί
πεζογράφοι.

Τό ίδιο δέν έ-
γινε και με
την παλιά «Δι-
άπλασις». Τά
πιο πολλά ά-
πό τά καλύτε-
ρα όνόματα
της λογοτε-
χνίας μας, ά-
πό κε, άπό
τη Σελίδα Συ-
νεργασίας, ξε-
κίνησαν.
Ο Πελεκάνος

Μετά τη ζημιά!

Στό φτερό της πέννας

Ολυμπιονίκες

ΜΙΚΡΟΙ και μεγάλοι παρακολου-
θούν με πολύ ένδιαφέρον τούς
Όλυμπιακούς Άγώνες της Με-
δούσης. Έκεί, τά πιο γερά
παλληκάρια του κόσμου κι ό πιο
γερές κοπέλλες, όλο ύγεια, θάρ-
ρος, δύναμη, αίσιοδοξία κι άποφασισ-
τικότητα, αγωνίζονται γιά την ώρα ή
Νίκη: Νά δοξάσουν την πατρίδα τους. Ά-
νάμεσά τους έχει άναπτυχθή ένα θαυ-
αίσθημα φιλίας κι όσοι νικηθούν δέν πι-
κραίνονται — δίνουν με χαρά τό χέρι
στόν νικητή.

Αυτό είναι τ' άθάνατο Όλυμπιακό
πνεύμα: Η ευγενική άμλλα των νέων.
Όταν κανείς αγωνίζεται τίμια και κα-
ταβάλλει κάθε προσπάθεια, πρέπει νά
θεωρή τον έαυτό του νικητή κι' άς ήθε
δεύτερος, τρίτος ή και τελευταίος. Μια
τέτοια «ήττα», κάθε άλλο παρά είναι
ντροπή. Μόνο τό γεγονός ότι έφτασε ν'
αγωνίζεσθαι και νά διεκδική την δάφνη
μαζί με τούς διαλεκτότερους νέους, με
τίς διαλεκτότερες νέες όλου του κόσμου,
πρέπει νά σέ κάνει περήφανο. Γιάτί χα-
ρίς έσένα, χωρίς τούς άλλους που νική-
θηκαν, δέν θα ύπήρχε ολυμπιονίκης...

Σκεφθείτε αλήθεια έναν σπουδαίο ά-
θλητή ν' αγωνίζεται μονάχος. Όσο και
νά γυμναζόταν δέν θα μπορούσε ποτέ νά
καταορίση «ρεκόρ», αλλά και νά πετύ-
χαινε ό,τιδήποτε, δέν θα έφερε ποσο άείζει.
δέν θαχε κανένα γιά νά συγκρίνη την έ-
πίδοσί του και νά τήν χαρή. Θα του έ-
λειπε ακόμα ή όρεξη νά προσπαθήσει
κι' καλύτερο. Η ευγενική άμλλα δίνει
φτερά στό πόδι, στην καρδιά και στό
νού. Αυτή βοηθάει τον ένα με τόν άλλον
νά μάθουν τί σημαίνει Νίκη.

Ο νικητής λοιπόν κραστάει ένα με-
γάλο μέρος της νίκης του στόν νικημέ-
νο. Γι' αυτό κι' εκείνοι, όταν έχουν πρα-
γματικά ήθος αθλητικό, ταέχουν μετά

τόν άγώνα και τόν συγχαίρουν όπως κι
έκείνος όχι μόνο δέν τούς περιφρονεί μά
τούς άγκαλιάζει σαν φίλους που τόν
βοήθησαν παλληκαρίσια στην προσπά-
θειά του.

Σάν μία μεγάλη αγαπημένη οικογέ-
νεια ζούν όι άθλητές όλου του κόσμου
όταν συναντώνται κάθε φορά που γίνον-
ται Όλυμπιακοί Άγώνες. Καί παντού
όι άνθρωποι, μόλις μάθουν πως ένας ά-
θλητής, είτε κίτρινος είναι, είτε μαύρος,
είτε λευκός, είτε συμπατριώτης τους, εί-
τε ξένος, κατάφερε νά ξεπεράση την πιο
σπουδαία επίδοσι, χαίρονται και θαυ-
μάζουν τόν θριαμβευτή. Όχι άπο μεγα-
λοψυχία. Τότε ή χαρά κι ό θαυμασμός
θα είχαν άξία περιωρισμένη. Αισθάνον-
ται αυτό που αισθάνονται γιάτί ένας ο-
λυμπιονίκης μαζί με την πατρίδα του
δοξάζει κι' όλη την ανθρωπότητα.

Τό ανθρώπινο γένος πάντα θεωρεί δική
του κατάκτησι κάθε πνευματική, ψυ-
χική και σωματική επιτυχία. Οι μεγάλοι
συγγραφείς, όι μεγάλοι έπιστήμονες, όι
μεγάλοι καλλιτέχνες κι όι μεγάλοι άθλη-
τές, είναι ακριβώς μεγάλοι έπειδή ό
έργο τους άκτινοβολεί και γίνεται χρη-
σιμιο γιά όλο τόν κόσμο, ξεφεύγει άπ'
τά όρια μιας όρισμένης χώρας κι' απλώ-
νεται παντού. Τέτοιες νίκες είναι καρποί
του πολιτισμού μας.

Παράδειγμα τό άθάνατο ολυμπιακό
πνεύμα. Γεννήθηκε κι' έλαμψε στή χώρα
μας. Όστόσο χιλιάδες χρόνια τώρα τό
φώς του διατρέχει τη γή και στό τέσσα-
ρα σημεία του ορίζοντος, πάει άπό χέρι
σέ χέρι, δυνάμει τις καρδιές, αδελφώ-
νει τούς ανθρώπους και τούς άνοίγει τόν
δόμο νά γίνουν όλοι ολυμπιονίκες.

MEM.

Κ ΑΠΟΤΕ ζούσε ένας μεγάλος 'Ινδός έμπορος. Όταν, μιά μέρα αποφάσισε να ταξιδέψει σε μακρινές χώρες για να αποτελειώσει τις εμπορικές του δουλειές, μάζεψε ολόκληρη την οικογένειά του και είπε:

— Άγαπημένοι μου, εγώ φεύγω. Θα ήθελα, όμως, να μου πείτε, τί δωρο να σας φέρω όταν επιστρέψω.

Και ο καθένας είπε τί θα επιθυμούσε να έχει. Άφου τέλος ρωτήθηκαν όλοι, ο έμπορος ετοιμάστηκε να φύγει. Εξοφικά ο παπαγάλος, που πάντα τον πότιζε και τον ταιίζε με το ίδιο του το χέρι ο 'Ινδός έμπορος, τον φώναξε μέσα από το κλουβί του και του είπε:

— Έχω κι' εγώ, αφέντη, μιά επιθυμία.

— Τι είναι αυτό που θέλεις; ρώτησε με τη σειρά του ο έμπορος. Άν περνώ από το χέρι μου θα προσπαθήσω να ικανοποιήσω την επιθυμία σου.

Τότε ο παπαγάλος, είπε:

Στη χώρα που πηγαίνεις να εμπορευθείς, υπάρχει ένα μεγάλο δένδρο και πάνω στα κλαδιά του ζουνε πολλά πουλιά σαν και μένα. Το μόνο, λοιπόν, που θέλω από σένα είναι να πής στους παπαγάλους ότι έχουν χαιρετίσματα— σαλάμ— από μένα και θα σου χρωστάω μεγάλη ευγνωμοσύνη, αφέντη, αν στο γυρισμό σου φέρεις απάντησι από τους φίλους μου! Και ο παπαγάλος εξήγησε στον έμπορο πως να βρη το μεγάλο δένδρο.

Ο 'Ινδός είπε τότε χαμογελώντας:

— Καλά! θα πραγματοποιήσω την επιθυμία σου.

Ύστερα από ένα κοπιαστικό και επίκινδυνο ταξίδι, ο έμπορος έφθασε επί τέλους στη μακρινή χώρα. Πούλησε τα εμπορεύματά του και αγόρασε άλλα για τη δική του χώρα.

Και άφου ξεμπερδέψε με όλες του τις δουλειές, πήρε το μονοπάτι που έφερνε στο μέρος που του είχε πη ο παπαγάλος... Κοιτάζει και βλέπει πραγματικά ένα μεγάλο γέρικο δένδρο να ορθώνεται εκεί και στα κλαδιά του να κουνιούνται χιλιάδες παπαγάλοι.

Χαρούμενος ο έμπορος που βρήκε εύκολα το δένδρο, φώναξε δυνατά:

— Ε!... Ε, παπαγάλοι! Ο δικός μου παπαγάλος σας στέλνει «σαλάμ».

Δεν πρόλαβε, όμως, να τελειώσει τη φράσι του κι' ένας παπαγάλος γκεμίστηκε από το δένδρο κι' έμεινε κατάχμα πεθεμένος.

Τότε ο 'Ινδός εξαφνισμένος απ' αυτό το γεγονός, σκέφθηκε:

«Ίσως αυτός ο άγριος παπαγάλος να ήταν κάποτε πολύ φίλος με τον παπαγάλο μου, μιά που μόλις άκουσε τα «σαλάμ» του δικού μου παπαγάλου πέθανε!...»

Ήσυχος ο καλός έμπορος γύρισε στο σπίτι του και μοίρασε στους δικούς του, τα δώρα που του είχαν ζητήσει.

Άλλα στο «σαλάμ» του παπαγάλου του δεν έφερε καμμία απάντησι και, επειδή φοβόταν μη τον πικράνη με το θάνατο του άγριου παπαγάλου, δεν είπε τίποτα.

Τότε ο παπαγάλος, τον ρώτησε:

— Φαίνεται, αφέντη, πως έχασες να διαβιάσης το «σαλάμ» μου.

— Μετέδωσα το «σαλάμ» σου, αλλά δεν έλαβα καμμία απάντησι, αποκρίθηκε ο έμπορος.

— Θέλω, όμως, να μου διηγηθείς τί ακριβώς είδες εκεί που πήγες.

Τότε ο 'Ινδός, επειδή δεν μπορούσε να κάνει διαφορετικό άρχισε να λη αυτά που έγιναν.

— Μόλις έφθασα σ' εκείνο το μέρος που μου είχες πη, είδα τους παπαγάλους να καθωνται ήσυχα στα κλαδιά του δένδρου. Και πριν ακόμα προφθάσω να τελειώσω το «σαλάμ» που μου είχες πη να τους μεταβιάσω, ένας απ' αυτούς έπεσε νεκρός πάνω στη γη. Γι' αυτό, λοιπόν, δεν μπόρεσα να σου φέρω απάντησι.

Παραμύδι για τα μικρά παιδιά

Τι δώσε τοι 'Ινδοί

Έκει που τό έλεγε αυτό ο αφέντης του και πριν καλά-καλά να συμπληρώση τη φράσι του, ο παπαγάλος του κλονίστηκε και έπεσε βαρύς και άψυχος μέσα στο κλουβί...

Ο έμπορος λυπήθηκε πολύ για τον θάνατο του παπαγάλου του και σκέφθηκε:

«Δεν έκανα καλά να του μιλήσω για το θάνατο του φίλου του».

Ύστερα άνοιξε το κλουβί, έπιασε με σεβασμό τον παπαγάλο με τα ακίνητα ποδαράκια του και τον πέταξε ζεστόν ακόμα, γρήγορα-γρήγορα από το άνοιχτο παράθυρο.

— Τι παράξενο πράγμα! Είπε μέσα του μονολογώντας. Ποιά μυστηριώδης σχέση υπάρχει άρα γε, ανάμεσα στους δυο παπαγάλους, στον ήμερο, τον σπιτίσιο και στον άγριο, τον φίλο του;... Μήπως αυτό το «σαλάμ» ήταν τίποτε μαγικό σύνθημα και θανάτωσε τον άγριο παπαγάλο, τάκουσε, και έπειτα πάλι πέθανε από τον κύμο του ο ήμερος, επειδή έκατάλαβε την άδιαφορία των φίλων του; Συμβαίνει, βέβαια, αυτό πολλές φορές στα ζώα, να πεθαίνουν από την λύπη τους, όπως και στους ανθρώπους. Υπάρχουν δέ άγνωστες, τόσο μεταξύ των ζώων, όσο και μεταξύ των ανθρώπων.

Αυτές τις σκέψεις έκαμε γρήγορα-γρήγορα μέσα στο μυαλό του ο 'Ινδός κι' άπορούσε, γιατί βέβαια του ήταν άδύνατο να ξεδιαλύνη αυτό το παράξενο θέαμα, που έδλεπε για δεύτερη φορά μπροστά στα μάτια του. Μα αυτές οι σκέψεις διάρκεσαν λίγα δευτερόλεπτα, γιατί την ίδια στιγμή—

τί έκπληξις!— μπροστά του είδε ένα άλλο θέαμα ξαφνικά, πιο έκπληκτικό, που του προκάλεσε τόση κατάπληξι, ώστε ζαλίστηκε και παραπάτησε:

Ο παπαγάλος άνοιξε με θρίαμβο φαρδεια-πλατεία τα φτερά του και κουνώντας τα διαστικά χόθηκε στον ορίζοντα...

Τότε μονάχα ο 'Ινδός έμπορος κατάλαβε πως και ο άγριος παπαγάλος πέφτοντας από το δένδρο έκανε τον πεθεμένο για να δείξη στον παπαγάλο, που έμεινε κλεισμένος μέσα στο κλουβί, με ποιόν τρόπο θα μπορούσε να έλευθερωθί.

ΑΠΡΟΟΠΤΟ

Ο μεγάλος χιουμορίστας Άλφόνσος Άλαι αναγκάστηκε άπαιε κάτω από την πίεσι του άρχισυντάκτη του, να περιπετειώδες κομμάτι.

Να ένα απόσπασμα του καταπληκτικού αυτού κομματιού: «Απ' το πρωί ο γέρο-ναυτικός είχε βγη μαζί με τα δυο παιδιά στη φουρτουνοισμένη θάλασσα για να κερδίση το ψωμί του. Όμως οι ώρες περνούσαν και οι τρεις ψαράδες δεν έφαινονταν πουθενά. Η γυναίκα του ψαρά άρχισε ν' άνησυχί. Η θύελλα δυνάμωνε. Τα κύματα άκούγονταν να σπάνε με μανία επάνω στα βράχια. Άκουμπισμένη στο παράθυρο περίμενε να φανή η βάρκα που θα έφερνε πίσω τον άντρα και τα δυο της παιδιά.

Η ώρα περνούσε γρήγορα. Η άγωνία της όλο και μεγάλωνε. Η θύελλα όλο και έφούντανε. Και η φτωχιά γυναίκα δεν έδλεπε πουθενά στον ορίζοντα τη βάρκα. Άπελπισμένη έκλεισε το παράθυρο και πήγε ν' άνοιξη ένα άλλο. Γιατί σ' αυτό που έστεκόταν δεν είχε θεα προς την θάλασσα...».

Τί φίλοι μου,

ΙΘΑ λέγατε να μιλήσω σήμερα για τα

...πάρτυ; Το θέμα είναι επίκαιρο. Έγι μάλιστα πό επίκαιρο αυτές τις ήμερες, με ένα χρονογράφημα που έδημοσίευσε ο Ψαθός — θα τον ξέρετε βέβαια και όσοι διαβάζετε εφημερίδες θα έχετε χωρίς άλλο γελήσει με τα χιουμοριστικά του γραφήματα. Άλλα το τελευταίο του χρονογράφημα δεν ήταν μόνο ευχάριστο, είχε στο βάθος του και ένα δίδαγμα που σάς ενδιαφέρει.

Ένα νεο κορίτσι που άργανώνει πάρτυ στο σπίτι του, θέλει σώνει και καλά να διώξη τους γονείς του, για να μην εμποδίζουν με την παρουσία τους την δισκεδάσι των παιδιών. Οι γονείς δεν το καταλαβαίνουν αυτό, όχι γιατί δεν θέλουν να διασκεδάσουν τα παιδιά, αλλά γιατί η επιμονή της κόρης τους τους έβαλε σε ύποψιες. Ούτε παραδεχονται ασπτό το επιχείρημα της ότι επειδή συνηθίζεται να μη μένουν στα πάρτυ των νεαρών οι γονείς, πρέπει να κάμουν το ίδιο κι' εκείνοι. Αυτό κι' ας μείνουν, το έδηλώσαν στην κόρη τους καθαρά, και έμειναν, παρ' όλες της τις δικαιωσιές. Τη συνείδηση την περιγράφει η μητέρα μέσα σε ένα γράμμα της προς τον Ψαθό. Οι νεαροί και οι νεαρές συγκεντρώθηκαν και στην άρχή όλα πηγαιναν καλά. Άλλα σε λίγο οι γονείς εξηκρίβωσαν με το ύποπτο χαμψήλωμα των φάτων κι' έπειτα με τον τρόπο που χόρευαν, ότι το πάρτυ άλλαζε ατμόσφαιρα, δεν είναι πια μιά διασκεδάσι για νέους. Και ο πατέρας αναγκάζεται να διαλύση τη συγκεντρώσι. Η μανία βλεπόντας την κόρη της να κλαίη και να χτυπιέται για ό,τι έγινε, ρωτά αν έκαμαν καλά κι' αυτή και ο άνδρας της δίνοντας ένα τόσο

άποτομο τέλος στο πάρτυ. Ο Ψαθός δεν έχει τον παραμικρότερο διαταγμό, βρίσκει μάλιστα, ότι πρέπει να γλυτώνομε από κάτι τέτοιους άμερικανισμούς που χολάνε τόσα και τόσα παιδιά στην εποχή μας.

Άκούστε, άγαπητοί φίλοι.

Επειδή υποψιάζομαι ότι θάναι δυσάρεστη η αντίδρασι που θα δοκιμάσετε πολλοί, πάντως άρκετοί άνάμεσα στους πιο μεγάλους, από το άποτομο φέρισμό των γονιών στο πάρτυ της κόρης τους και από τον άπόλυτο τρόπο που άποδοκιμάζει ένας γνωστός χρονογράφος αυτά τα πάρτυ, θα σας ζητήσω να προσέξετε τα λόγια μου. Μη φαντασθήτε ότι προκειται να σας κάω χρηστομεία, καμμία πηκτική γεροντίστικη διδασκαλία, όπου να επαναλάβω εκείνα που λένε οι μεγάλοι στους μικρούς. Κι' αυτή τη διδασκαλία δεν θα σας την κάω, πρώτα-πρώτα, γιατί δεν είναι στις συνήθειές μου, έπειτα γιατί ξέρω καλά, ότι από τέτοιες διδασκαλίες δεν βγαίνει τίποτε, και όταν τις άκούνε τα παιδιά μόνο από ευγένεια δεν... χασμουριούνται. Βλέπετε πως δεν είμαι καθόλου σχολαστικός. Για τούτο σας ζητώ να προσέξετε τα λόγια μου — δεν είναι λόγια ανθρώπου που έχω την προκατάληψι της ώριμης ηλικίας, κι' επομένως, ό,τι κάνουν οι νεώτεροι το βρίσκει στραβό. Είναι όμως λόγια πείρας ανθρώπινης και σας τα λέω γιατί θα ήθελα, να σας βοηθήσω μ' αυτή την πείρα και να σας γλυτώσω από άρισμένα λάθη που όφειλονται στην ηλικία σας.

Σας ετόνισα σε κάποια απ' τις πρώτες επιστολές μου την άνάγκη της χα-

ρας. Άπ' αυτό καταλαβαίνετε τη σημασία που δίνω σε καθετί που δίνει το γέλιο, που εξασφαλίζει την τέρψι, άκόμη περισσότερο μάλιστα των παιδιών, που έτσι θα μεγαλώσουν καλύτερα, θ' άποκτήσουν αισθήματα άνθρωπινότερα. Να γελάστε λοιπόν, να γλεντήστε. Και μάλιστα όχι όπως γελούσαν και γλεντούσαν οι πατέρες σας κι οι μητέρες σας. Νομίζετε πως κι' εκείνοι δεν νοιώθουν πως άλλαξαν τα πράγματα; Το νοιώθουν. Και μέσα τους είναι άποφασισμένοι να σας άναγνωρίσουν άρισμένες ελευθερίες, που δεν τις χάρηκαν αυτοί. Άλλα μην πάτε στην άλλη άκρη ποτέ. Όχι για τους γονείς σας, για σας, είτε είστε άγόρια, είτε κορίτσια. Όλα καλά, τα πάρτυ, οι μοντέρνοι χοροί, η διασκεδάσι. Άλλα μ' έναν όρο, που πρέπει να τον προσέξουν τα κορίτσια πιο πολύ. Σ' όλη αυτή την ύποθεσι της νεότητός σας την τόσο σεβάστη, άκόμη και με τις υπερβολές της, και με τις άνοησιές της — ίσως μάλιστα περισσότερο γι' αυτές — κοιτάχτε να μη λερωθήτε, να μη προσβάλλετε εκείνο που λέγεται άνθρώπινη αξιοπρέπεια. Αυτό το ήθικό κεφάλαιο θα σας χρειασθί κι' όταν γίνετε μητέρες κι' όταν άποκτήσετε παιδιά.

Γι'ά χαρά σας

Γ. Φαβίους

Ο κόσμος έσεϊς κι' έμεις

Π ΓΟΧΘΕΣ Τετάρτη, πέρασε άπαρατήρητη μιά μεγάλη επέτειος. Στις 28 Νοεμβρίου 1912 σκοτώθηκε πολέμωντας για την ελευθερία της άγαπημένης μας πατρίδος πάνω στα αιματοδομημένα βουνά της 'Ηπειρου, ο ήρωας — ποιητής Λορέντζος Μαβίλης.

Πιστεύουμε πως θα σας δόθηκε η ευκαιρία στο σχολείο και ποιήματά του να διαβάσετε — δεν λείπουν από κανένα Άναγνωστικό των Γυμνασίων — και ν' άκούσατε απ' τον δασκαλό σας για τη ζωή, το έργο και προπαντός, για τον θάνατο του Μαβίλη. Τιμημένος με το αξίωμα του βουλευτού και στεφανωμένος από την άναγνώριση της πνευματικής του δημιουργίας, ζήτησε και πήγε έθελοντής για να ξεσκελασθούν και τα βάρη άλληλικά έδαφη. Πολέμησε στην πρώτη γραμμή κι' έπεσε πάνω στη φωτιά της μάχης. Ο λούκλρο το 'Εθνος τον θρήνησε τότε. Και το έδωσε την θέσι του στο Πάνθεον των 'Ελλήνων Άγωνιστών της Ελευθερίας. Ο Λορέντζος Μαβίλης

στάθηκε ένας πραγματικός πνευματικός άδηγος της Πατρίδος. Και πάντα όφείλουμε να τον δοξάζουμε...

Ε ΝΑΣ άναγνώστης μας γράφει μ' ένθουςιασμό τη συγκίνησι που δοκίμασε όταν ο Γυμνασιάρχης μαζί με μιά ομάδα μεγάλη μαθητών από τις μεγαλύτερες τάξεις του Γυμνασίου, πήγαν και παρηκολούθησαν το άριστούργημα του Γκαίτε «Φάουστ» στο Εθνικό μας Θέατρο. Προηγούμενος ο Γυμνασιάρχης άνέλυσε με άπλά λόγια στα παιδιά το περιεχόμενο του έργου κι' έτσι μπόρεσαν πιο εύκολα να νοιώσουν τα βαθύτερα νοήματά του. Από κάθε πλευρά η γνωριμία των νέων με τα κλασσικά έργα του παγκοσμίου θεάτρου — και φυσικά πρώτα με το άρχαιο δράμα — μπορεί να βοηθήσει άνυπολόγιστα την πνευματική και ψυχική τους καλλιέργεια. Τον φειντό χειμώνα πρόκειται το Εθνικό Θέατρο να παίξί κι' άλλο ένα άριστούργημα: Τον «Βασίλεά Ληρ» του Σαίξπηρ.

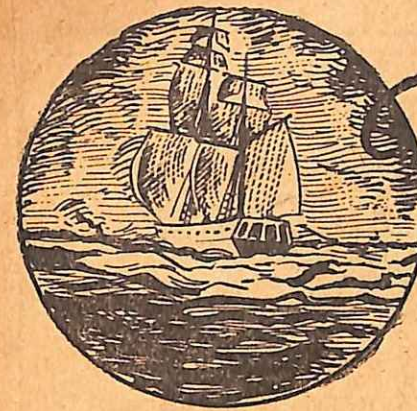
Κι' αυτό δεν θα πρέπει να το χάσουν τα μεγαλύτερα παιδιά που έχουν την τύχη να ζούν στην Άθήνα και στον Πειραιά. Το καλό θέατρο είναι σαν το σχολείο.

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ κάποιου χωριού της Κορυθίας, πριν άρχισί το μάθημα, έκανε γενική επίθεωρησι... καθαριότητος. Έξέταζε γόνατα, λύχια, λαιμούς, αυτιά. «Όποιο παιδί έχασε να καλοπλυθή, γυρίζει άμέσως σπίτι του, άσπριζε και ξαναρχόταν. Τον πρώτο καιρό τέτοια «πληγαινέλα» δεν έλειπαν. Σ' αυτά σ' αυτά όμως τα παιδιά συνήθισαν ναρχωνται καθαρά στο σχολείο και τώρα πια ο καλός δασκαλος σταματάει την επίθεωρησι καθαριότητος. Δεν χρειάζεται. Όλα τα παιδιά πριν έλθουν στο σχολείο έμαθαν να σπουνιζονται απ' την κορφή ως τα λύχια. Οι καλές κι' οι κακές συνήθειες μαθαίνονται χωρίς να το καταλάβουμε...

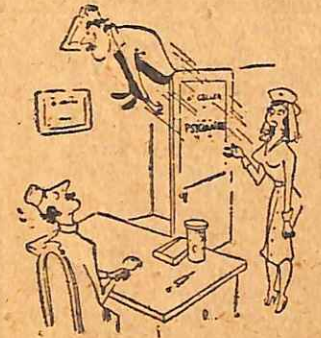
Ένας φίλος σας

Ο έξυπνος όρεϊβάτης

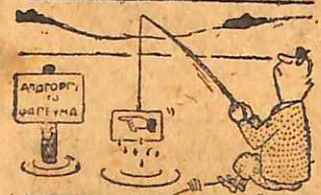
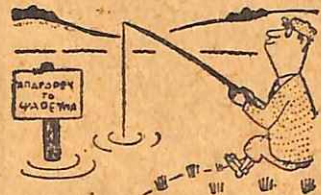

Το μυθιστόριο του ΣΑΝ ΣΕΜΠΑΣΤΙΑΝ

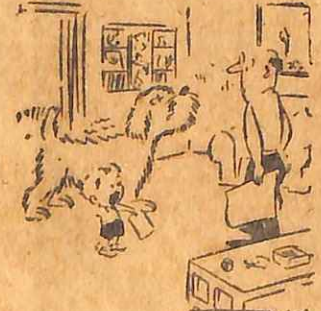
«Ο νέος μας πελάτης γιατρέ! Εέρρετε... νομίζει ότι είναι... ά- κρίς!»

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

— Και έχετε τον καιρό να προ-
πονήσετε στο τρέξιμο;
— Μάλιστα, είμαι... μικρόπω-
λητής!

— Να το ένδεικτικό μου και
να ο καλύτερός μου φίλος. «Αν
σου βαστάει χέρι»

Τα... «καλά κορίτσια»

Η ΜΥΙΓΙΑΓΓΙΧΤΗ

Από ζάχαρι είναι
φτιαγμένη; «Α-
πό άμμο; Από
ροδοπέταλα; Λί-
γο να την αγγί-
ξης, όπως το φτερό της
μυίας, αμέσως θα βγα-
λη μια σπασρακτική κραυ-
γή; «Αχ!»

«Οποιοσ την άκουση
θα νομίσω πως τουλαχι-
στον την πάτησε οδοντω-
τήρας. Το παραμικρό την
ενοχλεί, την νευριάζει,
την αναστατώνει. «Αλλοί-
μονο στην συμμαθήτριά
της που κάθεται
στο ίδιο θρανίο. Δεν
πρέπει να
την ακουμπάει ού-
τε με την... πο-
διά της. Η μυι-
γιαγγίχτη αμέ-
σως θα διαμαρτυ-
ρηθή!»

— Τραβήξου κα-
θυσμένη πέρα!
Κοντεύεις να με
ρίξεις κάτω!

Κι' όμως, εκεί-
νη, πιάνει τα δύο
τρίτα του θρα-
νιού. Μα καλά
νάναι μυιγιαγγί-
χτη ή ίδια. Έχουν γίνει
μυιγιαγγίχτα και τα, ο
λύβια της, τα βιβλία της,
οτιδήποτε της ανήκει.
«Έτσι πως κάνει και ξε-
φυλλίσει το «Αναγνωστι-
κό της, δεν τότε τίποτα
να βάλει τις φωνές!»

— Κοίταξε πως μου
το έκανες! Το βρώμισες,
το τσαλάκωσες, το έσχι-
σες! Πάρτο, δεν το θέλω!
Χάρισμά σου!

«Αναποκοκινίζει, κλαί-
ει και οδύρεται. Ωστόσο
το «Αναγνωστικό» δεν έχει
πάθει τίποτα απ' τις πιο
πάνω... καταστροφές. Έ-
πειδή ακριβώς ήξερε την
παραξενιά της, προσέθε-
σε το βιβλίο της και ήταν
το Ευαγγέλιο της Μητροπο-
λεως!»

Φοβερό πράγμα να μπλέ-
ξης με μυιγιαγγίχτη. Και
φοβερότερο να είσαι η ί-
δια μυιγιαγγίχτη. «Ο-
τι να σου πουν το παρε-
ξηγείς. Νομίζεις πως θέ-
λουν να σε κοροϊδέσουν.
Κι η πιο άθωα σύζηση
να γίνεται, ψάχνεις να
βρεις τι στρέφεται έναν-

τίον σου. Στα καλά κα-
θούμενα. Μιλούν π.χ. για
την τσιγγουνιά. Λένε
πως η τσιγγουνιά κάνει
τον άνθρωπο κακό, ύστε-
ρόβολο, δυστυχ. Κι α-
μέσως θυμώνεις.

— Μπαράβε! Για
μένα το λέτε! Μα γιατί
δεν έχετε το θάρρος να μου
το πείτε κατόμου; Εί-
σαυτε παλιόπαιδα!

«Αδικα προσπαθούν να
σε πείσουν πως ούτε καν
είχαν έσένα στο νου τους
γιατί κάθε άλλο παρά σε
θεωρούν τσιγγού-
να. «Επιμένεις, κλαίς και τούς...
κάβεις την καλη-
μέρα.

«Η Μυιγιαγγί-
χτη, όπως κατα-
λαβαίνετε, δεν ση-
κώνει άσπια. «Αλ-
λοίμονο και λάδη
μέρος σε κανένα
παιχνίδι. «Όσο
και να προσέχουν
οι άλλοι επειδή
την ξέρουν, μήπως
γίνει κάτι που
μπορεί να την θί-
ξη, εκείνη θα βρή
πάντα κάποιο ο-
χτη ή ίδια. Έχουν γίνει
μυιγιαγγίχτα και τα, ο
λύβια της, τα βιβλία της,
οτιδήποτε της ανήκει.

«Έτσι πως κάνει και ξε-
φυλλίσει το «Αναγνωστι-
κό της, δεν τότε τίποτα
να βάλει τις φωνές!»

— Κοίταξε πως μου
το έκανες! Το βρώμισες,
το τσαλάκωσες, το έσχι-
σες! Πάρτο, δεν το θέλω!
Χάρισμά σου!

«Αναποκοκινίζει, κλαί-
ει και οδύρεται. Ωστόσο
το «Αναγνωστικό» δεν έχει
πάθει τίποτα απ' τις πιο
πάνω... καταστροφές. Έ-
πειδή ακριβώς ήξερε την
παραξενιά της, προσέθε-
σε το βιβλίο της και ήταν
το Ευαγγέλιο της Μητροπο-
λεως!»

Φοβερό πράγμα να μπλέ-
ξης με μυιγιαγγίχτη. Και
φοβερότερο να είσαι η ί-
δια μυιγιαγγίχτη. «Ο-
τι να σου πουν το παρε-
ξηγείς. Νομίζεις πως θέ-
λουν να σε κοροϊδέσουν.
Κι η πιο άθωα σύζηση
να γίνεται, ψάχνεις να
βρεις τι στρέφεται έναν-

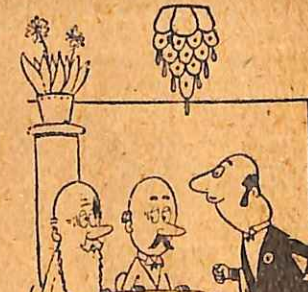
Η ΤΣΙΜΠΙΔΑ

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

Δεν έχω καιρό τώρα Νίκο.
Πρέπει να βοηθήσω τον πατέρα
μου στα... μαθήματά μου

δον

Ο Μπάρτλεϋ προσπάθησε να την
καθυσχάσει για λογαριασμό μου
και της έπε να μάς περιμένει ή
συχη, πλέκοντας κοντά στο τζάκι.
«Αμφιβάλλω όμως αν θα ήταν δυ-
νατόν ή όρμητική κυρά Φόλαν να ακολου-
θήση την συμβουλή του.

Διασχίσαμε τα χωράφια με τον Μπάρ-
τλεϋ επί κεφαλής, χωρίς να θυλάμε τσι-
μουδιά. «Όμοιολόγ ότι είχα πάλι αρχίσει
να τρέμω από το φόβο μου. «Ήταν κατα-
σκότεινα και δεν μπορούσαμε να διακρί-
ναμε ούτε τη θάλασσα.

Προσπαθήσαμε να ακούσουμε τον θόρυ-
δο κουτιών ή του μοτέρ του πλοαρίου,
αλλά τίποτε δεν τάραιε την σιωπή της
νύχτας. «Ο νους μου πέταξε στο «περγαν-
τίνι» μου που έστειλε κρυμμένο μέσα στη
σπηλιά και που ή ανεύρεσή του μάς είχε
δημιουργήσει όλη αυτή τη φα-
σαρία. «Ανυπομονούσα να
πάω να το δω και πάλι και
να βεβαιωθώ ότι δεν το εί-
χε ανακαλύψει κανείς.

«Ο Μπάρτλεϋ απαντώντας
στις σκέψεις μου, μου είπε
καθώς προχωρούσαμε :

— Μείνε ήσυχος, Πάτ. Το
«Σαν Σεμπασιτιάν» είναι
στη θέσι του. Πήγα και το
είδα το απόγευμα, πριν πάω
στο Φόραν.

Συνέχισαμε την πορεία
μας αμίλητοι. Τέλος αντι-
κράσαμε την σκοτεινή σκιά
του σπιτιού μου. «Ο Μπάρ-
τλεϋ προχώρησε προς το πί-
σω μέρος. «Εμείς οι άλλοι τον
ακολουθούσαμε, χωρίς να α-
νακαλύψουμε τίποτα το ύπο-
πτο.

«Έβαλα το αμάξι μου στην πίσω πόρ-
τα, αλλά δεν άκουσα κανένα θόρυβο στο
έσωτερικό. «Ξαφνικά ένας τρομακτικός θό-
ρυβος ακούστηκε. Κάποιος από τα «παι-
διά» είχε πέσει ανάμεσα στις πάπιες μου
που είχα ξεχάσει να κλείσω στη μικρή
τους μαντρά, όπως έκανα κάθε βράδυ. Τα
πουλιά τρομαγμένα χόλασαν τον κόσμο.
Κρίμα στις προφυλάξεις μας.

— Αυτό μάς έλειπε, φώναξε ο Μπάρ-
τλεϋ. «Εμπρός τώρα όλοι μαζί στο έμπρο-
μέρος του σπιτιού.

Μόλις στρίψαμε, αντικρύσαμε τρείς πε-
λώριες σκιές φορτωμένες με μια τέταρτη
σκιά που έδραγαν τρέχοντας από το σπι-
τι μου. Παρ' όλο το τρέξιμό μας κατάρρω-
σαν να μάς προσπεράσουν. Αλλά δεν πήγα-
ν αν προς την θάλασσα. Τροβούσαν ίσια
προς τον δρόμο των χωραφιών. Σε λίγο
ακούσαμε τον θόρυβο ενός δίτροχου κα-
θώς ξεκινούσε. Κάποιος από τους φυγά-
δες έριξε μια πιστολιά. Το άλογο φοβι-
σμένο από τον θόρυβο ξεκίνησε τρέχον-
τας σαν τρελά. Το δίτροχο τινάζονταν
μαζί με το φορτίο του σκοντάφτοντας
στον άνωμαλο δρόμο.

«Ο Μπάρτλεϋ τράβηξε το μανίκι του
Νέντ που έτοιμάζονταν να τρέξει πίσω α-
π' το άμάξι.

— «Ας τους, του είπε. «Αφού θέλουν
τόσο πολύ τον Μανουέλ, ας τον πάρουν.

— Κρίμα που φτάσαμε τόσο αργά,
είπε ο Τζόννυ Ο' Νήλ.

— Καλύτερα, απάντησε ο ράφτης.
«Όμοιολόγ ότι δεν θα μου άρεσε καθόλου
να φάω καμιά σφαίρα.

Καθώς τα «παιδιά» κουβέντιαζαν,
σκεπτόμουν με πικρία ότι από δικό μου
λάθος ο Μανουέλ ήταν τώρα στα χέρια
των έχθρών του. «Αν είχα έλθει νωρίτερα,
θα μπορούσα ίσως να τον σώσω.

Μαζευτήκαμε όλοι γύρω από το σπι-
τι. «Η πόρτα ήταν ανοικτή. «Ο Μπάρτλεϋ
άναψε ένα σπρίτο και προχώρησε στο έ-
σωτερικό. «Αναψε τη λάμπα που δρισκό-
ταν ακόμα πάνω στο τραπέζι.

— Το γυαλί έχει σπάσει είπα και
σταμάτησα κατατρομαγμένος. Το σπίτι
ήταν πραγματικό πεδίο μάχης. «Η πόρτα
κρεμόταν μισογκρεμισμένη. Φαίνεται πως
την είχαν σπάσει για να μπουν. «Οι κα-
ρέκλες ήταν αναποδογυρισμένες. Τα πια-
τικά μου και διάφορα βάζα που είχα
κληρονομήσει από την μητέρα μου, δρι-

σκόταν σπασμένα στο πάτωμα. «Η καρ-
διά μου σφίχτηκε.

— Φαίνεται πως ο Μανουέλ αντίστα-
θηκε, είπε ο Νάντ. Περιέργο πως δεν τον
σκότωσαν.

— Δεν βλέπω αίματα, απάντησε ο
Τζόννυ Ο' Νήλ. «Αλλάς τε αν τον είχαν
σκοτώσει, δεν θάκαναν τον κόπο να το-
πάρουν μαζί τους.

— Γιατί όχι, είπε ο Μπάρτλεϋ. Δεν
βάλαμε βέβαια να βρούμε το πτώμα του
από την αστυνομία.

Μου φαινόταν περίεργο, πως ο φοβι-
στήρης Μανουέλ, που έτρεμε μόνο που
τους άκουγε απ' έξω, μπόρεσε ν' αντι-
σταθή με τόσο πείσμα στους έχθρους
του.

— Κάτι θα γύρευαν μάλλον, είπα, για
να σπάσουν όλα αυτά τα πράγματα.

— Δεν είναι απίθανο, είπε ο Μπάρτλεϋ.
Πάντως, δοξάζω το Θεό που ο Πάτ δεν
ήταν εδώ, γιατί μπορεί να τον σκότω-
ναν.

«Ακούστε, είπε ο Νέντ Ντόνελου
μήπως ο Μανουέλ έκανε επίτηδες τον φο-
βιστή για να τον λυπηθ ή Πάτ και
να το πή που βρίσκεται το «Σαν Σε-
μπάστιαν»;

— Όχι, απάντησα. Είναι βέβαιο ότι φα-
νόταν τους Νορβηγούς. Δεν είναι δυνα-

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

«Ο Πάτ Χέρνον ρυμουλκεί ένα άκυβερ-
νητο «περγαντίνι» του παλιού καιρού
σε μια κρυφή σπηλιά. «Επιστρέφοντας
βρίσκει μια βάρκα που ανήκει στο
«περγαντίνι». Μέσα σ' αυτή είναι πε-
σμένος ένας ανιάσθητος ναυαγός. «Ο
Μανουέλ, όπως λεγόταν ο ναυαγός, έν-
διαφέρεται για το ναυαγισμένο καράβι,
αλλά φοβάται ταυτόχρονα ώρισμένους
Νορβηγούς φαλακροήρες. «Οι Νορ-
βηγοί τον κυνηγούν πραγματικά ως
το σπίτι του Πάτ και σε μια στιγμή
που ο μικρός φεύγει για να ζητήσει
βοήθεια, οι ξένοι αρπάζουν τον Μανου-
έλ και εξαφανίζονται.

τον να προσποιηθ ή κανείς τόσο πολύ...
«Έτρεμε ολοκληρος και όταν ο «Ερικ φώ-
ναζε το όνομά του από το παραθύρο
κόντευε να κλάψ ή από τον φόβο του.
Μπορεί να τον πήραν μαζί τους για να
τον αναγκάσουν να τους π ή που είναι
το «περγαντίνι».

«Ο Μπάρτλεϋ εξήγησε στα «παιδιά»
ότι ο Μανουέλ μάς είχε α-
κούσει να μιλάμε για το
καράβι.

— Και τώρα θα ξέρουν
και οι Νορβηγοί ότι το
«Σαν Σεμπασιτιάν» δρισκε-
ται στα λημέρια μας, αφού
βρήκαν το άδικο κουτί της
κονσέρβας. Μπορεί, όμως,
να νομίζουν ότι το πέταξε ο
Μανουέλ. Δεν μπορεί να εί-
ναι βέβαιο ότι ξέρουμε τί-
ποτα σχετικό και μες, εί-
πε ο Μπάρτλεϋ.

— Κατά την γνώμη μου,
είπα, ο Μανουέλ θέλει τόσο
πολύ να κρατήσει το καράβι
για τον εαυτό του, ώστε θα
προσπαθήσει με κάθε τρόπο
να διαπρατευθ ή για να μη
ρεση να ανακαλύψ ή που βρίσκεται.

— Πάντως, είπε ο Μπάρτλεϋ, τώρα εί-
μαστε βέβαιοι ότι το καράβι δεν ανήκει
σε κανέναν από αυτούς. Πρέπει να πάμε
να συμβουλευτούμε τον κύριο Νταίλυ χω-
ρίς να κάνουμε καμιά. «Εφ' όσον ούτε ε-
μείς, ούτε οι Νορβηγοί έχουμε το δικαίω-
μα να το κρατήσουμε, πρέπει να βρούμε
σε ποιόν πραγματικά ανήκει.

Για πρώτη φορά άκουγα τον Μπάρ-
τλεϋ να λέη ότι ένα ναυάγιο δεν ανήκει
δικαιωματικά σε κανέναν που το βρήκε.
Φαίνεται πως θεωρούσε το ζήτημα πολύ
σοβαρό, και δεν ήθελε να κάνω καμιά
παράνομο.

— Πάμε, συνέχισε ο Μπάρτλεϋ. Δεν
έχομε πια τίποτα να κάνουμε εδώ. «Ελα
μαζί μας, Πάτ. Δεν μπορείς να μείνεις
μόνος εδώ την νύχτα.

«Εριξα μια ματιά στο δωμάτιό μου.
«Όλα ήταν άνω-κάτω κι εκεί, όπως και
στην κουζίνα. Τα αφήσαμε όλα όπως ή-
ταν και φύγαμε.

Τα «παιδιά» εξακολουθούσαν να βα-
σταούν τα πρωτότυπα όπλα τους, έτοιμοι
για μια ένδεχόμενη επίθεση. Στη φασα-
ρία που έγινε στην αρχή δεν είχαμε προ-
σέξει ποιά δρόμο πήρε το άμάξι των Νορ-
βηγών. Το πιο πιθανό ήταν ότι θα πή-
γαν προς το μέρος όπου ήταν άγκυροβο-

λημένο το πλοιάριό τους. Έκεί θα φέρ-
τωση τον Μανουέλ και θα φύγαν για ένα
άπο το νησάκι ή και για κανένα ισπανι-
κό λιμάνι.

Όταν φτάσαμε στο σπίτι του Μπάρ-
τλεϋ, διηγήθηκαμε στην κυρά Φόλαν όλα
τα περιστατικά. Στενοχωρήθηκε πολύ
για την καταστροφή των πιατικών μου
και ειδικά για τα κειμήλια που είχα ά-
πο την μητέρα μου. Μας έτοιμασε ζεστό
τσάι για να συνέλθουμε και κάθισε κι έ-
κείνη κοντά μας για να ακούσει με προ-
σοχή τις λεπτομέρειες της έκστρατης
μας.

Ήταν περασμένα μεσάνυχτα, όταν
τα «παιδιά» απόφασαν να φύγουν. «Ο-
ταν έφυγε και ο τελευταίος, η κυρά Φό-
λαν μου έτοιμασε ένα προχειρο κρεβάτι
στην κουζίνα. Ήμουν τόσο κουρασμέ-
νος, που έπεσα άμεσα. Σαν μέσα σε ό-
νειρο άκουσα τον Μπάρτλεϋ να μου λέι:
— Θα αφήσω την ενδιάμεση πόρτα
ανοιχτή. Αν χρειαστείς το παραμικρό,
ξύπνα με άμεσα».

Κοιμήθηκα βαρειά, αλλά ο ύπνος μου
ήταν ταραχμένος από τρομακτικούς έ-
φιάλτες.

Μια κοτούλα σκαρφαλωμένη στο κρε-
βάτι μου με ξύπνησε το πρωί με το κα-
κίσιο της.

ΦΕΥΓΩ ΓΙΑ ΤΟ ΓΚΑΛΓΟΥΑ-ΙΚ

Εμείνα αρκετή ώρα διαπλωμένος κοιτά-
ζοντας τον ήλιο που έμπαινε από την ά-
νοικτη πόρτα. Η κυρά Φόλαν τριγύριζε
στην αλλη ταίζοντας τις κότες της. Η
έπισκέπτριά μου μόλις την άκουσε έτρεφε
να πάρει το μερίδιό της.

Μου ήταν πολύ ευχάριστο που ξανά-
βρισκα την ήρεμη καθημερινή ζωή μου...
Ο Μανουέλ, το πρόσωπο του Έρικ στο
παραθύρο και τελικά η εξαφάνισή του έφ-
νου μου μου φαίνονταν σαν ένα μακρινό
όνειρο. Πού να ήταν άραγε ο δυστυχι-
σμένος αυτός ναυαγός; Παρακαλούσα το
Θεό να μη ξαναδρεθεί μπροστά μου για
να ησυχάσω από τις αγωνίες και τα κυ-
νήγια.

Η κυρά Φόλαν μου έφερε να προνευ-
ματίσω στο κρεβάτι σαν να ήμουν άρω-
στος. Αναγκαστικά έφαγα δύο αυγά, ψω-
μί με βούτυρο και ήπια άκοκτο φλυτζά-
νια τσάι.

— Οί ένοι εξαφανίστηκαν, μου είπε
η περιποιητική φίλη μου. Ο Μπάρτλεϋ
πηγε από νωρίς στο Φάρο, αλλά δεν
τούσε συνάψησε ποθενά.

— Τόσο το καλύτερο. Ας ελπίζουμε
ότι δεν θα ξαναδρθουν.

— Ποιος ξέρει... Ο φίλος μας ο Μάττ
είπε σήμερα το πρωί στο Μπάρτλεϋ ότι
ένας νέος ξανθός άνδρας χθες σκαίνι ά-
πο το κατάστημά του. Φαντά σου ότι μη-
κη σε στο μαγαζί του Μάττ και με περισ-
σή αναίδεια ζήτησε να αγοράσει όσο
σκαίνι χρειάζεται για να δεθί ένας άν-
θρωπος.

Ο Μπάρτλεϋ γύρισε στο μεταξύ και
με ρώτησε αν είχα κοιμηθ καλά.
Τον διαβεβαίωσα ότι ήμουν πολύ ξε-
κούραστος, παρ' όλους τους εφιάλτες που
είχαν τσατίσει τον ύπνο μου.

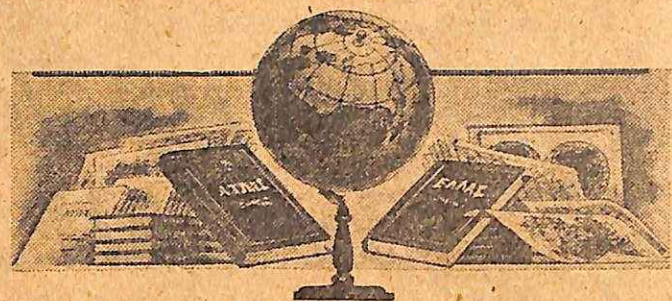
Μου πρότεινε τότε να πάμε να ρίξουμε
μια ματιά στο «περγαντίνο» μου. Το έ-
πιθυμούσα αφάνταστα, αλλά φοβόμουν
μήπως οι φολαινοθήρες κατασκοπεύουν
τις κινήσεις μας.

— Μείνε ήσυχος, μου είπε ο Μπάρ-
τλεϋ, τουλάχιστον για τώρα μπορώ να
σε διαβεβαίωσω ότι έχουν φύγει. Επει-
τα θα πάρε το άλλο και θα πάς στο
Γκάλογουαϊκ.

Ο ήλιος έλαμπε στον ουρανό και ένα
ελαφρό αεράκι φούσκωνε ανεπαίσθητα τη
θάλασσα. Μπήκαμε στη Βορκόουλα μου και
ξεκινήσαμε για την σπηλιά.

— Ξέρεις, μου είπε ο Μπάρτλεϋ τρα-
βώντας τα κουτιά, σήμερα το πρωί είχε
έλθει στο χωριό κάποιος από το Γκά-
λογουαϊκ. Ο άνθρωπος αυτός διηγήθηκε ό-
τι μερικοί φολαινοθήρες είχαν άγκυροβο-
λήσει στο Άτσιλ την περασμένη εβδο-
μάδα. Άφησαν στην παραλία έννιά φα-
λαίνες φώτες που βρωμούσαν ένδεινα.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Η συνέχεια.

Τί γράφει ένα πανάρχαιο βιβλίο

ΕΙΝΑΣ συγγραφέας με πολύ φαν-
τασία, ο Ουέλλε, παρουσιάζει
σε ένα μυθιστόρημά του έ-
ναν άνθρωπο με μια μηχανή,
που έχει το θάυμαστο χάρι-
σμα να τρέχει μέσα στο χρόνο. Ο κά-
τοχος της μπορεί ανεβαίνοντας σ' αυ-
τήν να μεταφέρεται χιλιάδες χρόνια
στο μέλλον ή στο παρελθόν και να
βλέπει τη ζωή που θα ζήσει ή που έ-
ζησε ή ανθρωπότητα.

Για να γυρίσουμε στο παρελθόν
δεν χρειάζεται να έχουμε ένα τέτοιο
μηχάνημα. Μπορούμε να κάνουμε αυ-
τό το δρόμο με τη σκέψη και τη σπου-
δή μελετώντας ένα πανάρχαιο βιβλίο.
Το βιβλίο αυτό δεν έχει φύλλα από
χαρτί ή από κανένα άλλο υλικό σαν
εκείνα που είπαμε άλλοτε. Και ούτε
μπορούμε να το έχουμε μπροστά μας
και να το ξεφυλλίζουμε, όπως κάνου-
με με τα σχολικά βιβλία. Τα φύλλα
του είναι από πέτρα, άμμο, καρβονό-
σκηνη, στάχτη και για να το διαβά-
σουμε πρέπει να περπατούμε από-
νω-κάτω στις σελίδες του και κάπο-
τε να σκάβουμε μέσα σ' αυτές. Το
βιβλίο αυτό είναι η γή.

Κάποτε, η γή δεν ήταν όπως την
βλέπουμε σήμερα. Έδώ στην Ελλάδα
και ψηλότερα ακόμα, στην Ευρώπη,
άπλωνανταν ζουγκλες πυκνές από
δένδρα χοντρά και πανύψηλα. Μέσα
στις ζουγκλες αυτές ζούσαν θηρία ά-
γρια και φοβερά πολύ πιο πελώρια
από τα έλέφαντα. Ένα απ' αυτά, το
μαμούθ, που σήμερα δεν υπάρχει, εί-
χε ύψος 5 μέτρα. Όμως τα πράγμα-
τα άλλαξαν πολλές φορές πάνω στη
γή. Σεισμοί τρομεροί και έκρηξεις ή-
φαιστών καταπόντισαν τεράστιες
εκτάσεις. Εκεί που άλλοτε ήταν βου-
νά και δάση παρουσιάστηκαν λίμνες
και θάλασσες. Σε μια εποχή μια φο-
δερή παγωιά άπλώθηκε στην Ευρώ-
πη. Τα δάση εξαφανίστηκαν και οι
τόποι που καλυπταν σκεπάστηκαν ά-
πο πάγους. Οί παγετώνες κατέβαιναν
ως τη νότια Γαλλία και την Ισπανία.
Η ζωή υποχώρησε στο νοτιά όπου
μπορούσε να βρη ζεστασιά για να
συντηρηθί. Ύστερα πάλι οι πάγοι
τραβήχτηκαν και η ζωή ξαναβρήκε
προς τα βόρεια.

Το νερό που κυλά αδιάκοπα άλ-
λάζει διαρκώς την όψη της γης. Τα
ποτάμια, οι όρμητικοί χείμαρροι που
σχηματίζονται από τις βροχές παρα-
σέρνουν πέτρες και χώματα και τα ά-
ποθέτουν σε χαμηλά μέρη σκεπάζον-
τας έτσι διάφορα ανάγια που άφη-
σε ο άνθρωπος στο πέρασμά του.
Στην εποχή που μιλάμε τα νερά ή-
ταν πιο όρμητικά γιατί οι βροχές ή-
ταν πιο συχνές. Μά και η φωτιά που
καταπρώγει τεράστιες εκτάσεις φέ-
νει πολλές αλλαγές.

Όλες αυτές οι αλλαγές που αναφέ-

ραμε έπλυσαν και σχημάτισαν τις
σελίδες του βιβλίου της γης. Οί αρ-
χαιολόγοι ψάχνοντας και σκάδοντας
έχουν μάθει πολλά απ' αυτό το βι-
βλίο. Μέσα στην άμμο, στις έκβολες
των ποταμών ανακάλυψαν τα πρώτα
εργαλεία και όπλα που έφτιαξε ο
άνθρωπος. Είναι φτιαγμένα από πέ-
τρα σκληρή ή από κόκκαλα ζώων που
τα κατεργάζονταν πάλι με πέτρα. Τα
χρησιμοποιούσαν για τακούρια, μα-
χαίρια, σουβλιά και δένοντας τα σε
μικρά κοντάρια έφτιαχναν όπλα για
να σκοτώνουν ζώα. Κάπου μαλίστα ά-
νακαλύφθηκαν και οι πρώτες βελόνες,
μεγάλες και χοντροφτιαγμένες. Βέ-
βαια, καμωμένες από κόκκαλο.

Μέσα σε σπηλιές, βρέθηκε το πρώ-
το νοικοκυριό του ανθρώπου. Σωροί
από στάχτες έδειχναν το τζάκι όπου
έκαιγε άενα ή φωτιά. Δεν έπρεπε να
σθήση γιατί ήταν δυσεύρετη. Την έ-
παιρναν οι άνθρωποι από τις πυρ-
καίες που προκαλούσαν οι κεραυνοί,
ή την άναβαν με μεγάλο κόπο χτυ-
τώντας τσάκμακότερες άπάνω σε
ξεροχόρτα. Κάπου εκεί δίπλα βρέθη-
καν εργαλεία και όπλα, σαν αυτά που
αναφέραμε, και πηλίνα άγγεία.

Έδώ και εκατό χρόνια μια λίμνη
ξεράθηκε στην Έλβετία. Στο Βυθό
της, κάτω από τα στρώματα λάσπης
και άμμου ανακαλύφθηκαν πανάρχαι-
οι συντοκισμοί που σχηματίστηκαν έ-
κει σε διάφορες εποχές. Άνθρώπινες
φυλές που ζούσαν από το ψάρεμα και
την γεωργία είχαν χτίσει τις κα-
τοικίες τους στις όχθες της λίμνης.
Άργότερα η λίμνη ξεχείλισε, οι άν-
θρωποι έφυγαν και τα σπίτια βούλια-
ξαν στα νερά της. Όταν τα νερά, ύ-
στερα από εκατοντάδες χρόνια άπο-
σύρθηκαν, οι άνθρωποι ξαναγύρισαν
στις όχθες της λίμνης. Μά και πάλι
η λίμνη φούσκωσε και σκέπασε τα
σπίτια τους. Στο τέλος οι άνθρωποι
έμπηξαν πασσάλους στον πάτο της
λίμνης και έφτιαξαν ξύλινα σπίτια ά-
πάνω σ' αυτούς. Μά αν προφυλάχτη-
καν έτσι από το νερό, έπεσαν σ' έναν
άλλο κίνδυνο φοβερότερο. Στη φωτιά
που άφάνισε τις κατοικίες τους. Ένα
στρώμα του βυθού της ξεραμένης λί-
μνης ήταν από καρβονούσκηνη και
μέσα σ' αυτό βρέθηκαν πολλά σκεύη
και εργαλεία, καλά συντηρημένα, για-
τί η καρβονούσκηνη προσφύλαξε καλά
από το νερό. Εκεί ανακαλύφθηκαν μά-
λιστα και κομμάτια πανιού που μας
έδειχναν τον τρόπο που ύφαιγαν οι
παλιοί αυτοί πρόγονοί μας.

Όπως βλέπετε, μαθαίνουμε πολλά
πράγματα διαβάζοντας αυτό το βι-
βλίο, που φυσικά δεν μπορούμε να
τα περιλάβουμε όλα σε ένα σημείω-
μα...

Ο ΦΙΛΟΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΦΑΚΟ

Η μικρή μας εγκυκλοπαιδεία

ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΟΥΤΙΣΕΤΕ ΤΙΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΑΣ

ΜΠΡΙΖΟΛΑΚΙΑ ΜΕ ΤΗ...
ΒΟΥΛΑ

ΠΟΣΕΣ ΩΡΕΣ ΕΧΕΙ
Η ΜΕΡΑ;

Απίστευτο,
αλλά αληθινό.
Βλέπετε μια
αγγελάδα στο
δρόμο σας
και δεν ξέρε-
τε αν το κρέ-
ας της, είναι
νόστιμο ή όχι.
Και όμως οι
ειδικοί βρήκαν τον τρόπο να
το εξακριβώσουν, προτού το ζώο
πάη στο χασάμι. Τρυπούν το
ζώο με μια λεπτή βελόνα, που
είναι προσκαρμυσμένη πάνω σε
ένα ειδικό ηλεκτρονικό μηχάνη-
μα. Σ' έναν ειδικό δίσκο κατα-
γράφεται την ίδια ώρα αυτόμά-
τως αν το ζώο είναι παχύ ή ά-
τίβητα, άδύνατο. Κι' έτσι μπο-
ρείτε να ξέρετε με κάθε σιγου-
ριά αν οι μπριζόλες που θ' ά-
γοράσετε θα είναι νόστιμες...

Να και κά-
τι που ίσως
σας φανή πα-
ράξενο. Κά-
νουμε λάθος
όταν λέμε πως
η ημέρα έχει
24 ώρες. Αυ-
τό συμβαίνει
μόνο τέσσερις
φορές το χρόνο. Και συγκεκριμέ-
14 Μαΐου, στις 26 Ιουνίου και
να: στις 12 Φεβρουαρίου, στις
στις 12 Νοεμβρίου. Οι πιο μεγά-
λες ημέρες του χρόνου είναι 24
ώρες και 30 δευτερόλεπτα. Οι πιο
μικρές, 23 ώρες, 59 πρώτα λεπτά
και 38 δεύτερα. Και αυτή η δια-
φορά των 30 δευτερολέπτων από
τη μια μεριά, των 22 από την άλ-
λη, φέρνει μια σημαντική άνωμα-
λία στην έννομη του χρόνου, που
είναι άδύνατο να καθορισθί με
άπολυτη ακρίβεια. Με άλλα λό-
για, αν η όκη έχει τετρακόσια
δράμα, δεν μπορούμε να ποίμε το
ίδιο και για την ημέρα, πως έχει
πάντοτε 24 ώρες. Πότε έχει κάτι
λιγότερες και πότε πάλι κάτι πε-
ρισσότερες. Και μόνο τέσσερις φο-
ρές τον χρόνο η ημέρα τα έχει σω-
στά. Με τα... τετρακόσια, δηλα-
δή...

ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ... ΓΙΓΑΝΤΕΣ

Οί φίλοι
μας οί 'Ιτα-
λοι... ψηλά-
νουν. Μέσα σε
έκατο χρόνια
έχουν ψηλώσει
κατά μέσον ό-
ρο τέσσερα έ-
κατοστά του
μέτρου. Ένώ
ο 'Ιταλός του 1855 είχε μέσο ύ-
ψος 1.68, ο σημερινός έχει φτά-
σει σίσιως τα 1.72. Δηλαδή, με
τη φόρα που έχουν πάρει οί 'Ι-
ταλοί, σε μερικούς ακόμη... αιώ-
νες θα έχουν γίνει γίγαντες!

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Ξέρετε από πού βγήκε ο στρω-
τιωτικός χαιρετισμός; Έδώ και
τετρακόσια χρόνια όταν ο ξακου-
στός Άγγλος θαλασσοπόρος-πει-
ρατής Φράνσις Ντρέικ γύρισε κά-
ποτε στην Άγγλία νικητής και
προποικύχος, άργώντας μια θαυ-
μάσια ύποδοχη πρὸς τιμήν της βα-
σιλισσας του Έλισάβετ, που έ-
πρόκειτο να έπισκεφθί στο πλοίο
του τον εόνονόμένο της πειρατή!
Ο Ντρέικ, τότε, διέταξε τους ναύ-
τες του, την ώρα που θα περνού-
σε από μπροστά τους η Έλισάβε-
τ, να κρατούν σηκωμένο το χέρι
τους στο ύψος των ματιών των,
σαν να θέλουν να δείξουν μ' αυτό
πως τους θάμωρε ή λαμπρή ό-
μορφιά της! Αυτή η χειρονομία,
λέν, στάθηκε ο δημιουργός του κα-
τοπινοῦ στρατιωτικού χαιρετι-
σμοῦ.

ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΟ... ΤΗΣ ΤΣΕΠΗΣ

Ένας Άμε-
ρικανός κα-
τάρθωσε να
φτιάξί ένα
μαγνητόφω-
νο — το γνωστό
όργανο που έ-
χει την ικανό-
τητα να κατα-
γράφι τους ή-
χους — τόσο μικρό, ώστε να χω-
ράη, μαζί με όλες του τις μπα-
ταρίες μέσα σε μια τσέπη. Αυτό
είναι άσπαστο τόσο θαυματουργό
μαζί και άδυσκρίτο. Φαντασθίτε
να βαδίζετε άνιποπος στο δρόμο
μ' ένα φίλο σας, έφοδιασμένον μ'
ένα τέτοιο μαγνητόφωνο της τσε-
πης, να τού μιλάτε εμπιστευτικά
για ένα ζήτημά σας — καμιά φο-
ρά να... κουτοπολεμάτε και κά-
ποιον τρίτο — και τὸ αντίδαντροπε
το μ' α γ ν η ό φ ω ν ο να τα κα-
ταγράφι όλα με τὸ νη και με τὸ
σίγμα. Και άντε ύστερα να τὸ
δισωεύσετε...

Τό βκίτσο μας

Φίλοι μου,
ΠΙΝ άρχισω
την άλληλο-
γραφία μας,
θα ήθελα να
σας άπαντήσω
σε μια έρώτησι, που
ρί περισσότεροι από
σας μου βάλατε. Άν
δηλαδή, μπορώτε να
στέλνετε σκίτσα πει-
ραχτικά και άδωα για
τους συνάδελφους σας
που γράφουμε ή έχουμε
ψευδώνυμο στο περιο-
δικό μας. Μπορείτε να
στέλνετε. Μπορείτε να
ζωγραφίζετε πως φαν-
τάζεστε τον άλφα ή
τον βήτα και εκείνος,
πάλι, μπορεί να κάνη
το ίδιο.

Περιμένα, λοιπόν,
να δώ τί θα μου στεί-
λετε.

Π. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟ-
ΠΟΥΛΟΝ, Άθηναι:
Όπως βλέπετε, σου
δημοσιεύω ένα από τα
δύο σκίτσα που μου
έστειλες. Είναι ένα ά-
πό τα καλύτερα που έ-
χω πάρει ίσαμε σημε-
ρα, και με πολύ χαρα-
βα ήθελα να μουστέλ-
νες περισσότερα. Ατὸ
πιάτο με τα μήλα έ-
πίσης έχει ένδιαφέρον,
αλλά το πρόσωπο το
βρήκα πιο έκφραστικό.
Πρόσεχε άμα περνάς
το μελάνι πάνω από
το μολύβι, να μη χάνη
ή γραμμή τη γνησιό-
τητά της. Στὰ «Μήλα»
το μολύβι σου έχει έ-
να άερα ζωγραφικό
και μια τόλμη, ενώ με
το μελάνι κόπως χά-
νεται αυτό. Κοίταξε
να προσπαθής να κά-
νεις σχέδια κατ' ευθεί-
αν με το μελάνι.

ΙΩΑΝΝΗΝ ΓΙΑΝ-
ΝΟΥΛΗΝ, Άγ. Παρα-
σκευή: Πήρα την «Χει-
μωνιάτικη σου νύ-
χτα». Το σκίτσάκι σου
είναι συμπαθέστατο,
το έδειξα σε πολλούς
και τους άρεσε. Μόνο
που το έκανες σε χαρ-
τί, που δεν μπορούσα
να βάλω μελάνι γιατί
άπορροφά. Πάντως, το
κρατώ γι' άργότερα.

ΜΑΡΙΑ ΑΡΒΑΝΙ-
ΤΟΥ, Άθηναι: Σ' ευ-
χαριστώ για το ωραίο
σου γράμμα, και τα
δύο σκίτσάκια σου «Η
κυρία» και η «Φτω-
χούλα της γειτονιάς».
Είναι καμωμένα, όπως
καταλαβαίνω, με άγά-
πη, χαρούμενα, και τα
χρώματά τους ζωρά.

Όμως, έχουν μια έπι-
πόλαιη ματιά. Μη βιά-
ζεσαι να κάνης κάτι
πριν αυτό που θα έκ-
φράσης σου γίνη άνα-
γκαίο. Να παρατη-
ρής περισσότερα. Σαν
πρώτα δείγματα φυσι-
κά, τα σκίτσάκια σου
δεν είναι καθόλου εύ-
καταφάνατα, αλλά θα

ήθελα ναταν περισσό-
τερο προσεγμένα.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΝ ΜΑ-
ΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΝ, Άγ.
για Παρασκευή: Το
«Μικρό χωριό» το κρα-
τώ για να πάρη τη
σειρά του. Μου άρεσε
άρεκα.

ΑΜΑΛΙΑ ΑΘΑΝΑ-
ΣΟΠΟΥΛΟΥ, Δράμα:

(Σκίτσο του Π.
Θεοδωρακόπουλου)

Σ' ευχαριστώ για το
μεγάλο σου γράμμα,
και τα καλά σου λό-
για για το περιοδικό.
Μέσα στο γράμμα εί-
χες δυο σκίτσα μόνο,
ενώ έγραφε πως έ-
στέλνες τέσσερα. Μη-
πως ξενασες να τα
βάλης; Σου άπαντά
στην έρώτησι που μου
γράφεις. Μπορεί το
χαρτί που θα ζωγρα-
φίσεις ναχη ό,τι δια-
στάσεις θέλεις. Μικρό
ή μεγάλο δεν έχει ση-
μασία. Χρωματίστὰ
σκίτσα, μπορείτε να
στέλνετε, αλλὰ πο-
ς το παρόν δεν θα μπο-
ρούν να δημοσιευθόν.
Και τέλος, μ' έρωτάς
αν πρέπει να δίνης ό-
νομα στο σκίτσο. Δεν
είναι απαραίτητο...
Άν νομίζης πως πάει,
έχει καλώς, αν όχι,
μη βάλης. Η «Άννού-
λα» χαριτωμένη, και
το «Χαριουδάκι» συμ-
ποθητικό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ ΚΑΛ-
ΛΙΤΣΑΡΗΝ, Άλεξάν-
δρουπολι: Πήρα την
«Ανατολή» σου. Μου
άρεσε περισσότερο ά-
πό τα προηγούμενα.
Χαίρομαι που προώ-
δευσε.

ΑΝΔΡΕΑΝ ΚΑΨΙΑ,
Μεσσηνία: Στείλε μου
πρώτα ό,τι έχεις κάνει
για να μπορέσω να
σου δώσω συμβουλές.
Άφού άναπάς τη ζω-
γραφική, γιατί δεν
στέλνεις κάτι;

Γειά σας
ΜΙΝΩΣ

ΘΟΥ

Δεν πρόφτασε να τελειώ-
ση και γύρισε ο Κουδούνης
με δυο αστυφύλακες. «Ο Μι-
χαλάκης έτρεξε προς το μέ-
ρος τους με ύψος... Σέρλοκ
Χόλμς και τους ώδηγησε στο
σπίτι που μπήκε ο κλέφτης.
— Είναι μέσα; τον ρώτη-
σαν.

— Μέσα είναι. Δεν έφυγε.
Παραφύλαγα εδώ...

Χωρίς να χάσουν καιρό οι
αστυφύλακες χτύπησαν την
πόρτα του σπιτιού, ενώ εί-
χαν το νού τους στο ανοιχτό
παράθυρο. Τι θάκανε ο κλέ-
φτης; Θα αναγκάζονταν να
φύγει και θα τον πιάνανε.
«Αλλά τι περιεργό! Ά-
νοιξε η πόρτα και παρουσιά-
στηκε ένας άνθρωπος.

— Τι θέλετε; ρώτησε τους
αστυφύλακες.

— Έσείς ποιος είστε;
— Ο νοικοκύρης του σπι-
τιού.

— Βρίσκεται μέσα ένας
κλέφτης.

— Κλέφτης; Στο σπίτι
μου;

— Μάλιστα, κύριε, πετά-
χτηκε ο Μιχαλάκης. Τον εί-
δα να πηδάει πριν από λίγο
από το παράθυρό σας...

— Α! Έκανε ο άνθρωπος
κι' έβαλε τα γέλια. «Εγώ ή-
μουν. Πήγα να πωγίσω στον
μπακάλη, έσχασα τα κλειδιά
και αναγκάστηκα να μπω
από το παράθυρο!...

Δυστυχώς η γη δεν άνοιξε
να καταπιεί τον Μιχαλάκη.
Και πώς ξεπερνούσε από το
νέο του πάθημα, μη τα ρω-
τάτε. Η φαγούρα βγήκε α-
ληθινή!

«Υστερα από τόσες λαχτά-
ρες που έπαθε ο Μιχαλάκης,
εξαντλήθηκε με τα μούτρα
στο διάβασμα. Δεν όφηνε
πάλι φυλλάδα για φυλλάδα
με ιστορίες κτρώμου και φρί-
κης» που να μη την ξεκοι-
καλίζει. Μ' αυτό τον τρόπο
νόμιζε πως θα μάθαινε τώ-
ρα καλά πως κυνηγιούνται
τά... φαντάσματα, πως θρι-
αμβεύει ο Ταρζάν, πως αν-
δραγοθούν οι Κάου-μπού-
δες και πως δοξάζονται οι
μεγάλοι ντέκτεκι!

Διάβασε πολύ, γάλεψε και
τάζοντας τις εικόνες με τα

Το είκονογραφημένο παραμύδι

ΜΙΑ ΤΡΟΜΕΡΗ ΝΥΧΤΑ

τέρατα κι έγινε το κεφάλι
του... καζάνι.

— Τώρα θα δρώσω, είπε
στον εαυτό του μόλις τέλειω-
σε. Είπε όμως πως η ώρα
είχε περάσει. Στο σπίτι ό-
λοι άρχισαν να ετοιμάζον-
ται για ύπνο.

Τι νάκανε; Ο μικρός μας
Δόν Κιχώτης έπρεπε να πέ-
ση στο κρεβάτι και θάφηνε
γι' αύριο την μεγάλη ευκαι-

ρία να δοαστή...
«Έτσι ξάπλωσε κι έκλεισε
το φώς. Σε λίγο βασίλευε
η σιωπή και το σκοτάδι στο
σπίτι.

Ο Μιχαλάκης, νύσταζε
απ' το διάβασμα μ' δεν μπο-
ρούσε να κλείσει μάτι. Μόλις
πήγαυε να κοιμηθεί πεταγό-
ταν τρομαγμένος. «Όσα είχε
διαβάσει — ζούγκλες, θη-
ρία, φαντάσματα — τάβλε-

πε στον ύπνο του ακόμα πιο
άγρια και φοβερά. Ναι, ά-
πο τότε που ξεκοκάλιζε τέ-
τοιες φυλλάδες, δεν μπορού-
σε να κοιμηθεί ήσυχα. Πρώ-
τα η δεν έβλεπε καθόλου ό-
νειρα η τα όνειρά του ήταν
χαρούμενα. Τώρα όχι μόνο
στο ύπνιο του, αλλά και
στον ύπνο του πάθαινε λα-
χτάρες. Μόνο που δεν ήταν
μπροστά ο Άντριος, το πει-
ραχτήρι για να τον κοροί-
δευη...

Κουκουλώθηκε ολόκληρος
με τις κουβέρτες, βέβαιος
πως δεν θα μπορούσε πιά να
τον φάει κανένα λιοντάρι.

— Θάρρος Μιχαλάκη,
μουρμούριζε. Μη φοβάσαι τί-
ποτα! Είσαι παλληκάρη!

Όστόσο, εφινίκε, ένοιω-
σε να προσπαθή κάποιος να
του έσεκεπάσει το κεφάλι.
«Άνοιξε τα μάτια να να δια-
πιστώσει πως αυτό δεν τ'ό-
βλεπε στον ύπνο του, δάγκω-
σε το χέρι ελαφριά για τον
ίδιο λόγο και τον έπιασε
τοσουλά κάτω απ' τις βα-
ρειές κουβέρτες!

Ήταν ύπνιος. Δεν έβλεπε
όνειρο. Κι εκείνος που ήθελε
να τον έσεκεπάσει, σταμα-
τούσε λίγο και εαυόαυιζε.

Κοκκάλωσε ο Μιχαλάκης.
«Δεν έχω και τον Κουδούνη
να με βοηθήσει», σκέφτηκε
Πάγε να βάλω τις φωνές, άλ-
λά ή φωνή του είχε κι αυτή,
κοκκαλώσει. «Άνοιξε το στό-
μα, έσφιγγε το λαρούγγι κι
έβγαζε ένα βουβο «άασα».

Μαζεύτηκε, κουλουριάστη-
κε και σιγά-σιγά έφερε το
κεφάλι του στο στομάχι. Δί-
πλωσε τα γόνατα — έγινε
σαν χελώνα.

Τίποτα. Ο κίνδυνος τον
άπειλούσε. Κάτι του χαρά-
λευε το προσέφαλο και του
τραβούσε επίμονα τις κου-
βέρτες.

— Τι νάκαι; αναστατώ-
ταν. Φάντασμα, κλέφτης, μά-
γισσα, ό... φρανκενστάιν;

Για να προφυλαχτή συνε-
χώς μαζεύονταν προς τα κά-
τω. Η καρδιά του γτυπούσε
σαν ραπτομηχανή. Τάκα τού-
κα, τάκα τούκα... Λίγο ακό-
μα και θα πνιγόταν.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Η συ-
νέχεια

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Λίγο πριν από τις δια-
κοπές των Χριστουγέννων,
ένας καθηγητής διορθώ-
νοντας τα γραπτά των
διαγωνισμών βρίσκει την
παρακάτω φράση σαν ά-
πάντησι σε μία έρώτησι
περί γεωμετρικών προό-
δων: «Μόνον ο Θεός μπο-
ρεί ν' άπαντήσει σ' αυτό.
Καλά Χριστούγεννα». Και
ο καθηγητής σημειώνει
από κάτω: «Ο Θεός παίρ-
νει άριστα και συ άπορ-
ρίπτει». Και του χρώ-
νους.

Ευδύμο περιστατικό

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΠΡΑΞΙ

ΕΙΜΑΙ ένας πολύ καλα-
ναθρεμμένος άνθρω-
πος κι όλοι έχουν να
κάνουν με την ευγέ-
νειά μου. «Οχι βέ-
βαια πως θα το πεινωτώ, να
είναι μερικά μικροπραγμάτια
που χαρακτηρίζουν τον άν-
θρωπο, κι' έπειδή ήθελα να
με γνωρίσετε, γι' αυτό σας
τα λέω. «Όταν, άς πούμε, κά-
ποιος στο τραύ μου πατήσει
τον κάλο δεν φωνάζω «ώχ!»
αλλά διάζομαι να χαιμονελά-
σω, έστω κι' αν μ' έχουν πά-
ρει τα δάκρυα απ' τον πόνο,
και να πω:

— Δεν πειράζει, κύριε. Μη
στενοχωρείστε για ένα τόσο
απλό πατηματάκι.

Καμιά φορά μάλιστα του
δείχνω και τον κάλο του άλ-
λου ποδιού για να μου πατή-
ση κι' αυτόν. «Έτσι για να
καταλάβω πως δεν εινε καμ-
ιά σημασία το πατημά του
και να μη στενοχωριέται.

Όταν είναι καλές ευγενής
πρέπει να είναι ως το τέλος.
Προχέες, λοιπόν, καθώς ά-
νέβαινα την οδό Σταδίου, έ-
κει στη γωνία μπροστά στην
«Εθνική Τράπεζα, συνάντησα
ένα γέρο. Στεκόταν άκουμπι-
σμένος σ' ένα περίπτερο και
κοιτούσε το δρόμο.

— Τον καμμένο, σκέφτη-
κα. Θέλει να περάσει άπέναν-
τι και δε μπορεί.

Τον πλησίασα μιά και δυό
και τον ρώτησα με καλωσύνη
και σεβασμό:

— Θέλετε να περάσετε ά-
πέναντι;

Με κοίταξε σαν να μην κα-
τολάβαινε.

— Φοβάται, είπα μέσα
μου. Έπανέλαβα την έρώτη-
σι:

— Άν θέλετε να περάσετε
άπέναντι, είμαι πρόθυμος να
σας βοηθήσω.

Έξακολουθούσε να με κοι-
τάει, με το στόμα ά-
νοιχτό.

— Φοβάται, είπα πάλι μέ-
σα μου. Κι' έχει και δί-
κιο. Με τόσα αυτοκίνητα που
πηγαίνονται άπάνω-κά-
τω... Είναι και γέρος... Ποιος
έξερ, ίσως να είναι κι' έπαρ-
κίωτος.

Άρχαίο πνεύμα άθανατο...

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΤΟΥ Κ. Α. ΓΑΒΑΛΑ, Διευθυντού Προτύπου Μαρσαςλείου Σχολής

ΑΥΤΗ την εβδομάδα άρ-
χισε ένα σημαντικό
γεγονός που το παρα-
κολουθούν μικροί και
μεγάλοι σ' όλο τον κό-
σμο με ενδιαφέρον.

Την περασμένη Πέμπτη έ-
γινε η έναρξις των Όλυμπια-
κών Αγώνων στη Μελβούρνη
της Αυστραλίας. Η Μελβούρ-
νη σήμερα χαρακτηρίζεται σαν
ένα «νησί ειρήνης και συναδέλ-
φωσις.

φώσεως των λαών ανάμεσα
στην παγκόσμια αναταραχή». Συμμετέχουν 68 χώρες στην
16η Όλυμπιάδα κατά την ό-
ποια άγωνίζονται 4.750 άθλη-
ται να διεκδικήσουν την νίκη
και να διαδηλώσουν την έπι-
θυμία και το πόθο των λαών
για ειρηνική ζωή και συναδέλ-
φωσις.

Έκατον είκοσι χιλιάδες φί-
λαθλοι στάθηκαν προσοχή
μπροστά στη Γαλανόλευκη,
που προηγείτο στη μεγαλειώ-
δη παρέλασι των εκπροσώπων
68 χωρών, χαράσσοντας τον
δρόμο της συναδελφώσεως και
εκαμάρωσαν τα «κνίατα» στον
εύγενικό άγωνα και στην ύπε-
ροχη άμύλλα του στίβου.

Με την ευκαιρία αυτή ο
νους όλου του κόσμου και πιο
πολύ έμας των Έλλήνων
στρέφεται στην μικρή πεδιά-
δα, στους πρόποδες του Κρο-
νίου δρους, όπου υπό το πά-
φλασμα του Άλφειου ποτα-
μού ετελέσθησαν για πρώτη
φορά κατά την αρχαιότητα
οι Όλυμπιακοί άγώνες. Θα
θέλετε λοιπόν τώρα να την
ευκαιρία αυτή να κάνουμε μιά
αναδρομή στο παρελθόν, να έ-
πισκευθούμε αυτόν το χώρο,
όπου ανεπτύχθη το σπουδαιό-
τερο θρησκευτικό κέντρον της
αρχαιότητος και όπου άπε-
βέωσαν οι πρόγονοί μας την
άνθρωπινή ρώμη και την σω-
ματική ομορφιά;

Η ΟΛΥΜΠΙΑ: Όλυμπία
ελέγετο στην αρχαιότητα, ό-
νομάζεται δε και τώρα το με-
γαλύτερο από τα αρχαία ίε-
ρα της Πελοποννήσου, ίσоти-
μον με το ιερόν των Δελφών,
που ήτο γνωστόν, διότι εκεί
ετελούντο οι Όλυμπιακοί ά-
γώνες. Η Όλυμπία ούδέποτε
υπήρξε πόλις: ούδέποτε δηλα-
δή κατοικήθηκε από μόνιμον
πληθυσμόν. ήτο απλώς ένας
ιερός τόπος γεμάτος από οι-
κοδομήματα και έργα τέχνης,
ήτο άλλος από άγριελιές και
λευκές ανάμεσα στις όποιες
υπήρχαν άσκαία οικοδομήμα-
τα. Από τα οικοδομήματα άλ-
λα έχρησίζμεν δια να τελούν
τα της λατρείας των Θεών
και να φυλάσσονται διάφορα
αγάλματα και γενικώς άφιε-
ρώματα των πιστών και άλλα
έχρησιμεύον ως κατοικία των
ιερέων και δια την τέλεσιν
των άγώνων.

Διοικητικώς η Όλυμπία ά-
νηκε σε μιά από τις γειτονί-
κες πόλεις: παλαιότερα άνή-
κε σην Πίσα και κατόπιν στην
«Ηλιδα, η όποια είχε και την
επιμέλειαν για την τέλεσιν των
άγώνων και την διαχείρισιν του
ιερού. Το ενδιαφέρον όμως
διά το ιερόν ήτο πάντοτε
πανελλήνιο.

Η Όλυμπία κατέχει μι-
κράν γωνία στην κοιλάδα που
άπλώνεται πολύ λιγυρόν κι' έ-
ξια όχθη του Άλφειού, εκεί
όπου ένώνεται με αυτόν μι-
κρός παραπόταμος, ο Κλά-
δεος. Έτσι η Όλυμπία ά-

νάμεσα στους καταπραΐνου-
ς πευκόφυτους λόφους, περι-
βάλλεται με πλούσια και όρ-
γισμένη θλάσσησι.

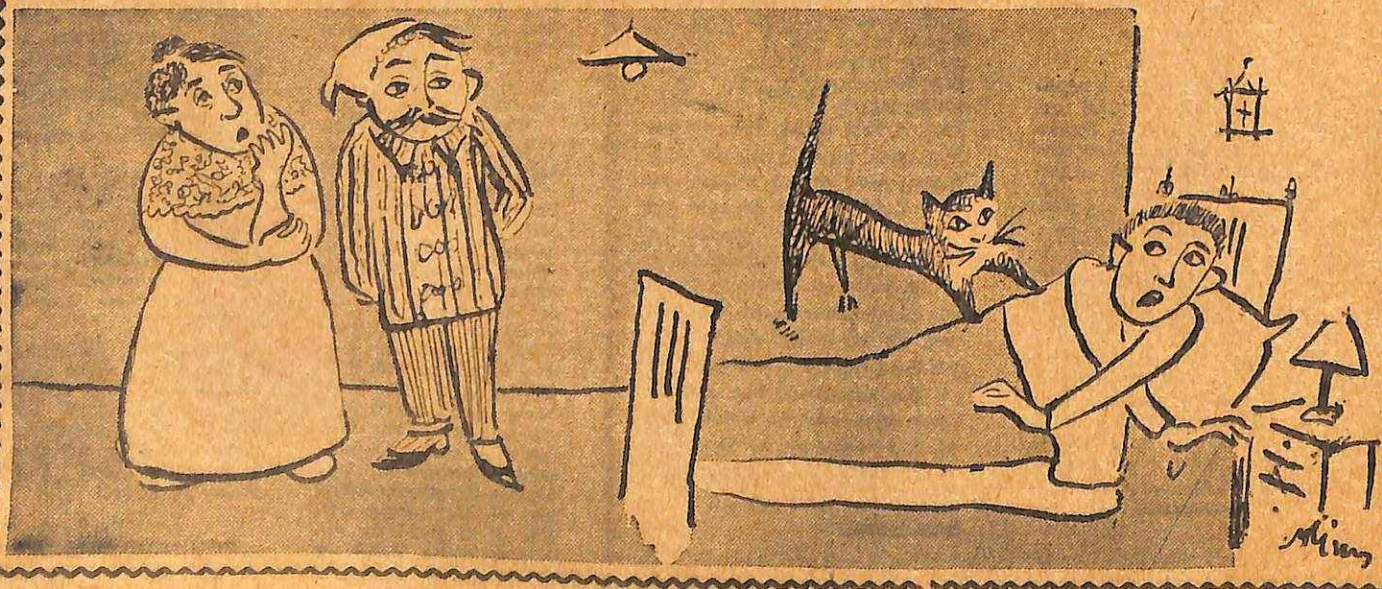
Εφημίζεται κατά την άρ-
χαιότητα ως ένας από τους
πιο όμοιους τόπους της πα-
τρίδος μας.

Το τότε ιδρύθη το ιερόν
και υπό ποίας συνθήκας συ-
νέβη τούτο, ιστορικάς είναι
άγνωστον. Πάντως αί συμπλη-
ρωματικά ανασκαφαί που έ-
γιναν από τον Δαΐστροφελδ στην
Όλυμπία, απέδειξαν ότι τού-
το είναι αρχαιότατον. Επί-
σης δεν είναι ιστορικάς έξη-
κριδόμενον ποίος έθελπισ-
την έορτήν των Όλυμπια-
κών και την τέλεσιν των άγώνων
και περι αυτού πολλοί παρα-
δόσεις υπήρχαν μεταξύ των
αρχαίων. Η κυριώτερη άπ' α-
υτές λέγει ότι τους Όλυμ-
πιακούς άγώνες κατά πρότον
εθέσπισε ο Ηρακλής και κα-
τόπιν διακοπής των τούς έπα-
νίδρυσεν ο Βασίλευς της «Ηλι-
δος ο Ιούιος. Την περίοδον
αυτήν μπορούμε να χαρακτη-
ρίσωμε ως πρώτη περίοδον των
Όλυμπιακών άγώνων.

Το πρότον όμως ιστορικόν
έγγραφον, το όποιον άφορά
την Όλυμπίαν, είναι ή σύμ-
δοσις μεταξύ των ήγεμόνων
της «Ηλιδος, της Πίσας και
της Σπάρτης. Με την σύμβα-
σιν αυτή η «Ηλις ανεγνωρίζετο
ως ιερά και άπόρροηλος χώ-
ρος και εθεσπίζετο από τότε
η έκεχειρία ή κατά τον
χρόνον που θα έγινοντο οι ά-
γώνες. Κατά τον χρόνον αυ-
τόν σταματούσαν οι πόλεμοι
και συναδελφώμενοι άγωνίζον-
το. Η σύμβασις αυτή περι έ-
κχειρίσεως έχαραχθηκε επάνω
σε χαλκινόν δίσκον κυκλικήν
και κατά την μαρτυρίαν του
Παυσανία εσώζετο άκόμη με-
χρι τών ήμερών του (2ος
αίών μ. Χ.) εις το «Ηραϊόν της
Όλυμπίας. Από τότε κι' ύ-
στερα οι άγώνες ετελούντο τα-
κτικά ανά πέννιμον έτος,
δηλαδή άφού συμπληρώνονταν
4 χρόνια. Το δίστημα αυτό
των 4 έτών όνομάσθη Όλυμ-
πιάς. Αί Όλυμπιάδες άπέ-
βησαν ή πιο σταθερή βάση
στον ύπολογισμό της χρονο-
λογίας. Από το έτος μάλιστα
776 π. Χ. κατεγράφεοντο οι
Όλυμπιάδες μαζί με τα όνό-
ματα των άλυμπιονικών.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ: Τα Όλύμ-
πια, όπως όνομάζον τους Ό-
λυμπιακούς άγώνες ετελούντο
προς το τέλος του θερούς. Οί
θεαταί παρακολουθούσαν ά-
σκεπείς όλην την ήμεραν τους
άγώνες και υπέθεσαν πολύ ά-
πό τον ήλιον. Πολλοί συγγρα-
φείς αναφέρουν, ότι η παρο-
κολούθησι των άγώνων έθωο-
ρείτο ίση προς τιμωρίαν. Διό-
τι έκτός από τη ζέσθη και το
νέρο ήταν πολύ λιγυρόν κι' έ-
τσι το πλήθος των θεατών κυ-
ριολεκτικώς υπέφερε. Ο έ-
φευρέτης του ηλεκτρισμού Θα-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 14

ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο Άλογος

Τού Ζαχαρία Παπαντωνίου

ΕΝΑ κάρρο ανέβαινε από τα Σφαγεία. Μέσα εφενεν ένα βώδι σφαγμένο με τα πόδια στον ούρανο. Άπάνω στο σφαχτό ο καρροτσέρης, ένας άνθρωπος μελαχρινός, με φαρά γένεια, και το παιδί του. Το κάρρο κυλιόταν άργα, νωθρά μέσα στη γαλήνη.

Ήταν Άπριλης, είχε πέσει το βράδυ, κι' άναθαν τα φώτα. Από το καμουτσίκι, ένα μαδημένο σκοινί, μπορούσε να καταλάβει κανείς πώς ο καρροτσέρης άγαπούσε τ' άλογο. Το καμουτσίκι έπεφτε στα καπούλια πολύ ελαφρά, σαν παιγνίδι. Και σ' όλον τον άνηφορο από τα Σφαγεία ίσα με την πόλι αυτό τ' άλογο δεν άκουσε βρισιά, μήτε προσταγή, παρά τη φωνή:

— Έλα, Κύρκο. Άίντε Κύρκο. Έτσι, μ' αυτό το χάιδι, ανέβαινε σέρνοντας το κάρρο, ένα σφαχτό και δυο ανθρώπους.

— Που λές, είπεν ο γέρος ο καρροτσέρης, φτύνοντας κάποτε χτυπάς. Δεν τα δέρνουν τα ζώ. Το ζώ είναι άνθρωπος. Και τέτοιο άλογο, βρέ, που το βρίσκεις; Σάν τούτο; Μας τρέφει όλους, που λές. Δίνει ψωμί έμένα, έσένα, της μάννας σου, των αδερφιών, του σπιτιού. Ένα ζώ να θρέφει όκτώ ανθρώπους!... Θα πής: έγω δουλεύω. Άμ' αυτό δουλεύει πρώτα κι' ύστερα γώ. Γιατί αυτό είναι δουλετής που δε βρίσκειται. Είν' από τη Σερβία, βρέ. Χρωθήκαμε να το πάρουμε, δεν τα ξεύρεις εσύ...

Πέρασε κάμποση ώρα με σιωπή. Το παιδί έπαιζε με την ούρα του βωδιού. Ο γέρος έφτυνε τον καπνό, λέγοντας τότε-τότε: Τφού, φαρμάκι! Έπειτα ξανάρχισε:

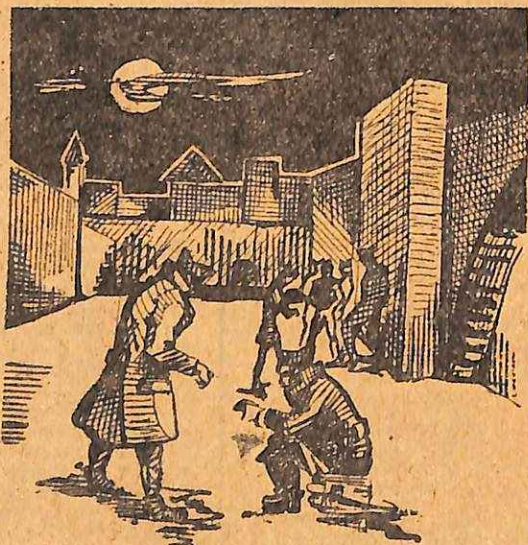
— Που λές. Πόσες άραμπαδιές έφενε ο Κύρκος άπ' τα νταμάρια. Κανένα άλογο δεν κουβάλησε τόση πέτρα, τόσο λιθάρι. Δώδεκα δραχμές την ήμερα, μας έσωσε. Κι' άπ' την Πεντέλη, πριν πάρωμε κάρρο δικό μας, είχε ζευχθή και τράβαγε μάρμαρο και κακό. Νά, μάρμαρο! θεώρατο, γιά τ' αγάλματα, που λές. Και να πής πώς δεν ήταν άγριο; Ήταν όμως άκουγε κι όλας. Έδώ στο Λυκαβητό μπορούσε, άν ήταν άλλος καρροτσέρης, να βρή το διάολό του στον κατήφορο. Όμως έγω τού μιλώ. «Κύρκο» να τού πής, άκουε αυτός. Γιατί το ζώ καταλαβαίνει. Τα βάσανά μας, τη φτώχεια... όλα. Και πώς έγω είμαι άρρωστος, το ξέρει κι' αυτό.

Το κάρρο πήγαινε θαρρείά. Οι ρόδες βροντούσαν με το ρυθμό τους, εκείνο το ρυθμό που ξερετε, που τον άκούτε κάποτε τη νύχτα, μόνον αυτόν, μέσα στην πόλι. Ξανάρχισε ο γέρος:

— Άκου, βρέ. Αύριο τ' άλογο και το κάρρο και τη δουλειά θα την πάρης εσύ. Έγω δεν μπορώ. Ξέρεις που ή μέση μου μου πονεί. Νά, θα πείσω. Μούπε ο γιατρός να μη δουλεύω. Και τι να κάμης, έλα ντέ. Ζησε χωρίς δουλειά μια φαμίλια, όχτώ στόματα. Έ! που καταντήσαμε. Να κουβαλάμε άπ' τα σφαγεία. Δυσμην δραχμές την ήμερα. Τι να κάμης, πώς ν' άνεθης σε νταμάρι, άρρωστο κορμί; Κι' ή αδερφή σου κίτρινη σε κακό χάλι! Νά, βρέ ή Βγενιώ, την είδες πώς είναι; Αύτά θέλουνε γι' ατρός, παράδες... Είμαστε δυστυχισμένοι, άκου, βρέ παιδί.

Κοίτα να δουλέψης. Μήν το κάνης σαν τον άτιμο το μεγαλειό, που πήγε κι' έγινε θεατρίνος ο άτιμος κ' έκανε Φασουλή στο Βίντσι. Ο Θεός να τον παιδέψη αυτόν. Κύτταξε συ να πάρης τη δουλειά. Να πάρης τον Κύρκο να τότε ξαναπάς στα νταμάρια να βγάλουμε ψωμί. Να γιατρευτώ κ' έγω. Κ' ή μάννα σου να μη ξενοπλήνη, κ' ή Βγενιώ να κάμη χρώμα που βήχει το κορίτσι... Βήχει, μωρέ. Νά, το λοιπόν. Πιάσε τα λουριά. Κατέβα κάτω και πιάσε τον Κύρκο. Να τον βγάλης έδώ τον άνηφορο! Έλα, σιγά! Χαίδευέ τον στο λαιμό. Άίντε Κύρκο...

Το παιδί πήδησε κάτω, έπιασε τ' άλογο και τραβούσε. Ο γέρος έβλεπε με άνάπαυσι τη λυγερή σκιά του παιδιού το τολμηρό του χέρι που κρατούσε τα λουριά, έβλεπε τη συνέχειά του. Αυτό το παιδί θα γένη καλός καρροτσέρης. Νά, είναι τόσο δύσκολο να ιδη κανείς το παιδί του να μπαίνει στον ίσιο δρόμο, να παίρνει την πατρική δουλειά και να την σέρνει στο μέλλον, να την κάνει κάτι αιώσιο, σαν νάναι ο ίδος ο γέρος ξαναγεννημένος!

Πέρασαν έμπρός από κάποιο εικόνισμα του δρόμου. Ο γέρος έβγαλε την ψάθα του και σταυροκοπήθηκε μέσα στο σκοτάδι. Ήταν άρρωστος, σκακαμένος, όμως δεν σταυροκοπήθηκε γιά τον έαυτό του. Είπε: «Θέ' μου, κάνε να μη βήχη το κορίτσι, ή Βγενιώ. Κάμε τούτο το παιδί να πάρη στα χέρια του, το κάρρο με τον Κύρκο. Και γιά μένα—ό,τι πής».

Έπειτα συλλογίστηκε το σπίτι του, ένα άθλιο χάλασμα στους Άέρηδες, και μέσα τα παιδιά του που φώναζαν, ή γυναίκα του επάνω σε μία σκάφη, το κορίτσι του σ' ένα κρεβάτι μ' εκείνο το ήχη, που δεν μπορείς να τον άκούς, κι' ο γιατρός νάρχατα να λήη «φάρμακα», άέρας, λουτρά, όλα τα πράματα που δεν γίνονται. Τα συλλογίστηκε όλα. Συλλογίστηκε το λάθος που έκαμε να παντρευτή μεγάλος. Και το δεύτερο λάθος να κάμη έξη παιδιά. Όμως και τα τόθελε. Υπομονή. Κι έπιασε με τα δυο χέρια τη μέση που τον πονούσε δυνατά.

Το κάρρο είχε προχωρήσει πολύ μέσα στην πόλι, όταν άκουσε μια φωνή:

— Άλτ!

Η φωνή έρχόταν από μακριά και δε κατάλαβε πώς ήταν γι' αυτόν. Όμως το «άλτ!» ξανακούστηκε. Το κάρρο σταμάτησε.

Τρεις στρατιώτες του πυροβολικού κι ένας δεκανέας, με τα όπλα στον ώμο, πλησίασαν.

— Έλα, κατέβα κάτω. Είπεν ο δεκανέας.

— Σ' έμένα το λές;

— Άείντε, γειά σου, κατέβα να μην χάνουμε καιρό.

— Και γι' ατί;

— Κουβέντα θέλεις, πατριώτη; Το κάρρο θα τ' πάμε στ' αν

στρατώνα. Έπιστρατεύα έχουμε. Τώρα το μωσανεις;

— Έπιστρατεύα;

— Ναι, γειά σου. Άναγκαστική εισφορά. Πιάσε άπό 'κει—να ξεφορτώσουμε... Άείντε, γειά σου. Τι έχεις μέσα;

— Κοτζάμ βώδι!

— Να το ρίξης κάτω.

— Έτσι, μέσ' στο δρόμο; Γιά στάσου, βρέ παιδί, τι είναι τούτα. Θα το πάω στην άγορά. Έχω δουλειά, έχω μεροκάματο.

— Το μεροκάματο κυττάς καμμένη, ή που φεύγει άπόψε το σύνταγμα; χωρατεύεις;

— Γιά έξηγα μου, Χριστιανέ... Γιά πές μου... πώς παίρνεις έτσι τ' άλογο τ' άλλου, άπ' το δρόμο... Έτσι το λείει ο νόμος;

— Τώρα θα σου έξηγήσω και το νόμο; Έμπρός. Βοηθάτε άπό δώ. Σύντομα!

Είπεν ο δεκανέας, κι οι στρατιώτες άνέθηκαν στις ρόδες. Πάνοντας κι οι τρεις, έσυραν το βώδι προς τα έξω. Το μαύρο σφαχτό έπεσε με δρόντο βαρύ κάτω στο πεζοδρόμιο.

— Έλα, μάρσ! Είπεν ο δεκανέας. Κόπιασε κοντά πατριώτη.

— Που κοντά;

— Στον στρατώνα, να πάρης τον αριθμό σου. Κι ύστερ' άπ' τον πόλεμο άν γίνη πόλεμος ύστερ' άπ' την επιστρατεία τέλας πάντων, νάρθης να πάρης τ' άλόγο σου και το κάρρο ή να πληρωθής άπ' το Δημόσιο, άν σκοτωθή το ζώ.

Ο γέρος γύρισε και κύτταξε το βώδι πουταν πεσμένο στο δρόμο. Είπε στο παιδί του: «Κάτσε αύτού ως που νάρθω». Το παιδί έπεσε άπάνω στο βώδι και ξεκουράζονταν. Ο γέρος άκούλουθούσε το κάρρο. Δεν έλεγε τίποτα. Ένας στρατιώτης, εκεί που πήγαιναν χωρίς καμμία κουβέντα, γύρισε και τού είπε:

— Άμ' ό,τι έχουμε και δεν έχουμε, πατριώτη! Θα το δώσουμε γιά την πατρίδα.

Ο γέρος μετά κάμποση ώρα του άπήντησε:

— Ποιός λείει όχι. Γιά την πατρίδα είν' όλα. Μα ο Θεός δίνει σε κάποιους, βλέπεις, έξη παιδιά. Κ' έτούτ' ή δόλια καρδιά που έχουμε, σάμπως μπορείς να την κάμης όποτε θέλεις πέτρα στο νταμάρι; Γιά να μην άκούη; Πάντα καρδιά είναι.

— Καραβάσης! έφώναξε ο δεκανέας στο στρατιώτη που σερνε το άλογο. Τράβα γρήγορα!

Φτάσανε στο στρατώνα κι' έμπασαν το κάρρο στην αλλη φανάζοντας «Έ! ώ! ίπ!». Το σύνταγμα έτοιμαζόταν. Θάφευγε τα μεσάνυχτα. Ο γέρος στάθηκε κ' άκουγε το θόρυβο της αλλής Οι έφεδροι χόρευαν, πηδούσαν, τάραζαν τον κόσμο με τις φωνές. Τα τραγούδια, τα λιανοτραγούδια, τα λησμονημένα, τα παλιά, ήχούσαν τόσο χαρωπά σε τόπο που ποτέ δεν τους έδακε το κρασί ποτέ ο έρωτας. Τούτο το μεθύσι, κ' ο χάρος ο κεραστής, πρώτη φορά τώβλεπεν ο γέρος. Έβλεπε τους χορευτάς, τους τρελούς γύρους, το χορευτή που τρεμε το κορμί του στον άέρα, το πληθκιο που σφενδονιζόταν ψηλά. Άνάμεσα στο τραγούδι, χίλιοι θόρυβοι, της καινούργιας άρβύλας το βιαστικό πάτημα, ή προσταγή, το κάρφωμα των κασσονιών, το φόρτωμα, πετάλων χτυπήματα στη γη, προσταγές άργισμένες, άφηναν τα τρεξίματα, μεγάλο λαχάνισμα της επιστρατείας. Παλιταίς έμπαιναν μέσα ψάχνοντας γιά δικούς των, φωνάζοντας όνόματα στο σαρό. Και διαβάτες και χαμίνια. Και φούστες μεταξένιες έκαναν θόρυβο, ακολουθώντας κάποιο παιδί, έφεδρο, που πήγαινε να φορέση το σάκκο, πλείοντας μέσα στην πλατεία στολή. Κάποιοι κρατούσαν εκεί στην άκρη μια σημαία. Ένας παπάς άπό

κάτω φορώντας φυσικήλίκια σταυρωτά στο στήθος, μιλούσε στους άλλους γιά την έλευθερία και το Χριστό Ένας έφεδρος στο φανάρι διάβαζεν έφημερίδα. Κι' άλλος έγραφε στο γόνα με το μολύδι. Το τραγούδι χυνόταν δυνατό άπό στόματα που γελοΰσαν:

Και παίρνουν τούς έπιστρατους
τους παίρνουν άπ' τα σπίτια τους
να πάνε στην άγια Σοφία.
— κλαίν' οι μανούλες τα παιδιά —
με το μέγα μοναστήρι
κι' ο Σουλτάνος δεν το δίνε.

Μέσα στο σάλαγο, σκιές, δυο-δυο, γλιστροΰσαν κοντά στον τοίχο, στο σκοτάδι· χέρια έπεφταν άπάνω σε ώμους άπελπισμένα πολύ άπελπισμένα. Τα λογία γίνονταν συντρίμματα μέσα στα δάκρυα κι' ένοιωθες τούς μεγάλους χωρισμούς, που έχουν τη σιωπή και την έπισημότητα του τέλους, του θανάτου. Χέρια ζαρωμένα έσφιγγαν τα ζωντανά κορμιά των έφεδρων μ' όση δύναμη άγκαλιάζει κανείς μια ένθύμησι, ένα σημάδι, μια σκιά, κάτι που έπαυσε πιά να ύπάρχη. Τα δάκρυα έτρεχαν και τα μαντήλια έπιναν. Άκουγες ένα φίλι, μια καρδιά που χτυπούσε στο σκοτάδι.

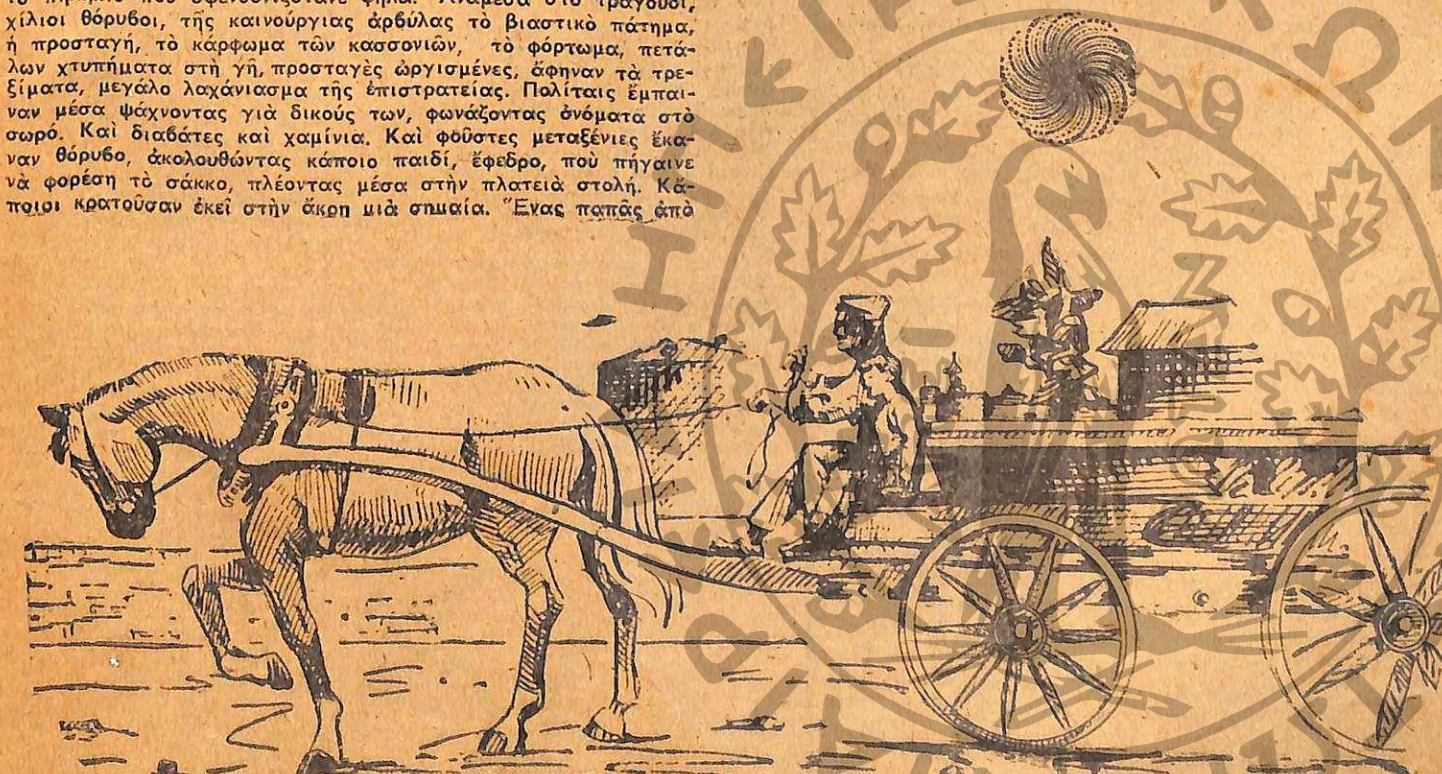
Ο γέρος ήταν μόνος σ' αυτό το πανηγύρι. Κανένα δεν ήξευρε, και δεν τον ήξευρε κανένας. Όμως προχώρησε στο βάθος εκεί που ήταν άραδιασμένα κάμποσα κάρρα και το δικό του μαζί. Ο Κύρκος σήκωσε το κεφάλι προς αυτόν και φύσηξε με τα πλατεί ρουθούνια. Ο γέρος άπλωσε τα χέρια και τον έπιασε άπ' το λαιμό.

Και εκεί στη γωνιά παράμερα, ένας άνθρωπος μιλούσε μ' ένα όλογο:

— Δε θα σε ξαναϊδω... Έ, δουλετή... Έ, παλληκάρι... Και στο σπίτι δεν ξέρουν τίποτα... Μήτε ή κυρά σου. Μήτε ή Βγενιώ, κατάλαβες... Μια φαμίλια σε χάνει... Ήμουν άρρωστος, βρέ Κύρκο, μα τώρα είμαι πεθαμένος. Πής στο καλό. Κι' ό,τι θα σ' έδινά στο γυιό μου, κατάλαβες... Στα νταμάρια ν' άναίβης. Να καταιβάσης άραμπαδιές. Δουλετή, έ δουλετή... Θα σε πάρουνε... Και ποιός ξέρει που θα πεθάνης... και πώς... Στρατιάτης... Κύρκο, βρέ... Έ, Κύρκο!... που μάς άφήνεις!... Ένας στρατιώτης πλησιάζει ψάχνοντας στο σκοτάδι:

— Άείντε, καμμένο γέρο! Τη δουλειά σου θάχουμε; Άείντε να πάρης τον αριθμό.

Ο γέρος μπήκε σ' ένα γραφείο, πήρε κάποιο χαρτί, τώβαλε στον κάρρο. Έπειτα βρέθηκε στο δρόμο. Πήγαινε άργα, με το κεφάλι κάτω, προς το μέρος που άφησε το σφαχτό με το παιδί. Πολλοί γύριζαν άπ' το στρατώνα μοναχοί, και μέσα σ' αύτούς ο καρροτσέρης, ο πεζός, ο γέρος, ο πιό μοναχός.

Τὰ φτερά του κόρακα

ΤΑ κοράκια δεν είχαν πούνα μαύρα φτερά, όπως έχουν σήμερα. Σας φαίνεται άστείο; Μην γελάτε, γιατί πράγματι τον πολύ παλιό καιρό ο κόρακας ήταν ένα κάτασπρο πουλί σαν περιστέρι. Άκούστε, όμως, πώς κατάντησε ολόμαυρος: "Όταν ο καλός Θεός είδοποίησε τον Νώε ότι θα γίνει κατακλυσμός, ο καλός αυτός άνθρωπος, όπως ξέρετε, κατ'ασκεύασε την κιβωτό και

άλλα όταν πλησίασε είδε πως ήταν ένα ψόφιο άλογο. Τρεις μέρες και τρεις νύχτες ο ευτυχισμένος κόρακας έτρωγε το άλογο, χωρίς να σκεφτεί καθόλου τον Νώε και την κιβωτό του. Άφου χόρτασε και καθάρισε το ράμφος του στα άπογυμνωμένα κόκκαλα του ζώου, πέταξε προς την κιβωτό και διηγώθηκε στον Νώε ότι δεν είχε συναντήσει ποιά ένα ψόφιο άλογο.

— Στάθηκε εκεί και δεν

μάζεψε εκεί μέσα όλα τα είδη των ζώων και των πουλιών.

— Άρχισαν οι γνωστές τρομερές βροχές που σκέπασαν όλη τη γη και επί πολύ διάστημα η κιβωτός έπλεε πάνω στην άπείραστη αυτή θάλασσα, χωρίς καμιά κατεύθυνση. Τελικά δγίηκε ο ήλιος και τα νερά άρχισαν ν' απορροδιούνται. Τότε ο Νώε έστειλε τον κόρακα να ιδεί αν υπήρχε κανένα στεγνό κομμάτι γης, όπου θα μπορούσαν να σταματήσουν την κιβωτό και να ξεκουραστούν. Ταυτόχρονα του συνέστησε να επιστρέψει το γρηγορότερο, γιατί οι προμήθειές τους είχαν εξαντληθεί.

"Έφυγε ο άσπρος κόρακας από την κλειστή κιβωτό και ανάνευσε με θαλάσσιον δροσερό αέρα. Σε λίγο, ένα μαύρο σημάδι, που βρισκόταν σε κάποια απόσταση τράβηξε την προσοχή του. Νόμιζε στις αρχές πως ήταν γη,

πεταξα πιδ πέρα, είπε στον Νώε.

— Γιατί άργησε τότε τόσο πολύ; τον ρώτησε ο Νώε. — Και γιατί θα γυρίσει άμέσως; Για να πεθάνω της στήνης απέναντί αυτή θάλασσα, χωρίς καμιά κατεύθυνση. Τελικά δγίηκε ο ήλιος και τα νερά άρχισαν ν' απορροδιούνται. Τότε ο Νώε έστειλε τον κόρακα να ιδεί αν υπήρχε κανένα στεγνό κομμάτι γης, όπου θα μπορούσαν να σταματήσουν την κιβωτό και να ξεκουραστούν. Ταυτόχρονα του συνέστησε να επιστρέψει το γρηγορότερο, γιατί οι προμήθειές τους είχαν εξαντληθεί.

— Άπο την λαιμαργία σου άφησε τα άλλα ζώα να πενάνε επί τρεις ημέρες και τρεις νύχτες και να σε περιμένουν με λαχτάρα...

— Άπο την λαιμαργία σου άφησε τα άλλα ζώα να πενάνε επί τρεις ημέρες και τρεις νύχτες και να σε περιμένουν με λαχτάρα... Άπο σήμερα τα φτερά σου θα γίνουν τόσο μαύρα, όσο μαύρη ήταν η ψυχή μου από την άγνωση δσον καιρό έλειπες. Τροφή σου να είναι τα ψοφίμια. Όλα τα πουλιά του ουρανού να σε κυνηγούν πάντα με το μίσος τους.

Πραγματικά, από την εποχή εκείνη τα κοράκια είναι ολόμαυρα, πρέπονται από τα πτώματα και όλα τα άλλα πουλιά τα περιφορούν.

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 11

λhes ο Μιλήσιος απέθανε εκεί από κακουχίες, διότι όδοντά της γέρων ήθέλησε να ιδη τους άγώνες.

"Όλα όμως αυτά δεν ήμπούσαν τον κόσμο να τρέξει κάθε χρόνο πυκνότερος. Άπο την προηγούμενη νύκτα επήγαιναν στο στάδιο για να πιάσουν θέσι. Οι άγώνες άρχίζαν κατά τις 9 το πρωί με θυσία στα θεία. Ύστερα άρχίζοντο οι άθληται και ένας κήρυκας εφώναζε το όνομά των, αν κανείς ήξερε να έχουν καμει κάκη πράξι, ή να μην είναι έλεθθεροι πολίτες για να τους άπακλείσουν. Αυτοί που παρέβαιναν τους κανονισμούς των άγώνων έτιμωρούντο. Ιδιαίτέρως έτιμωρούντο πολύ άσπτηρά όσοι άπεκαλύπτοντο ότι με χρήματα προσπαθούσαν να διαφθείρουν τους αντίπαλους των και να κερδίσουν άσπτη την νίκη. Αυτοί έτιμωρούντο και με χρηματικό πρόστιμο. Στους άγώνες μετείχον μόνον Έλληνες πολίτες και μάλιστα έλεούθεροι και άχι δούλοι. Άργότερα παρεχωρήθη και εις τους Ρωμαίους το δικαίωμα να παίρνουν μέρος στους άγώνες. Τούτο έγινε στα χρόνια της ρωμαϊκής κατοχής με το δικαιολογητικόν, ότι οι Ρωμαίοι κατόγονται από Έλληνες. Πολύ βραδύτερον και μερικοί Βάβαροι έστειφάνα θησαν. Οι δούλοι άπηγορεύτο να λαμβάνουν μέρος στους άγώνες έδικαιούντο όμως να τους παρακολουθούν. Οι άγώνες κατ' άρχάς έτελειώναν αθήμερον. Άργότερον δε με την προσθήκη άγωνισμάτων έφθασαν να διαρκούν πέντε ημέρες.

Η πρώτη ημέρα των άγώνων ήτο άφιερωμένη εις τους θεούς. Κατ' αυτήν έτελούντο ή θυσία της εκατόμης στο δία και άλλες θυσίες σε άλλους θεούς. Ήρκίζοντο οι άθληται και οι έλληνοδίκαι και γυμνασται. Μετά την πρώτην, οι τρεις επόμενες ημέρες ήσαν άφιερωμένες στους άγώνες.

Η τάξις των άγωνισμάτων δεν ήταν γνωστή και θα ήταν άναλόγως των εποχών άλλη. Πιθανώς να προηγούντο οι άγώνες δρόμου και θα άκολουθούσαν ή πυγμαχία, το παγκράτιον, ή πάλη, άλλα άγωνίσματα άνδρών και τέλος το άγώνισμα των παιδιών. Οι άγώνες ενώ στην άρχή περιωρίζοντο μόνο στο δρόμο σταδίου, με τα χρόνια προστέθηκαν και πληθος άλλα άγωνίσματα όπως ο δίαυλος, το πέν

ταθλον, τέθριππον τελείων ήππων και πλείστα άλλα.

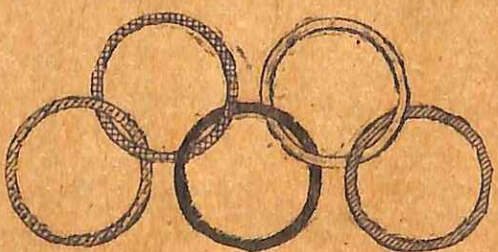
Τους άγώνες επώπτευον και έκριναν οι έλληνοδίκαι. Οι άθληται φορώντας ποφόραν και στεφανωμένοι με δάφνην. Κατ' άρχάς ήτο ένας έλληνοδίκης, άργότερον δε προτέθησαν και άλλοι και έθθασαν τους 12. Αυτοί άποτελούσαν μίαν από τις ανώτατες αρχές της "Ηλιδος και έκλιπρόντο άρκτεους μήνες προ της τελείσεως των άγώνων. Οι άγώνες στο στάδιο μέσα ήσαν γυνικείο από το 720 π. Χ., ότε κατά την παράδοσιν πρώτος ο έκ Μεγάρων δρομέας "Όρσιππος χάριν εύκολίας απέβαλε το περιζώμα το όποιον φορούσε. Οι νικηται έκαλούντο "Ολυμπιονίκαι. Μεταξύ δι αυτών ο κυριώτερος ήτο ο νικητής του δρόμου σταδίου. Καμιά φορά συνέβαινε να άνακηρυχθή κάποιος ολυμπιονίκης άνευ άγώνος ή διότι οι αντίπαλοί του προσήλθαν έκπροθέσμως ή διότι δεν προσήρχοντο διόλου φοβούμενοι ν' αντιμετώπισουν επικίνδυνον συαγωνιστήν. ή αν ήσαν κατάκοποι από άλλον προηγούμενον άγώνα.

Δεν μάς είναι γνωστά τα ρεκτορ των άρχαίων στα διάφορα άγωνίσματα ήμπορούμε όμως να φαντασθούμε και να συμπεράνουμε την ίκανότητά και αξία τους από τα παρακάτω περιστατικά: "Αναφέρεται, ότι ο "Αγέας από το "Άργος νικητής του δρόμου άντοχής στα 328 π.Χ. μετά τη νίκη του, λίγο πριν από το μεσημέρι, έφυγε τρέχοντας για την πατρίδα του. (Το "Άργος απέχει από την "Ολυμπία από μονοπάτια — 140 χιλ. όμειρα.

"Επίσης αναφέρεται, ότι ο Μίλων ο Κροτωνιάτης επί 6 "Ολυμπιάδες, δηλαδή επί 24 χρόνια έμεινε πρωταθλητής σ' όλαίμα. "Όταν του έκαμνε το άγαλμά του, πήρε το μέτρο στον ώμο του — χίλια κιλά περίπου — και το κουβάλασε ως το βάθος μόνος του. Κανείς δεν ήμπορούσε να λυγίση τα δάκτυλα του χειριού του, που τα κρατούσε σαν λίθινα.

Για το παγκράτιο, τη σημερινή έλευθερά πάλη, περίφημα ήταν ο Πολυδάμας από την Θεσσαλία. Κάποτε νεώτατος άκόμη έπνιξε επάνω στον "Ολυμπο ένα λεοντάρι! "Άλλοτε έπιασε ταύρο γι' άστέιο από τα πίσω πόδια και δέν τον άφηνε, ώσπου έμειναν στα χέρια του οι χηλές του μανιασμένου ζώου.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Τό τέλος.

Ευθύμο διήγημα του πατέρα της «Διαπλάσεως»

ΧΙΟΝΙΑ

Η ιστορία μιας υπερφυσικής γάτας

Του Γρηγορίου Ξενοπούλου

6ου

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

"Ένα γατάκι, θαύμα όμορφιάς και χάρις, ή Χιονία, ξετρελλανε με τα παιχνίδια της το σπίτι του Ξενοπούλου. Κάθε φορά που γύριζε έτρεχε να τον προϋπαντήση στην σκάλα και σκαρφάλωνε στον όμο του. "Ησαν με λίγα λόγια ή χαρά όλου του σπιτιού. "Όλοι το άγαπούσαν και όλοι το προσέχαν. Μά ή παιδική ήλικία μιάς γάτας είναι γεμάτη με ένα σωρό κινδύνους...

Και να που μιά μέρα την έχασε κι όλος! "Όλο το σπίτι άναστατώθηκε, αλλά ήσυχασαν άφου την ξαναέβρκαν. "Ησαν έκπληκτη από την ταραχή, που έβλεπε γύρω της... "Ηταν σά να έλεγε: «Μά γιατί άνησυχώσατε; Δέν το ξέρετε ότι μικρή γατούλα όπως είμαι, φοβάμαι ν' απομακρυνθώ από το σπίτι μας;». Και όμως ή Χιονία άρχισε πια αισθητά να μεγαλώνη, φέρνοντας πολλές φορές σε άπορία τους ένοίκους με τα κατορθώματά της. Μιά μέρα έπιασε ένα πελώριο ποντικό, μά δεν καταδέχτηκε να τον φάη. "Όπως έξηγήσε μιά κυρία στο συγγράφει, έμπόδιζε γι' αυτό ή ευγενική ράτσα της γατούλας.

Οι τσουτερές μέρες του χειμώνα, έβρισκαν τη Χιονία πάντα κοντά στο τζάκι, τότε στο φουρνέλο της κουζίνας και τότε στην καρδουναποθήκη....

κιές τις έτρωγε άπρόθυμα, άνόμεχτα, έτσι για να μη μου χαλάση το χατήρι. "Επίσης κι' ένα πράγμα που ποτέ δεν το έτρωγε αν της το έβαλαν στο πιάτο της, το έτρωγε όταν της το έδινα εγώ.

Τρελλενόταν προ πάντων για τα γαλετάκια—μαρί. Κι όταν έβλεπε τη γυναίκα μου να πλησιάζη το έπιπλο όπου ήξερε πως τάχει φυλαγμένα, έτρεχε κοντά της νιαουρίζοντας για να της δώση. Κάποτε μάλιστα το θυμόταν και μόνη της, και πλησιάζοντας τον μπορεί ή τη σερβάντα, τριδόντα απάνω, έμηνωνε και ...κουδούνιζε με το ποδαράκι της το μάτσο των κλειδιών που κρεμόταν απ' την κλειδαριά. Μπορεί κανείς ν' αντισταθή σε τέτοια κομωμάτα; Παιδιού ναί, μά ζώου όχι. Κι όση δουλειά κι αν είχε, όσα κουρασμένη κι' αν καθόταν ή καυμένη ή γυναίκα μου έπρεπε να σηκωθή ν' ανοίξη και να δώση της Χιονίας το γαλετάκι της.

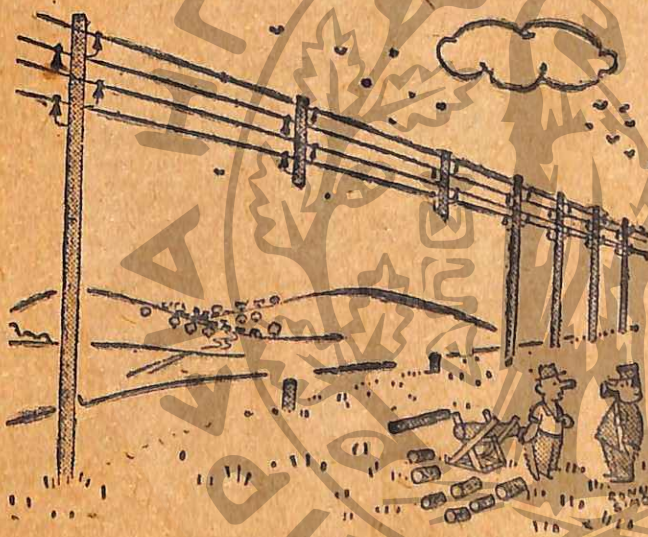
Γρήγορα—αν όχι κι' από την πρώτη ημέρα που μς ήρθε— ή άσπρη γατίτσα φαντάσθηκε πως αυτή ήταν το κέντρο του σπιτιού όπως απάνω—κάτω κι ο άνθρωπος φαντάζεται κάποτε πως είναι το κέντρο του σύμπαντος—δηλαδή πως όλα υπήρχαν και γίνονταν γι' αυτόν. "Ε, βέβαια, και για μάς τους άλλους λιγάκι—δεν ήταν και τόσο παράλογη—άλλά πρωτίστως γι' αυτήν. Τα φαγιά για να τρώη, τα έπιπτα για να κάθεται ή να ξεπλώνεται, τα προγατάκια για να παίζη, κι' έμεις όλοι, από μένα τον διθαν κύριο της ως τον μικρό υπηρέτη, για να την χαϊδεύαμε και να την υπηρετούμε.

Και μόνο από τον τρόπο που έμπαινε στη σάλα, όταν είμαστε μαζεμένοι, μπορούσε κανένας να το καταλάβη. "Ένα μικρό νιαουρίσμα, σαν να μάς έλεγε: «Εδώ είμαι! άργησα;». Κι' άμέσως να θροισαθή στην καλύτερη θέσι. "Όταν ήταν μάλιστα και κανένας ξένος μαζί μας, έπρεπε να ξεπλώνη και να τενταθή στη μέση του τραπέζιου, γιατί ήξερε πως θα την χαϊδεύαμε. Και θάδειχνε έτσι στον ξένο πως αυτή ήταν ή χαϊδεμένη, ή αγαπημένη μας κυρία. Και το καμάρι της ήταν άκόμα πιδό μεγάλο, όταν κι ο ξένος μας τύχαινε ζωόφιλος και την έχαιδε κι' εκείνος.

Μιά μέρα ήρθε στο σπίτι μια καινούργια πολυθρόνα. Και πρώτη—πρώτη ή Χιονία την έγκαινίασε, βέβαια πως την φέραμε γι' αυτήν. Πρωτίτερα όμως έδίστασε κάμποσο, την κοίταξε, την τριγύρισε, τη μύρισε και φάνηκε σαν ν' άπορή:

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Η συνέχεια

Η...δικαιολογία!

Και σε μιάν άλλη περίστασι ή Χιονία χαίδευε : όταν της έδιναν κάτι και δεν της άρεσε, ή που το είχε πια χορτάσει. Και μου φαίνονταν τόσο παράξενο να την βλέπω να τριβή τη μουρίτσα της πάνω πάνω σε μιά κόρα δρεμένη με γάλα, πότε πάνω σ' ένα κομμάτι παξιμάδι που της το κρατούσα μπροστά της έπιμένοντας να το ράη! Μιά κυρία, που έτυχε σε μιά τέτοια σκηνή, μου έξηγήσε:

"Άμα το χαϊδεύει, δεν το έλνει. Πολλές γάτες το συνηθίζουν αυτό.

"Έτσι θα ήταν. "Ηξερα όμως πως το χαϊδεύει της Χιονίας ήταν πάντα ένα παρακάλλιο. Ποιά λοιπόν, και τί παρακαλούσε σ' αυτή την περίστασι; "Εμένα, να της δώσω τίποτα καλύτερο; ή το φαγώσιμο που κρατούσα, να γίνη...πιδ νόστιμο, για να ήμπορέση; να το φάη και να μ' ευχαριστήση; Γιατί κι αυτό άκόμα είχα παρατηρήσει πολλές φορές: "Όταν την έτάιζα κάτι που δεν της παρόρεσε—ούτε πουλί, βέβαια, ούτε ψάρι— τις τελευταίες υπο-

— Ξέρετε... κύριε χωροφύλακα... "Επειδή το δάσος που ηγαίνω και κόβω τα ξύλα για τη σόμπα μου είναι λίγο μακριά, προτίμησα να κόψω μερικές... τηλεφωνικές κολόνες. Μ' αυτό τον τρόπο γλυτώνω και... κόπο και... χρόνο!

ΔΟΚΤΩΡ ΟΞ

ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

6ον

Στους δρόμους παρουσιάστηκαν ένθετοι μεθυσμένοι και μάλιστα αξιοσέβαστα πρόσωπα. Ο γιάτρος Δομνίκος Κυστός δεν πρόφτανε να δίνει σόδες και φρεσινόλαδα. Έγιναν καυγάδες, καθημερινές φασαρίες, στους δρόμους που ήταν άλλοτε τόσο ήσυχαι. Κανείς τώρα δεν έμενε σπίτι του. Χρειάστηκε να δημιουργηθεί καινούργια αστυνομία για να προλαβαίνει τους τσακωμούς. Ο αστυνομικός Πασσό άνοιξε κρατητήρια που διαρκώς γεμίζουν.

Ένας γάμος τέλειωσε μέσα σ' ένα μίση μήνα, που άλλοτε έκαναν τρία χρόνια για να τ' αποφασίσουν. Ο δικηγόρος Σούτ παραιτήθηκε την κόρη του τραπέζιτη. Και στο γλέντι που έγινε αντί για σουμάδα και μπύρα βγάλαν σαμπάνια και δυνατά κρασιά της Βουργουνδίας.

Τέλος, για να συμπληρωθεί το κακό, έγινε και μία μονομαχία. Ο γυιός του συμβούλου Νικώλες Φρόντε, χτυπήθηκε με τον γυιό του τραπέζιτη Κολλάετ. Κι' η αίτια; Μην τ' αρωτάτε. Γιατί, λέει, δεν έκανε ο ένας τόπο στον άλλον για να περάσει, ο' ένα στενό όπου βρέθηκαν.

X

ΟΠΟΥ ΟΙ ΚΙΚΕΝΤΟΝΕΖΟΙ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΜΙΑ ΗΡΩΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Βλέπουμε σε ποιά αξιοθρήνητη κατάσταση βρισκόταν ο πληθυσμός του Κικεντόν. Τα αίματα έδραζαν. Ο ένας δεν αναγνώριζε τον άλλον. Οι πιο φιλήσυχοι άνθρωποι είχαν γίνει καυκατζήδες. Λίγο να τους λοξοκοιτάξεις, σε κοιλούσαν σε μονομαχία. Πολλοί άφησαν μουστάκια και μερικοί τ' αγκύρωσαν τσιγκελωτά.

Μ' αυτές τις συνθήκες ήταν αδύνατο να κρατηθεί ή τάξη και να διοικήσει ή πόλη. Ο δήμαρχος —ό αξιωματικός αυτός Βάν Τρικας που τον ξέραμε τόσο μαλακό, τόσο α-

ΜΕΙΛΕΣΥ ΦΑΝΤΑΣΙΟΠΛΗΚΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΩΝ

ΥΠΕΡΗΧΗΤΙΚΟΝ

Η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από τα υπερηχητικά αεροπλάνα. Ξαφνικά ένας της παρίας σηκώνεται επάνω και λέει:

— Μά το Θεό με κάνετε να γελάω με τον θαυμασμό σας γι' αυτούς τους πολυπολιτικούς που ξεπερνούν την ταχύτητα του ήχου για μερικά κλάσματα δευτερολέπτου. Ακούστε τι μου συνέβη έμένα και τ' αραλάμε. Και παίρνοντας τ' ανάλογο ύφος άρχισε να διηγείται:

— Μία φορά αποφάσισα να συμμετάσχω σ' ένα αεροπορικό διαγωνισμό ταχύτητας. Στο δρόμο ανέπτυξα τέτοια ταχύτητα που δεν άκουγα δίπλα μου τίποτα. Το ίδιο βράδυ φθάνω στο καθωρισμένο τέρμα πρώτος. Κανείς δεν με πήρε μυρουδιά. Τοποθετώ το αεροπλάνο μου ήσυχα-ήσυχα σ' ένα υπόστεγο και πηγαίνω να κοιμηθώ. Τα χαράματα ξυπνάω από ένα έκκωφαντικό θόρυβο αεροπλάνου. Ντύνομαι γρήγορα-γρήγορα και τρέχω στο αεροδρόμιο να ιδώ ποιός ήταν αυτός που ήρθε δεύτερος. Δεν βλέπω κανέναν. Κι όμως ο βόμβος συνεχίζεται. Ήταν ο θόρυβος του δικού μου αεροπλάνου που έρχόταν με δώδεκα ώρες καθυστέρηση.

γαθό, τόσο άγικα να πάει μια απόφαση, δεν ξεδιλώνει πιά. Το σπίτι του δούλε από τις φωνές του. Έβγαζε είκοσι διαταγές την ημέρα κι' ήθελε ακόμα να τις εκτελέσει ο ίδιος.

Α! τί άλλανή! Πού ήταν εκείνο το ήσυχο, το ειρηνικό, το φλαμανδέζικο σπίτι, που ήταν ή άλλοτινι του γαλήνη! Τι συγγικτές σκληρές ξεσπούσαν τώρα την κάθε στιγμή! Η κυρία Βάν Τρικας, είχε γίνει μυγιάγκιχη, γκρινιάρη, λαιμαργή. Ο άντρας της κατάφεανε δέβαινα να σκεπάσει τις φωνές της εφώνιζοντας δυνατά από κείνην, δε μπορούσε όμως να την κάνει να σωπάσει. Η αξιότιμη αυτή κυρία τάβαζε μ' όλους και μ' όλα. Όλα της φταίγανε!

Μά τι ένοιμε πάθει; Φώναζε ο καυμένος ο δήμαρχος. Τι φαιτιά είν' αυτή που μας καίει. Μας κατέχει, λοιπόν, ο δαίμονας! Αχ! κυρία Βάν Τρικας, κυρία Βάν Τρικας! Έτσι που κάνεις θα με πεθάνει πριν τις ώρες μου.

Στο μεταξύ η κατάσταση αυτή των πραγμάτων —και των πνευμάτων— έφερε κι' άλλα απροσδόκητα και περίεργα αποτελέσματα, που αξίζει να τα σημειώσουμε. Από το πλήθος βγήκαν ταλέντα, που ως τώρα έμεναν άγνωστα. Καλλιτέχνες, μετριοί ως τώρα, άρχισαν να φτιάχνουν αστουρήματα. Παρουσιάστηκαν άνθρωποι των γραμμάτων με μεγάλες ικανότητες. Πολιτικοί αναδείχθηκαν και ρήτορες που συναρπάσαν το πλήθος με πυρίνους λόγους για κάθε λογής ζήτημα. Ο ένθουςισσμός έφθανε στο παραλήρημα κι' οι εφημερίδες, που γήγχαν σωρο, έαυαν τα πνεύματα, φλογίζαν τις ψυχές και καλούσαν τους Κικεντονέζους ν' αγωνιστούν... μ' γιατί πράγμα;

Για μικροπράγματα. Για τον πύργω της Αντενάρντ που πήγαινε να πέσει και που άλλοι θέλανε να τον αναστηλώσουν κι' άλλοι να τον γκρεμίσουν για το ρολόι της δημαρχίας, που άλλοι θέλανε να χτυπήσει κάθε μισή ώρα κι' άλλοι κάθε ένα τέταρτο για τ' αν έχουν δικαίωμα τα γαϊδουράκια να περνούν από την πλατεία του Αγίου Έρνούφου και για άλλα τέτοια ψιλολογήματα, που τα πήρανε στα σοβαρά και λογαμιούνταν με πάθος και κοιμιά

φορά έρχονταν και στα νέρια για χάση τους. Όλοι γύρευαν κάτι για να φωνάξουν, για να όργιστούν για ν' αγριέψουν, χειρονομώντας με πάθος κι' όφριζοντας. Ένα πολεμικό μένος είχε καταλάβει την τόσο ήσυχη άλλοτε κομπόλη. Το Κικεντόν ζήτοσε τον πόλεμο. Με ποίον και για ποιά αίτια;

Η αίτια αυτή υπήρχε και βρέθηκε. Ήταν φυλαγμένη κάπου όχτακόσια χρόνια τώρα στα άγκυρα της δημαρχίας. Ας δούμε ποιά ήταν αυτή η αίτια.

Όπως βάχετε ίσως ακουστά, το Κικεντόν γειτονεύει με το Βιργκαμνέ. Τα λειβάδια τους βρίσκονται πλάι-πλάι. Στα 1185, λοιπόν, λίγο πριν να ξεκινήσει ο κάμης Βαλδουίνος για την σταυροφορία, μια αγελάδα του Βιργκαμνέ —όχι ιδιωτική μ' κοινοτική αγελάδα (πρέπει να σημειώσετε αυτή τη λεπτομέρεια)— ήρθε και βόσκησε στα έδαφη του Κικεντόν. Μόλις που πρόφτασε η δυστυχισμένη ν' αποσκήση τρείς φορές το φάρδος της γλώσσας της, μ' ή αφορμή, ή πρόκληση, το έγκλημα είχε γίνει.

Θά έκδικηθούμε ότ' αν όθω ή στιγμή, είχε πη άπλά ο Νατάλες Βάν Τρικας, ο τριακοστός δεύτερος προκάτοχος του σημερινού δημάρχου. Οι Βιργκαμνέζοι δε θα χάσουν τίποτα να περιμένουν.

Οι Βιργκαμνέζοι είχαν προειδοποιηθεί. Περίμεναν με την όχι άδικαιολόγητη σκέψη πως ή ανάμνηση της προσβλής θα σβυνε με τον καιρό και πραγματικά, για πολλούς αιώνες έζησαν ειρηνικά με τους γειτόνους τους!

Λογάριαζαν όμως χωρίς τον ξενοδόχο, ή μάλλον χωρίς την παράξενη αυτή επιδημία που άλλαζοντας απ' τη ρίζα τον χαρακτήρα των Κικεντονέζων, έφθινε στις ψυχές τους την κοιμισμένη έκδικση.

Το κακό άρχισε στη λέσχη της όδου Μονστρελέ, όπου ο θεομώσιμος δικηγόρος Σούτ έβριζε κατάμουτρα το θέμα στο άκροσθέρειό του, ερεθίζοντας το με τις εκφράσεις και τις μεταφορές που συνηθίζονται σ' αυτές τις περιπτώσεις. Ούμισε, το έγκλημα, το άδικο πουχε γίνει στην κοινότητα του Κικεντόν και φώναζε πως ένα έθνος που ύπερασπίζεται τα δικαιά του» δεν μπορούσε να δεχτεί παραγραφή σ' ένα τέτοιο κρίμα. Έδειξε πως ή προσβολή ήταν πάντα ζωντανή ή πληγή ανοικτή, υπήρχε για κάτι κοινότητα των κεφαλιών

των Βιργκαμνέζων, που δείχνανε πόσο περιφρονούσαν τους κατοίκους του Κικεντόν! Ικέτες τους συμπαινώδες του, που άσυνειδήτα, ίσως, είχαν βαστάξει για πολλούς αιώνες τώρα τη θανάσιμη προσβολή! Έξωρισε στα τέκνα της άναίσεως πολιτείας να μην έχουν πιά άλλο σκοπό στην καρδιά τους κι' άλλη σκέψη στο νου τους παρά πως να πάρουν, έκδικση! Τέλος έκανε έκκληση σ' όλες τις ζωντανές δυνάμεις του έθνους!.

Με πόσον ένθουςισμό δέχθηκαν οι παριστάμενοι τα λόγια του, δε λέγεται. Όλοι είχαν σπικωθή όρθοι και με τα χέρια ψηλά ζητούσαν, ούρλιαζοντας, τον πόλεμο. Ποτέ ο δικηγόρος Σούτ δεν είχε τέτοια επιτυχία σε άκροσθέρειο και, πρέπει να τ' ομολογήσουμε, ήταν πολύ ωραίος.

Ο δήμαρχος, ο σύμβουλος, όλοι οι έπίσημοι που παρευρίσκονταν στη μνημειώδη αυτή συγκέντρωση μάταια θα έπικελευσαν ν' αντισταθούν στη λαϊκή όρμη. Έξ' άλλου δεν είχαν καμιά διάθεση να τ' αντισταθούν και μάλιστα, ίσως και δυνατότερα απ' τους άλλους, φώναζαν κι' αυτοί:

— Στα σύνορα, στα σύνορα! Όπως τα σύνορα δε βρίσκονταν παρά τρία χιλιόμετρα μακριά από τα τείχη του Κικεντόν, είναι βέβαιο πως οι Βιργκαμνέζοι διέτρεχαν σόδα-ρό κίνδυνο, γιατί μπορούσαν να σαρωθούν προτού καλά-καλά καταλάβουν τί συμβαίνει.

Όστόσο ο ένθουςισμός φαι-

μακοποιός Γίόσσε Λιφόνικ, που είχε διατηρήσει τη φρόνησή του στη σοβαρή αυτή περίσταση, θέλησε να δώσει στη συγκέντρωση να καταλάβει πως δεν είχαν ούτε τουφέκια, ούτε στρατηγούς, ούτε κανόνια.

Τού άπαντήσανε με όργη πως αυτά τα κανόνια, αυτούς τους στρατηγούς, αυτά τα τουφέκια θα τάφαιναν άμέσως πως το δίκιο κι' ή άγάπη για την πατρίδα έφταναν και περρίσσευαν κι' έκαναν το λαό άκαταμάχητο. Πάνω σ' αυτά ο ίδιος ο δήμαρχος πήρε το λόγο και με μια ύπεροχη έξαρση κατάρκινε τους λιγώνους που κρύβουν το φόβο τους κάτω από τον μανδύα της φρόνησης.

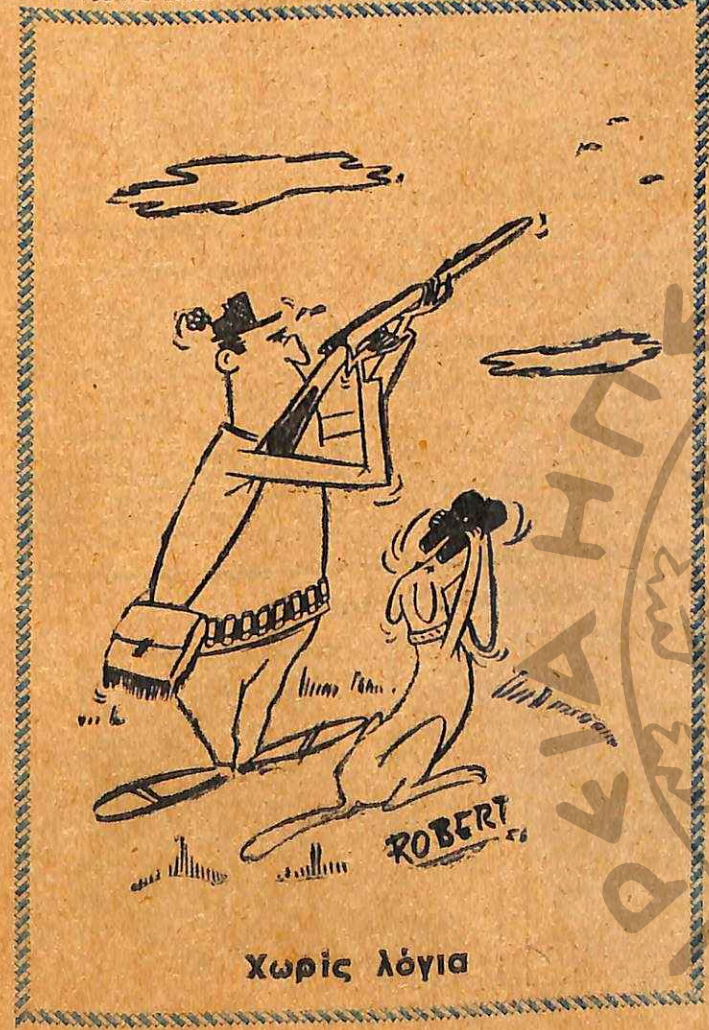
Τελειώνοντας, ή αθήουσα πήγε να γκομενιστή απ' τα νεύρο-γροτήματα.

Έγινε υψοφορία. Οι κραυγές διπλασιάστηκαν:

— Στο Βιργκαμνέ! στο Βιργκαμνέ!

Ο δήμαρχος ανέλαβε τότε να κινητοποιήση το στρατό και σ' όνομα της πολιτείας, ύποσχέθηκε σ' εκείνον από τους στρατηγούς που θα γούζε νικητής, ένα τιμητικό και λαμπρό θρίαμβο, τέτοιον που μόνο στην αρχαία Ρώμη γινόταν.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Η σ'ένεγεια

Χωρίς λόγια

Από τη ζωή του στίβου

Τα παγκόσμια ρεκόρ των αγωνισμάτων στίβου

Δημοσιεύουμε πιο κάτω τα παγκόσμια ρεκόρ των αγωνισμάτων στίβου. Στα ρεκόρ αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται όσα ρεκόρ έχουν καταρριφθεί κατά την διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων της Μελβούρνης:

Αγώνισμα	Κάτοχος	Χώρα	Ρεκόρ
100 μ. Μάρτισον και Κίγ		Ην. Πολιτεία	10''1
200 μ. Νταϊντ Σιμ		Ην. Πολιτεία	20''
400 μ. Λού Τζόνς		Ην. Πολιτεία	45''2
800 μ. Ροζέ Μόενς		Βέλγιον	1'15''7
1500 μ. Ροζάλεσκυ		Ουγγαρία	3'40''6
5000 μ. Παίρι		Μ. Βρετανία	13'36''8
10000 μ. Κούτς		Σοβ. Ένωση	28'30''4
3000 μ. στήλη Ρόζνου		Ουγγαρία	8'35''6
110 μ. έμπ. Τζ. Νταϊντ		Ην. Πολιτεία	13''4
400 μ. έμπ. Γκλέν Νταϊντ		Ην. Πολιτεία	49''5
Αλμα εις ύψος Ντούμας		Ην. Πολιτεία	2 μ. 15
Αλμα επί κοντώ Γουάρμεριτς		Ην. Πολιτεία	4 μ. 77
Αλμα εις μήκος Όουενς		Ην. Πολιτεία	8 μ. 13
Αλμα τριπλούν Ντά Σίλβα		Βραζιλία	16 μ. 56
Σφαιροβολία Ο Μπράιαν		Ην. Πολιτεία	19 μ. 25
Δισκοβολία Γκρόντιεν		Ην. Πολιτεία	59 μ. 28
Σφαιροβολία Κοννολυ		Ην. Πολιτεία	68 μ. 54
Ακοντισμός Σίντλο		Πολωνία	83 μ. 66
Δέκαθλον Τζόνσον		Ην. Πολιτεία	δαμ. 7985

Αγώνισμα	Κάτοχος	Χώρα	Επίδοσις
100 μ. Ντελάνυ		Αυστραλία	11''3
200 μ. Κόνθμπερθ		Αυστραλία	23''2
800 μ. έμπ. Καστλ		Γερμανία	10''6
Αλμα εις ύψος Μπάλες		Ρουμανία	1 μ. 75
Αλμα εις μήκος Κριζέσκιν		Πολωνία	6 μ. 35
Σφαιροβολία Ζουμπιν		Σοβ. Ένωση	16 μ. 67
Δισκοβολία Νομπάτς		Σοβ. Ένωση	57 μ. 48
Ακοντισμός Κονιάγιε		Σοβ. Ένωση	55 μ. 04

Τα Ολυμπιακά ρεκόρ των αγωνισμάτων ανδρών είναι τα εξής:

Αγώνισμα	Κάτοχος	Χώρα	Επίδοσις
100 μ. Όουενς, Τόλαν, Νταϊλιν		Ην. Πολιτεία	10''3
200 μ. Όουενς και Στάνφιλντ		Ην. Πολιτεία	29''7
400 μ. Τόουσεν, Μακ Κόνλε		Ζαμάρια	45''9
800 μ. Ουίτφιλντ		Ην. Πολιτεία	1'49''1
1500 μ. Μπαρτέλ		Λουξεμβούργον	3'45''2
5000 μ. Ζάτοπεκ		Τσεχοσλοακία	14'6''
10000 μ. Ζάτοπεκ		Τσεχοσλοακία	28'30''4
3000 μ. στήλη Λαεντφελντερ		Ην. Πολιτεία	8'45''4
110 έμπ. Νταϊλιν		Ην. Πολιτεία	13''2
400 έμπ. Μούρ		Ην. Πολιτεία	50''8
Αλμα εις ύψος Νταϊντ		Ην. Πολιτεία	2 μ. 04
Αλμα επί κοντώ Ρίτσορντ		Ην. Πολιτεία	4 μ. 55
Αλμα εις μήκος Όουεν		Ην. Πολιτεία	8 μ. 06
Αλμα τριπλούν Ντά Σίλβα		Ην. Πολιτεία	16 μ. 22
Σφαιροβολία Ο Μπράιαν		Ην. Πολιτεία	17 μ. 41
Δισκοβολία Ίνες		Ην. Πολιτεία	55 μ. 03
Σφαιροβολία Τέρμακ		Ουγγαρία	60 μ. 34
Ακοντισμός Γιούγκ		Ην. Πολιτεία	73 μ. 78
Δέκαθλον Ματάις		Ην. Πολιτεία	δαμ. 7887

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ
ΓΙΩΡΓΟΝ ΠΑΠΑΓΕΛΗΝ: Με αφορμή κίκα τιμωρείται κάθε παράπτωμα μέσα στην μικρή και μεγάλη περίοχη, όταν το παράπτωμα αυτό δεν είναι πέναλτυ.
ΚΩΣΤΑΝ ΑΡΒΑΝΙΤΗΝ, Βόλον: «Οφ'σάντε γίνεται όταν την στιγμή που ένας παίκτης δέχεται την μπάλα δεν βρίσκονται μεταξύ του τέρματος και αυτού δύο αντίπαλοι παίκτες. Δεν καταλογίζεται όμως εφ'σάντε ο παίκτης αν και εφόρκεται πίσω από τους αντίπαλους, δεν επηρεάζει την εξέλιξη του παιχνιδιού.

ΔΑΒΑΚΗΝ, Πειραιά: «Ο καταρτισμός της Εθνικής ομάδας, δεν είναι μόνον ζήτημα διαλογής των καλύτερων παικτών, αλλά και ζήτημα φόρμας των παικτών αυτών σε μια δοσμένη στιγμή. Όχι ότι όλοι οι καλοί μας παίκτες είναι φορμαρισμένοι στην την στιγμή. Γι' αυτό και ο Ίταλος προπονητής κ. Μαρτίνι, κάλεσε έναν αριθμό παικτών από τους οποίους τελικά θα σχηματίσει την εθνική ομάδα.
Απάντησε στο δεύτερο ερώτημάς θα πάρετε από τις ειδήσεις που δημοσιεύθηκαν στις εφημερίδες. Όσον αφορά το τρίτο ερώτημά σας τομίζω ότι ως βασίς θα πρέπει να ληφθεί ή πεντάδα του Πανελληνίου και να ενισχυθ με τους καλύτερους παίκτες των άλλων σωματείων.

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ

Σελίδα Συνεργασίας Άνωγειωτών

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Σ' ε μιά ράχη άκουμπισμένο κάτασπρο και καθαρό ζή την έμορφη ζωή του χωριουδάκι κατενός. Μακριά από κόσμο μισή απ' τον φθόνο μακριά το χωριό μου άναπνέει χαρούνα κι ελπίνα. Οι χωριάτες με το μόχθο με τον ιδρώτα το ψωμί ζούνε όλοι άδελφωμένοι στην σκληρή των την ζωή.

ΤΡΙΦΥΛΛΙ

ΤΥΠΟΙ ΣΥΜΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

"Η κυρία του άπασχόλησις τή έντομα. Πάντοτε έρρισκες επάνω του άράχνες, άκρίδες και διάφορα άλλα έντομα. Άσχολεϊται επίσης και με τή άμφίβια παραδειγματός χάριν τους θαλάσσιους, αλλά αυτό σέ δεύτερη κατηγορία. Πότε-πότε κάποια άκρίδα τού ξεφεύγει και τότε γίνεται πανζουρλισμός στην τάξη. Ξέχασα να πω ότι άσχολεϊται και με τή σκυληκία. Μάλιστα πέρσι ή τάξη είχε γεμίσει κάμπιες και οι κακόμοιροι οι έπιμεληταί δεν πρόφθαναν να τις πετούν στο καλάθι των άχρήστων. Είναι το άκρον άντίθετον του όνόματός του —Φρόνιμος— και μμείται το τρίτον μέλος της Άγίας Τριάδος, —την άθάνα Περσιερά— όποτε τον πιάνουν έπ' αυτόφωρο να άτακτ ή. Τις ελεύθερες ώρες του τις περνά μαζεύοντας τή προσφιλή του όντα που άνάφερα παραπάνα. "Ετσι πάντοτε γίνεται ίχθύς στις ώρες του μαθήματος —θα ξέρετε ότι τή ψάρια δεν μιλούν— μιά και δεν διάβάζει. Τό διάβασμα τή έχει στην τρίτη κατηγορία, γιατί, όπως είπα, στην δεύτερη έχει τή άσχημότητα του άμφίβια. Μανιώδης σκτισογράφος, έχει γεμίσει με σκίτσας του τα θρανία. Τό δικό του σκίτσο είναι: ψηλός, λιγνός, μαύρος σαν Άφρικανός φύλαρχος, δόντα σαν σκεπάρνια, ψηλά και κοκκαλιάρικα πόδια που θά τή λιγουρευόταν κάθε σκύλος, μάτια έρεβώδη, που κρύβουν όλα τή μυστήρια της άφρικανικής μαγείας, ατύα πεταχτά, σαν τή κουτιά ε-

νός διαστικού κωπηλάτη, χέρια μακριά και μαλλιά σαν τού άχινο. Τέλος, είναι τή τέλειον παράδειγμα τού άμελούς μαθητού.

ΣΤΡΑΒΟΕΥΛΟ

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΗ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Μέχρι τώρα όλες οι ημέρες της ζωής μου κυλούσαν οι ίδιες. Άν ήταν χειμώνας, περνούσα τις μέρες μου στο σχολείο από τή πρωί ως τή βράδυ, με μαθήματα και μελέτη. Άν ήταν καλοκαίρι, τις περνούσα κοντά στη θάλασσα, που τή λατρεύω. Καμμιά μέρα δεν ξεχωρίζα για μένα, όλες ήταν ίδιες, παιδικές, χαρούμενες.

Μά τώρα έχω κι εγώ τήν ωραιότερη μέρα της ζωής μου. Είναι ή Παρασκευή, ή ημέρα που θγαίνει τή άσχημότητα μου περιδικό, ε' Η Διάπλασις των Παίδων, που έχω διαβάσει τόσους παλιούς τόμους από τήν θείολογική μας, γιατί ή μαμά μου ήταν διαπαισιστούλα πολλά χρόνια.

"Α! με τί λαχτάρα περιμένω νάρθη ε'τή ή ημέρα! Πηγαίνοντας για τή σχολείο, αγοράζω από τήν περίπτερο τή "Διάπλασις", τή χώνω στη σάκκα μου και περιμένω πότε νάρθη τή διάλειμμα για να διαβάσω πεταχτά ό,τι προφτάσω, ώσπου να πάω τή βράδυ στο σπίτι να τήν καταέροχθισω διόκληρη.

Πόση χαρά, πόση μόρφωση, αλλά και πόση ξεκούρασι μου δίνει τή άσχημότητα μου περιδικό, όστερα από τή σχολαστική μαθηματία τού σχολείου μας!

Τώρα είμαι κι εγώ διαπαισιστούλα, κι έτσι στη θείολογική μας, δίπλα στους παλιούς τόμους της μαμάς μου θά προστεθούν και οι τόμοι της δικιάς μας γενιάς.

ΜΑΡΚΟΣ

Ο ΒΑΛΤΟΣ ΚΑΙ Η ΛΙΜΝΗ ΚΟΥΒΕΝΤΙΑΖΟΥΝ

Μία λίμνη έτυχε να βρίσκεται κοντά σ' ένα πολύ περήφανο βαλτο. Μία μέρα ό βαλτος είπε στη λίμνη: —Κυρά λίμνη, κοίταξε τί ώραίος που είμαι, με τή θούρα που πρασινίζουν τις όχθες μου;

Πρέπει να είσαι υπερήφανη που έχεις ένα τόσο καλό γείτονα.

— Μπα τί λές; τού άπάντησε ή λίμνη. "Εσύ πρέπει να είσαι υπερήφανος για μιά τόσο σπουδαία γειτονία. Πάνω στα θούρα σου κάθονται άσθονα κουκούτσια και στους θούρκους σου είναι κρυμμένα πολλά βατράχια, ενώ στα γαλανά νερά μου καθρεφτίζονται ό ήλιος και τή φεγγάρι και κολυμπούν πάπιες και κύκνοι. Και να ξέρης, πως άν κανείς άνθρωπος γελαστή και σέ πλησιάσει, τή κουκούτσια σου τόν τσιμπούν και τόν πιάνει πυρετός.

— Σάν πολύ περήφανη μου είσαι σήμερα κυρά λίμνη, είπε ό βαλτος. Αλλά τή ψηλά καλάμια όμως δεν άφήνουν κανένα να βλέπει τήν όμορφιά σου, όπως λές.

— Να σου πω, κύρ βάλτε, είμαι πολύ υπερήφανη που με στολίζουν τή καλάμια μου και να ξέρης πως άμα φυσή άνεμος τή καλάμια μου λυγούν και κάνουν μιά ώραία φυγούρα, ενώ τή θούρα σου δε λυγίζουν καθόλου.

— Μπορεί να μή λυγίζουν, αλλά για μένα είναι ό,τι πρέπει.

"Αρχισε να βροδιάζει. Βγήκε τή φεγγάρι και καθρεφτιζόταν στα νερά της λίμνης. "Ο βαλτος κοίταξε θονορά τή λίμνη και είδε πως τού έλεγε αλήθεια. Γύρισε τότε και κοίταξε τούς θούρκους του, θέλοντας να βρή δικαιολογία. Μά καθώς ήταν θυμωμένος, τόν άρπαξε ό ύπνος στη γλυκειά και ζεστή άγκαλιά του.

ΜΑΡΙΤΑ ΡΙΒΕΛΛΗ

«ΔΙΑΠΛΑΣΙ» ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

Σ κέπτομαι τόν ήλιο, που στέκεται άρχοντας πάνω στον ούρανό τόν καταγάλανο, να υπερφανεύεται σ' άλλα τ' άστέρια και να τούς λέη:

"Δές τε με, είμαι ό ήλιος. Χωρίς μένα δε μπορούν οι άνθρωποι να ζήσουν. Χωρίς έμένα θά πέθανε κάθε ίχθυς ζωής.

Και ρίχνει τις άκτίνες του τις χρυσοσκονισμένες και λάμπουν τή πάντα απ' αυτές.

Αλλάς μπορεί νάναι υπερήφανος, γιατί δεσπόζει στον ούρανό και φροντίζει για τή ζωή. Κάνει

τά στάχνα να μεστώνουν, τή λουλούδια ν' άνθοουν.

"Όμως κι εσύ πρέπει νάσαι υπερήφανη, «Διάπλασι» μας άγαπημένη. "Ισως, καλή, να μνή ε-χης τή φήμη τού τρανάρχοντα στο σύμπαν. "Η δική σου όμως ή φήμη είναι ριζωμένη στις καρδιές μας. Και οι καρδιές τών παιδιών και τών έφήβων αξίζουν πολλά.

"Ο ήλιος φροντίζει για νά ζούμε. Σ' υ μάς φωτίζει τήν ψυχή. Γίνεσαι γεωργός και τήν καλλιέργης σάν τή μάνα γη, άγάλι-ά-γάλι. "Εί είναι προτιμώτερο νά ζή κανείς λιγώτερα χρόνια με ψυχή, όπωσ όνειρεύτηκε να φτιάξη και προσπάθησε σ' όλη του τή ζωή ό μεγάλος μας Γρηγόρης Ξενόπουλος.

Με άγάπη

ΦΟΙΒΟΣ ΤΣΑΝΕΛΛΗΣ

ΙΠΤΥΧΟ

Ι. ΣΤΗ «ΔΙΑΠΛΑΣΙ»

Σ τόν όμορφο τή δρόμο σου πάντοτε έμπρός προχώρα άθάνατη "Διάπλασι". Σ τις παιδικές μας τις καρδιές σήμανε πιά ή ώρα για μιά γλυκειά άνάστασι.

ΙΙ. ΣΤΑ ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ

Νεϊάτα φωτόχαρα! τής Πατρίδας έλπίδες, τής αύγης άριπολούμια άνη τής καινούργιας ζωής ήλιαχτι- (δες).

Χελιδόνια κάποιες άνοιξης, που θάρρη.

ΓΡΟΒΑΔΟΥΡΟΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Μήκη και ό Νοέμβρης. "Η καρδιά τού θθινοπώρου. "Ε, τί να γίνη, δε θά έχουμε για πάντα καλοκαίρι. Μά να μω πήτε δε μάς ενδιαφέρει νάναι καλοκαίρι, ός μνή έχουμε σχολείο και ός είναι και χειμώνας. Γενικάς σέ όλα τή σπίτια γίνονται άνασκα. φές στα μπασούλα με τέτοια έπιμονή και ύπομονη, που λές και πρόκειται ν' άνακαλύψουν κοίτασματα ούρανού. "Η φύσις είναι

πελαγγολική και ό ήλιος κάνει μέρες δλόκληρες να έμφανισθ ή, σαν να πάσχη από πλευρίτιδα. "Ο ούρανός είναι κατάμαυρος, σαν θορυπενθών κύριος για τόν άδικο χαμό προσφιλούς του προσώπου. "Η μεγάλη λύπη τού δεν άργει νά ξεσπάσει σέ άσυγκράτητους καταρράκτες άσπρώων, που κατακλύζουν τούς δρόμους και κάνουν τούς περαστικούς διαδάτες άλλους ν' άνοίγουν τις όμπρέλλες τους και άλλους να τρέχουν με τόση θιασύνη κάτω από όπόστερα και σπίτια, που άν ύ-πληχε εκεί ένας χρονομέτρης να τούς χρονομετρούσε, σίγουρα θά έσπαζαν παγκόσμιο ρεκόρ. "Όποτε βλέπουμε ό,τι τή θθινοπώρο είναι κρήσιμο και στον άθλητισμό. «ΜΥΚΟΝΙΑΤΑΚΙ»

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΜΑΣ

Τό πιστό μας τή σκυλάκι τού καίμενο τριγυρνάει στην αύλή μας κουρασμένο.

Είναι φύλακας πιστός κι όταν τή θράδυ κοιμηθούμε όλοι κι είν' εσθό σκυτάδα.

Τό σκυλάκι έαγρυπνά κουλουριασμένο εις τήν πόρτα τού σπιτιού μας ξεπλωμένο.

Κι όταν έρθη κανείς κλέφτης και κακοθύμης, είν' ό φύλακας ό σκύλος μας ό μοιργός.

Κι όταν πάλι τή πρωί θά έημερώσει τόν άφέντη τού ό σκύλος θά σιωπή.

Σ τή κυνήγι για νά πών κι οι δυό όμαδι και να φέρουν τις πέδικες κοπάδι.

ΡΙΤΑ ΑΛΕΞΑΚΗ

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ

Σ ήμερα που μπήκα στην τάξη μου, βλέπω, ό θεέ μου, όλα τή παιδιά μαζεμένα. Μά ποί μαζευτήκανε τόσα πολλά παιδιά; Και —περίεργο— είναι όλα πεσμένα πάνω στο τραπέζι...

Πλησιάζω κοντά, αλλά κανείς δεν με παίρνει είδησι... Τέτοιο παράξενο πράγμα δεν έχει ξαναγίνη... Και φοράω κάτι παπούτσια, που χαλάνε τόν κόσμο όταν περπατάω! Κοντοζύγωσα στο τραπέζι και τί να δώ! Θά τή πι-στέψετε; "Όλα αυτά τή παιδιά, που ήταν τή ένα πάνω στο άλλο, τί κάνουν νομίζετε; Διαδάσανε! Τι διαδάσανε όμως; "Επρεπε να

τά είχα σκεφτή; τήν «Διαπλάσι». Μόλις τήν είδα κι εγώ και κατάλαβα πως είναι ή καινούργια, έβδωσα ένα πήδημα από πάνω τους και βρέθηκα φαρδύς πλατύς ξεπλωμένος στο τραπέζι. "Επεσο λοιπόν κι εγώ με τή μούτρα στο διάβασμα. Κι έτσι γλύτωσα τή ξύλο που θάτρωγα, γιατί και πάλι τή παιδιά προτίμησαν τή διά-βασμα...παρά έμένα!

ΚΟΚΟΡΑΚΙ (έτων 9)

ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ

Νοστάλγησα τις χάρες σου τή πεύκα τή θυμάρη τόν καθαρό άέρα σου τή πράσινο χορτάρι.

"Ακόμη τ' άκρογιάλι σου που σούπλενε τή πόδια κι' έρχόμουν κάθε πρωί και ψάρευα χταπόδια...

Τό έκκλησάκι σου πώ κετ που κάτασπρο φαντάζει και Κυριακή πρωί-πρωί κοντά τού μάς φαντάζει.

Νά θυμηθώ τ' άμπελια σου "Αχ! όνειρά μου χίλια που'ρχόμουν τή μεσάνυχτα και έτρωγα σταφύλια.

"Αχ! οι χαρούμενες στιγμές στο νός μου όλο γυρίζουν κι' απ' τήν πολλή νοστάλγησι τή μάτια μου άσπάζουν. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΜΑΝΟΣ

ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σάν τή κουδούνι άκούοται "να μπούμε στο σχολείο" εί νά σάς πω, άδελφια μου; με πιάνει ένα...κρό.

Κι όταν στην τάξη εύρεθώ ζαρώνω στο θρανίο και τότε ό άμοιρος κοιτώ ν' άνοίξω τή θείλια.

Νά μάθω λίγο μάθημα, μά δε μπορώ και μοιργείται απ' τή θυμό να κλάψω.

Μά να και ό καθηγητής μου λέει "ήσκα πάνα" να γράψης δύο κλάσματα. Και τότε τί να κάνω;

Τρέμω σαν φύλλο από δοντρί και κόβει τή φωνή μου. "Ωχ! οι συμμάθηταί γελοιοί με τήν κατάστασι μου!

Αλλά είναι τή χαλάρια μου, πάλι τή μουλά μου, πάλι. Μούπαν επεταί ό...γαϊδαρός είπα κι εγώ...πεταί.

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΜΑΝΟΣ

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

(Άπό τή βουνάλακι τού Άγίου Εύθυμίου)

Πολλές φορές είχ' άνεθ ή πάνω στο βουνάλακι. "Όλα τριγύρω φαίνονται σαν να έχουν άλλη χάρη.

Σ τούς πρόποδες τού έρίσκεται ένα μικρό έκκλησάκι, με τήν μοντρούλα γύρω του, με τή πυκνή χορτάρι.

Και κάτ' από τή πόδια του, από ζωγράφου χρώμα, απλώνεται ένα θέαμα πώ έμορφο ακόμα.

Τό στόλισμα τού ή μυγαλιά, οι κήποι, τή πουνάρι, τή φατωικά σπιτάκια τού, π' άπλώνονται με χάρη. τή άνη τή χυλιόχρωμα με τήν γλυκειά εωδά τους, τή έλάσσια απ' τή πρόστατα που κράζουν τή παιδιά τους.

Τά άσθονά τού τή νερά και ή ψηλή ή λεύκα, τή έλατα, ή κυπάρισσος, τή λίγα τού τή πεύκα, τή δυό τού τή σχολεία τού, ή κάθε μιά τού θρούσι, τ' άμπελια, τή χωράφια τού, πέ-ρα κατά τήν δύσι.

τή γαλανό, άσυννέφιαστο, τού ού-ρανού τού χρώμα, τή μορφαίνουν όλα τού κι οι πέτρες τού άκόμα.

ΗΡΩ-ΙΚΟ ΚΥΠΡΙΟΠΟΥΛΟ

— "Αλτ! "Αλτ! άκούομαι μέ-σα στην σιωπηλή νύχτα μιά φωνή. Είναι από έναν Άγγλο στρα-τιώτη, που κυνηγάει ένα Κυπρίο-πουλο. Τά χαρακτηριστικά τού είναι παιδικά, αλλά γεμάτα θόρ-ρος και τόλμη. Είναι έσθνος και τή κεφαλή τού στέκεται ψηλά γε-μάτο περηφάνεια, γιατί γεννήθη-κε Κύπριος και πρό πάντων "Ελ-ληνας.

Τρέχει, όχι γιατί φοβάται τή κρατητήριο και τή μαρτύρια, αλλά γιατί θέλει να βοηθήσει τήν Πατρίδα του.

Με τήν γρηγοράδα τών ποδιών τού ξεφεύγει και χάνεται μέσα στην νύχτα, αφήνοντας πίσω τού τόν Άγγλο να βλοπλημά.

Τήν άλλη μέρα τή πρωί βγαί-νει από τή σπύτι που βρίσκεται σέ κακά χάλια. "Όμως δεν τή βάζει κάτω. Οι τσέπες τού είναι γεμάτες προκηρύξεις και σέ κά-θε "Ελληνα που βλέπει δίνει κι' από μιά. "Όλοι πιά τόν ξέρουν και τού φωνάζουν Καλημέρα Πέ-τρο, τί γίνεσαι; Και ό Πέτρος σιγανά: "Εμπρός! Προσπαθήστε όλοι για τήν άπελευθέρωσι τής

Κύπρου. "Αντε να σπάση πιά τις αλυσίδες τις βαρείες που τήν κρατάν δεμένη.

Πατέρα δεν έχει, σκοτώθηκε. "Η μητέρα τού είναι μιά άσθε-νική γυναίκο. "Εχει και μιά άδελφή που βοηθάει τή μητέρα της. Μιά μέρα που είχε άνεθ ή σέ μιά ταράτσα και πέταξε προ-κηρύξεις ένας Άγγλος που τόν παρακολουθούσε τόν συνέλαβε και τήν έστειλε στο κρατητή-ριο. "Εκεί άφού τόν κράτησαν δύο ήμέρες και τόν μαστίγωσαν 20 φορές για τιμωρία — γιατί αυτός δεν άρνήθηκε να όμολογή-ση ότι πέταξε προκηρύξεις — τόν βάλεσαν στην φυλακή. "Όμως δεν έμεινε πολύ γιατί με τήν βο-ήθεια Κυπρίων πατριωτών, κατάρθρωσε να δραπέτεύσει. Και ρίχτηκε και πάλι στον άγώνα για τήν "Ελευθερία τού ήρωικού ησιού τού.

Κι' έτσι μιά μέρα, όταν ή Κύ-προς έλευθερωθή όλοι θά δούνε τή μικρό αυτό Κυπρίοπουλο να γίνεται ένας ήρωας άντάξιος τών προγόνων τού.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΪ-ΝΕ

Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΡΜΗΚΙ

"Ο τρελλός ό τζιτζίκας, που τή κεφί δεν τού λείπει τραγουδάει τή χαρά και μάς διώχνει κάθε λύπη.

Τζιτζίκας μου φωνάκω, σέκου λίγο τόν χειμώνα θάρρ' ή βαρυχειμωιά, θά πεινάς σάν 'ρθούν τή χιόνια.

Μά ό τζιτζίκας λαλεί κι' όσο πάει ξεφονίζει δεν άκούει τή σοφή συμβουλή τού τού χαρίζε τή μυρμηγκι τή σοφά που όλημερίς δουλεύει... Τού φωνάζει ξαφνικά: θάρρ' πεινές φωνάκω.

ΖΙΖΑΝΙΟ

ΦΟΥΡΤΟΥΝΙΑΣΜΕΝΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Φουρτούνιασμένη θάλασσα, ότε δεν γαληνεύει εις τή έλληνικά νερά τούς ναύτες μας παιδεύεις.

Γαληνεψε, ήμερεψε ηούχασε λιγάκι. Κάνε μιά μέρα όμορφη μιά μέρα εύτυχισμένη.

ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ

Ο ΙΠΤΑΜΕΝΟΣ Όλλανδός...

ΘΕΕ ΜΟΥ, ΘΕ ΜΟΥ ΤΙ ΔΙΧΕ ΜΑΖΕΥΕΙ ΑΥΤΟΣ Ο ΓΕΡΟΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ.

ΤΙ ΣΟΥ ΒΙΒΛΙΟ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΓΡΑΦΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΑΡΤΙ.

ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΑ-ΛΙΟ... ΜΑΙ-ΠΑ-ΡΑΞΕΝΟ ΒΙ-ΒΛΙΟ ΤΟ ΥΑ-ΡΕΦΑΛΤΗΝ ΑΚΡΟΓΥΑ-ΡΙΑ ΕΝΑ ΠΡΟ-Ι-ΝΟ. Π. ΠΕΤΕΡ-ΣΕΝ ΠΑΤΙ-ΗΡΚΟΛ.

ΚΑΙ ΤΕΡΑ ΑΣ ΔΟΥΜΕ ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ ΜΕΣΑ.

Α. ΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΟΜΑΝΤΕΖΙΝΑ. ΕΥΤΥΧΟΣ ΚΑΤΙ... ΚΑΤΑΛΑ-ΒΑΙΝΕ ΚΙ' ΑΥΤΑ.

ΔΙΑΒΑΖΕΙ: ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ... ΠΛΟΙΟΥ ΜΠΙΛΛΑΝΗΟ... ΠΟΤΗ ΜΕΝΟΥ.

ΤΑ ΚΑΜΩΜΑΤΑ ΕΝΟΣ ΦΑΡΣΕΡ

ΟΠΟΥ Ο ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΙ ΞΥΛΟΚΟΠΟΥΝΤΑΙ ΑΓΡΙΩΣ

Κάποιος φαρσέρ, γνωστός στο Λονδίνο από τα πετυχημένα του άστεία, χτύπησε μία μέρα την πόρτα ενός πλουσιόσπιτου.

Μόλις ο θυρωρός του άνοιξε, ο φαρσέρ τον ρώτησε με την μεγαλύτερη σοβαρότητα:

— Έδώ είναι ο κ. Χένρυ Τζών;

— Όχι, κύριε, δεν είν' εδώ. Ούτε κατοικεί κανένα τέτοιο πρόσωπο σ' αυτό το σπίτι, του απάντησε ευγενέστατα ο θυρωρός.

— Κι' όμως κάνεις λάθος; Ο Χένρυ Τζών είναι εδώ, του είπε γελαστά ο φαρσέρ, δείχνοντας τον έαυτόν του. Νά-τον!

Κι' έφυγε όπως ήρθε, αφήνοντας τον θυρωρό να τον παρακολουθεί περίεργα με το βλέμμα του.

Την άλλη μέρα, ο ίδιος φαρσέρ, φόρεσε ψεύτικες φαβορίτες και πήγε και χτύπησε ξανά την πόρτα του ίδιου σπιτιού.

Σε λίγο άνοιξε η πόρτα κι' έκαμε την εμφάνισή του ο ίδιος θυρωρός.

— Έδώ είναι ο κ. Χένρυ Τζών; τον ρώτησε πάλι ο άγνωστος με την μεγαλύτερη αφέλεια του κόσμου.

— Όχι, κύριε, του απάντησε ο θυρωρός, ο οποίος δεν τον είχε αναγνωρίσει.

— Κι' όμως, είναι εδώ, του απάντησε ο φαρσέρ, και με μία κίνηση τράβηξε τους φαβορίτες του κι' άρχισε να γελάει δυνατά.

Ο θυρωρός ταίριαζε την πόρτα κατόμουτρα θυμωμένος.

— Αν έρθεις ξανά, θα σε

κυνηγήσω με τη σκούπα, του είπε όλο νεύρα.

Ο Τζών ύστερα απ' αὐτὴ τὴ φάρσα πῆγε στὸ σπίτι του κι' ἔγραψε στοὺς στενοὺς του φίλους ἀπὸ ἕνα γράμμα. Τὸν εἰδοποιούσε πὼς ἀλλάξε κα' τοικίκα καὶ τοὺς προσκαλοῦσε νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν τὸ ἴδιο βράδυ γιὰ νὰ περάσουν μιὰ «εὐχάριστη βραδυά».

Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ διευθυν- σὶς τοῦ τοῦ σπιτιοῦ ἐκείνου, στὸ ὁποῖον ὑπηρετοῦσε ὁ γυνὼ στὸς μᾶς θυρωρός.

Τὰ γράμματα ἔφθασαν στὸν προορισμὸ τους καὶ οἱ φίλοι τοῦ Χένρυ Τζών, ἀρχί- σαν ἐκεῖνο τὸ βράδυ νὰ ἐπι- σκεπτόνται ἕνας-ἕνας μὲ τὴ σειρά τοῦ τὴ νέα κατοικίκα του.

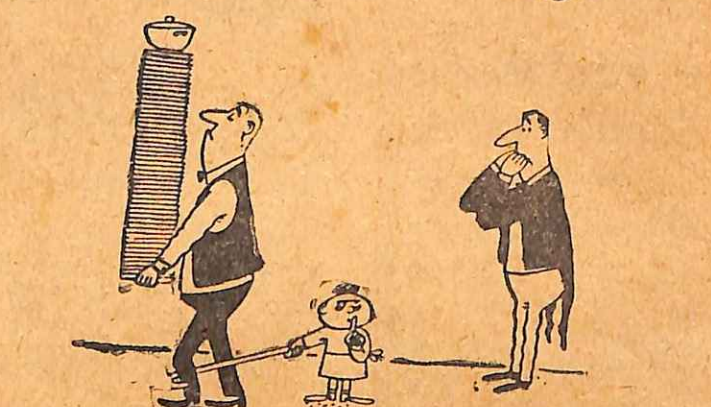
— Ἄ, ἐδῶ εἶσαι πάλι, στάσου νὰ σοὺ δείξω ἐγώ...

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀπάντησις τοῦ ἐξωργισμένου θυρωροῦ. Καὶ μαζί μ' αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ ὠσε μὲ τὴ σκούπα στὸ κε- φαλάκι. Σὲ λίγα λεπτὰ δεύ- τερος ἐπισκέπτης ζητοῦσε ἀ- πὸ τὸν θυρωρὸ εὐγενέστατα νὰ τοῦ πῇ ποῦ μένει ὁ κύρι- ος Χένρυ Τζών. Κι' αὐτὸν ὁ θυρωρός τὸν ἀρχισε στὴς βρι- σιές καὶ μὲ μιὰ σπρωξιά τὸν πέταξε κάτω ἀπὸ τὴ σκάλες.

Ο τρίτος δοκίμασε κι' αὐ- τὸς τὴν ἴδια ὑποδοχή, κα- θὼς καὶ ὅλοι οἱ ὑπόλοιποι φί- λοι τοῦ Χένρυ Τζών, ποὺ εἴ- χαν δεχθῇ τὴν πρόσκλησί του κι' εἶχαν πάει γιὰ νὰ περά- σουν στὸ νέο του σπίτι «μιὰν εὐχάριστη βραδυά».

Τώρα τί συνέβη στὸν Χέν- ρυ Τζών, κατόπιν αὐτοῦ τοῦ... ἀστείου, θὰ μᾶς ἐπιτρέψετε νὰ μὴν τὸ ἀναφέρουμε.

Τὸ ξένο χιούμορ

Ξαναβγαίνει ἡ «Διάπλασις»

Πέντε παλαιοὶ τόμοι κυριευμένοι, σκισημένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, βαλ- μένοι ὁ ἕνας ἐπὶ τοῦ ἄλλου μέσα σὲν βιβλιοθήκη. Πέντε πα- λιοὶ τόμοι, ποὺ ὅμως μὲ τραβοῦ- σαν σάν μαγνήτης. Ὁρεσ ὁλό- κληρες μποροῦσα νὰ καθομαι σκυμμένη ἐπάνω τους καὶ νὰ... ξεφυλλίζω. Ὅλο σχεδὸν τὸ περιεχόμενό τους τὸ εἶχα ρουφή- χει λαίμαργα. Ἕνας παλιὸς κό- σμος ξετυλιγόταν μπροστά μου. Μὲ τραβοῦσαν ἰδιαιτέρως οἱ «Ἀ- θηναϊκὲς ἐπιστολές» μὲ τὴν ὑπο- γραφὴ «Φαίδων». Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔξερα ποῖος κρυβόταν πίσω ἀπὸ αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, ἀλλά, κάποιον μέρα ὁ πατέρας μου μοῦ εἶπε, ὅτι τὴς ἔγραφε ὁ Γρηγόρι- ος Ξενοπούλος. Ζήτησα τὰ παιδιὰ ποὺ ἀλληλογραφῶσαν μὲ τὴν ἐκρά - «Διάπλασις» καὶ ἔ- πωσαν μέρος σὲ κάθε τῆς ἐκ- ἡλῶσι. Ὡ, ὅν ἔβγαλε ἕνα τέ- τοιο περιοδικό, θὰ γινόμουν ἡ καλύτερη ἀναγνώστριά του.

Καὶ ξαφνικά, μιὰ μέρα τὰ μύτια μου ἔπεσαν σὲ μιὰ διαφῆ- μι. «Ἐλεγε κάτι γιὰ τὴν «Διά- πλασις». Ἡ καρδιά μου χτύπησε τρελλά. Μήπως... Καὶ τὴν ἄλ- λη μέρα ἀκούσα τὴν ἀδελφή μου, νὰ μοῦ λέγῃ: θὰ κυκλοφο-

ρήση καὶ πάλι ἡ «Διάπλασις». Πέταξα ἀπὸ τὴν χαρά μου. «Ε- γὼ ἔλεγα νὰ βγῇ ἕνα πορόμοιο περιοδικό, καὶ νὰ ποὺ ξαναβγῇκε ἡ ἴδια ἡ «Διάπλασις».

Ἀρχισα νὰ μετρῶ τὴς ἡμέρες, ὥς στὴν ἡμέρα ποὺ θὰ κυκλοφο- ροῦσε. Καὶ νάτην! Σήμερα τὴν κρατῶ στὰ χέρια μου. Τὴν ξε- φυλλίζω μὲ λαχτάρα. Νάτες, οἱ «Ἀθηναϊκὲς ἐπιστολές» ἡ ἀλλη- λογραφία μὲ τὴν ἐκρά - «Διά- πλασις», τὰ «μικρὰ μυστικὰ» οἱ ὁμορφες συνέχειες. Τὸ δνειρό μου πραγματοποιήθηκε. Ἡ χαρά μου ἐνάναται μὲ τὴν εὐγνωμοσύ- νη πρὸς αὐτοὺς ποὺ συνεχίζου- τὸ ἔργο τοῦ Γρηγορίου Ξενοπού- λου.

Καὶ βέβαια, θὰ γίνω μιὰ ἀπὸ τὴς καλύτερες ἀναγνώστριες. θὰ τὴν διαβίω σὲ ὅσα παιδιὰ δὲν τὴν νύκτισαν ἀκόμη, καὶ μαζί θὰ βαδίσουμε τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς μας, ἔχοντας πάντα σύντροφο καὶ ὁδηγὸ σὲ κάθε δύσκολη στιγμὴ τοῦ περιο- δικοῦ αὐτοῦ, ποὺ στὴς σελίδες του πλανᾶται ἡ μαρφή τοῦ μεγάλου ποτέρας τῆς «Διαπλάσεως».

ΜΑΡΙΑ Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Α' Γυμνάσιον

Πνευματικές ασκήσεις

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ

Ἀντικαταστήσατε τὴς τελεί- ες μὲ φωνήεντα καὶ τὴς παύλες μὲ σύμφωνα, τὰ ἀρχικά τους δὰ σὰς δώσουν τὸ ὄνομα Οὐγ- γρου δρομέως.

- 1) — — — — —
- 2) — — — — —
- 3) — — — — —
- 4) — — — — —
- 5) — — — — —
- 6) — — — — —
- 7) — — — — —
- 8) — — — — —
- 9) — — — — —
- 10) — — — — —

- 1) Οὐγγρος νικητὴς τῶν Πανευρωπαϊκῶν.
- 2) Ρέκορντμαν σφαιροβολί- ας.
- 3) Οὐγγρος δρομεὺς τῶν 800 μέτρων.
- 4) Τὸ μικρὸ ὄνομα Γερμανοῦ ποδοσφαιριστοῦ.
- 5) Ἀρχηγὸς τῆς Ἑθνικῆς Γερμανίας.
- 6) Ρέκορντμαν μήκους.
- 7) Ρῶσος δρομεὺς τῶν 400 μετ' ἐμποδίων μέτρων.
- 8) Μικρὸ ὄνομα Ἑλλῆνος κολυμβητοῦ.
- 9) Ἀμερικανὸς σφυροβόλος.
- 10) Ἑλλῆν ποδοσφαιριστὴς.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΗΣ

ΤΡΙΓΩΝΟ

- 1) Α — Σ
- 2) Α — Σ
- 3) Α — Σ
- 4) Α — Σ
- 5) Α — Σ
- 6) Α — Σ
- 7) Α — Σ
- 8) Α — Σ
- 9) Α — Σ
- 10) Α — Σ

Εὐθύμος Ἱππότης

ΜΠΟΡΕΙΤΕ Ν' ΑΠΑΝΤΗΣΕΤΕ;

1. Ποιὸς ζωγράφισε τὴν Τζο- κόνα;
2. Ποῖα τὰ ἀκριβώτερα ἀν- θη;
3. Ποῖα εἶναι ἡ μεγαλύτερα ἐκκλῆσις τοῦ κόσμου;
4. Ποῖοι ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι δρόμοι τῆς Ἀθήνας;
5. Ποῖοι τρῶνε τὴς περισσό- τερες καραμέλλες;
6. Ποῖον ὑπῆρξε τὸ πρῶτο ξενοδοχεῖον τῆς Ἀθήνας;
7. Ποτέ καὶ ἀπὸ ποῖον ἀνε- καλύφθη ἡ Ἀμερική;
8. Τί σημαίνει «Μισισισσι- ππ»;
9. Πόσες φορές περνᾷ τὸ αἶ- μα ἀπὸ τοὺς πνεύμονας;
10. Πόσα χρώματα μπορεῖ νὰ ἔχη ὁ χρυσός;
11. Ποιὸς ὁκεανοὺς ἐνώ- νει ὁ ἰσθμὸς τοῦ Παναμά;
12. Ποῖοι εἶναι οἱ μεγαλύτε- ροι καταρράκται;
13. Ποῖος ἐφευρε τὴν βεντά- λια;
14. Πόσους πόρους ἔχει τὸ δέρμα μας;
15. Ποῖο τὸ ἑλληνικὸ νησί τῶν λεπρῶν;

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΙΣΑΓΕΤΕ ΕΞΥΠΝΟΙ;

- 1) Μπορεῖτε νὰ βοήτε 5 ἄ- ριθμούς κατὰ σειράν ποὺ νὰ ἔ- χουν γιὰ ἀθροισμα 100;
- 2) Πὼς λέγεται αὐτὸς ποὺ εἶναι κάτω ἀπ' τὸν ποταμό;
- 3) Πὼς λέγεται ἡ κατσίκκα ποὺ στέκεται ἀνάσκελα;

ΝΙΚΗΤΗΣ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Μέρος τοῦ ὥρολογιοῦ εἰμαι χρήσιμο πολὺ. Μὰ ἂν ὅμως μοῦ προσέδεις ἕνα σύμφωνο στὴν ἀρχή, κάτοικος βορείου γῆς θὰ γενῶ εὐθύς.

ΣΠΥΡΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Ποῖος εἶναι ὁ γυῖος τῶν γο- νέων μου καὶ δὲν εἶναι ἀδελφός μου;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΝΤΩΝΙΝΗ

Οἱ λύσεις τοῦ περασμένου

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝ: 1) Διάπλασις. 2) Ἑλαιόλαδα. 3) Καραβάνια. 4) Ἀρῶ — ὅς — ἄρ. 5) Δα- νός — τί. 6) Λιτό. 7) Κύμα- τα — ἐμ. 8) Ὀλαί — Μάρω. 9) Σὺλ — Νάτας.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) Δεκαδικός. 2) Ἰλαρά — ὦλη. 3) Ἀσράν — μας. 4) Πιά — ὁμάς. 5) Λοβός. 6) Ἄλας — λαμα. 7) Σάν — τί — αἰ. 8) Ἰδιαιτέ- ρα. 9. Σαῶρ — ὁμας.

ΤΡΙΓΩΝΟ

Δ Ι Α Π Λ Α Σ Ι Σ
Ι Α Π Ω Ν Ι Α Σ
Α Ι Σ Μ Π Ο Σ
Π Λ Α Τ Ο Σ
Λ Α Γ Ο Σ
Α Μ Ο Σ
Σ Ο Σ
Ι Σ
Σ

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

Μέγας Ἀλέξανδρος

ΕΠΙΓΡΑΦΗ

Διαβάζεται ἀπὸ τὰ κάτω πρὸς τὰ ἑπάνω: «Μὴ τὰ ἡδι- στα, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα».

ΦΩΝΗΗΤΟΛΛΙΠΟ

Κάμε τὸ καλὸ καὶ ρίξτο στὸ γιολό.

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

α) Ζάχαρη, β) Κόλα, γ) Νανά.

ΠΕΡΙΕΡΓΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Τὸ φαίνόμενο αὐτὸ γίνεται, ἐπειδὴ τὸ οἰνόπνευμα εἶναι ἄ- ραιότερο καὶ μπαίνει στοὺς πό- ρους τοῦ νεροῦ.

Τὸ ἔστειλε ὁ ΠΡΩΤΕΥΣ

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ
— Βούλα, Μιχαήλ, κάποι- ος ἔσπασε αὐτὸ ποὺ πῆραμε τὸ πρῶτ.

— Ποιό;

— Καλὲ μὴν κάμετε πὼς δὲν καταλαβαίνετε, σὰς τὸ εἶπα.

ΑΜΑΛΙΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
— Λιλή, Κωστήκη, πᾶμε νὰ φύγουμε, φοβάμαι.

— Ἀπὸ τί Νίκο;

— Ἀπὸ τὸ εἶπα Λιλή.

— Ὄχι μπαμπά. Λάθος κά- νετε. Δὲν πῆγα γι' αὐτό.

— Τότε γιὰ τί πῆγες;

— Μὰ πάλι θὰ σὰς τὸ ἔα- ναι;

ΟΜΗΡΟΣ

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

- 1) 1 2 3 4 5 6 7
- 2) 2 5 2 3 1
- 3) 3 6 2 1
- 4) 4 1 7 3
- 5) 5 3 7 1
- 6) 6 2 3 5 7 1
- 7) 7 6 7 1

- 1) Κράτος.
- 2) Στὸ στόμα.
- 3) Κάθε ἀγόρι.
- 4) Πρόσωπον τῆς Π. Γραφῆς
- 5) Ἀριθμητικόν
- 6) Μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ
- 7) Ὀμηρικὸς ἥρωας

ΜΑΓΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μὲ τὴν ἀνταλλαγὴ ἑνὸς γράμματος — πάντοτε τοῦ ἴ- διου — σὲ κάθε μία ἀπὸ τὴς πρὸ κάτω λέξεις, νὰ σχηματι- σθοῦν χωρὶς ἀναγραμματισμό, ἄλλες τῶσες λέξεις:

δόλος, τόμος, σκό- τος, κόρφος, νότος.

ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΝ

1) ΔΩΣ ΜΟΙ ΠΑ ΣΤΩ ΚΑΙ ΤΑΝ ΓΑΝ ΚΙΝΗΣΩ (Ἀρχιμή- δης).

2) Η ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΤΚΗ- ΠΙΣΣΑ.

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

α) Ἀσσυριανοπιάλ, β) Σανός, γ) Ὀλοι, δ) Ὑπνος, ε) Ραμᾶ, στ) Μας, ζ) Πόνος, η) Ναός, θ) Ἴσος, ι) Λίπος, πος.

ΑΠΡΟΟΠΤΟ

Τὸ ἕνα εἶναι δύο γράμματα Ε+Ν = 2, τὸ δύο εἶναι τρία γράμματα Δ+Υ+Ο = 3.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἡ γυναίκα ἦταν κόρη τοῦ ἀνδρός.

ΣΚΑΛΑ

- 1) Τὰς
- 2) Τρεῖς
- 3) Τρεῖς
- 4) Τρεῖς
- 5) Τρεῖς
- 6) Τρεῖς
- 7) Τρεῖς
- 8) Τρεῖς
- 9) Τρεῖς
- 10) Τρεῖς
- 11) Τρεῖς
- 12) Τρεῖς
- 13) Τρεῖς
- 14) Τρεῖς
- 15) Τρεῖς

ΠΕΡΙΕΡΓΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Τὸ φαίνόμενο αὐτὸ γίνεται, ἐπειδὴ τὸ οἰνόπνευμα εἶναι ἄ- ραιότερο καὶ μπαίνει στοὺς πό- ρους τοῦ νεροῦ.

Τὸ ἔστειλε ὁ ΠΡΩΤΕΥΣ

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ
— Βούλα, Μιχαήλ, κάποι- ος ἔσπασε αὐτὸ ποὺ πῆραμε τὸ πρῶτ.

— Ποιό;

— Καλὲ μὴν κάμετε πὼς δὲν καταλαβαίνετε, σὰς τὸ εἶπα.

ΑΜΑΛΙΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
— Λιλή, Κωστήκη, πᾶμε νὰ φύγουμε, φοβάμαι.

— Ἀπὸ τί Νίκο;

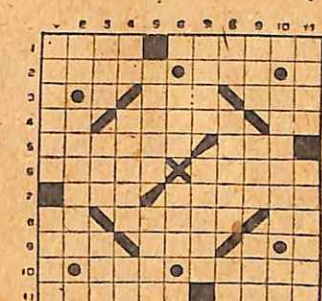
— Ἀπὸ τὸ εἶπα Λιλή.

— Ὄχι μπαμπά. Λάθος κά- νετε. Δὲν πῆγα γι' αὐτό.

— Τότε γιὰ τί πῆγες;

— Μὰ πάλι θὰ σὰς τὸ ἔα- ναι;

ΟΜΗΡΟΣ

Σταυρόλεξο ἀρ. 6

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

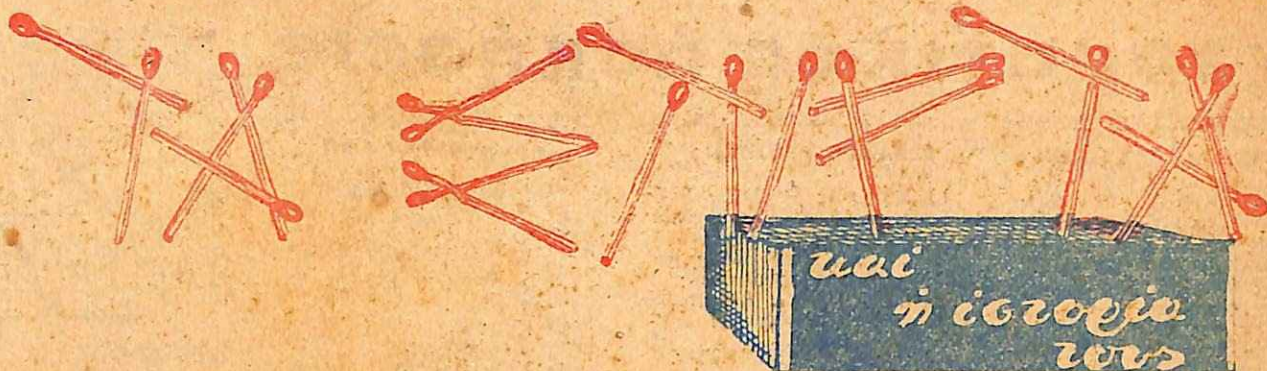
- 1) Ὀμηρικὸς ἥρωας. — Φω- τίζει ἀγίους.
- 2) Τὴν οἰκονομικὴν ὁ ἀσθε- νῆς. — Ἀθηναϊκὴ ὁμάς.
- 3) Χρονικὸν ἐπὶ τῆς ἰατρικῆς (δη- μοτ.). — Πινγκερτον, ἀ- στυνομικὸς ἀσπός.
- 4) Τριάντα διὰ δύο. — Πλά- θει σίδηρος. — Δείχνη.
- 5) Σύνολον. — Θεσ/νικὰ ὁμάς.
- 6) Εἶναι ἐχθρὸς τῶν ψαρι- ῶν. — εὐνοϊκά.
- 7) Εἶναι τεχνητὸν τὸ βράδυ. — Γεωργικὴ ἐργασία.
- 8) Ἀρνήσις (ἑν.). — Πρε- σβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Μαῦσε- ως. — Σῆμα ἐργοστασίων.
- 9) Ἡ ἀρχὴ προσκοπικοῦ πα- ραγωγέματος. — Αἰτιολογ. σύν- δεσμος.
- 10) Παρομοιάζει. — Ἀλι- ευτικὸν ὄργανον.
- 11) Ζυγαριὰ βάρων βαρῶν. — Ἡ μύτη τῆς βελόνης.
- 12) Κἀτοικος Ἀφρικανικοῦ κράτους. — Δέν εἶναι γέρος.
- 13) Ἀνθη. — Εἶναι ἀριστον- κυνῆγι.
- 14) Ἀφῆσε. — Βλέπω. — Διπλάσιαζόμενο ξεπουλάει.
- 15) Νότα. — Χαθευτικὸν γυ- ναϊκεῖον ὄνομα. — ἄρθρο (ἀν- τεστραμ).
- 16) Συγκεκριμένος, θετικὸς. — Καθαρή, ἀθά.
- 17) Αἰώνιος ἐχθρὸς τῆς γά- τας. — Ἀρχὴ συμπεράσματος.
- 18) Ὀργανον τοῦ σώματος. — Μέρος τοῦ πλοίου.
- 19) Αἰγυπτιακὴ θεότης. — Απαλόν, μαλακόν. — Βυζαντι- νὴ νότα.
- 20) Ἀνθος. — Καλύπτει τὸ ἐν τρίτον τῆς Αὐστραλίας. — Νευρικὸς κλονισμός.
- 21) Τὴν διώκει ὁ νόμος. — Σύμφωνον.
- 22) Ἐχεῖ καὶ δική της σκά- λα. — Δέν σέβεται τὰ θεῖα.
- 23) Τριάν. Δ. ΜΠΟΤΣΙΒΑΛΗΣ

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) Κἀτοικος Ἀφρικανικοῦ κράτους. — Δέν εἶναι γέρος.
- 2) Ἀνθη. — Εἶναι ἀριστον- κυνῆγι.
- 3) Ἀφῆσε. — Βλέπω. — Διπλάσιαζόμενο ξεπουλάει.
- 4) Νότα. — Χαθευτικὸν γυ- ναϊκεῖον ὄνομα. — ἄρθρο (ἀν- τεστραμ).
- 5) Συγκεκριμένος, θετικὸς. — Καθαρή, ἀθά.
- 6) Αἰώνιος ἐχθρὸς τῆς γά- τας. — Ἀρχὴ συμπεράσματος.
- 7) Ὀργανον τοῦ σώματος. — Μέρος τοῦ πλοίου.
- 8) Αἰγυπτιακὴ θεότης. — Απαλόν, μαλακόν. — Βυζαντι- νὴ νότα.
- 9) Ἀνθος. — Καλύπτει τὸ ἐν τρίτον τῆς Αὐστραλίας. — Νευρικὸς κλονισμός.
- 10) Τὴν διώκει ὁ νόμος. — Σύμφωνον.
- 11) Ἐχεῖ καὶ δική της σκά- λα. — Δέν σέβεται τὰ θεῖα.
- 12) Τριάν. Δ. ΜΠΟΤΣΙΒΑΛΗΣ

ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) Κἀτοικος Ἀφρικανικοῦ κράτους. — Δέν εἶναι γέρος.
- 2) Ἀνθη. — Εἶναι ἀριστον- κυνῆγι.
- 3) Ἀφῆσε. — Βλέπω. — Διπλάσιαζόμενο ξεπουλάει.
- 4) Νότα. — Χαθευτικὸν γυ- ναϊκεῖον ὄνομα. — ἄρθρο (ἀν- τεστραμ).
- 5) Συγκεκριμένος, θετικὸς. — Καθαρή, ἀθά.
- 6) Αἰώνιος ἐχθρὸς τῆς γά- τας. — Ἀρχὴ συμπεράσματος.
- 7) Ὀργαν

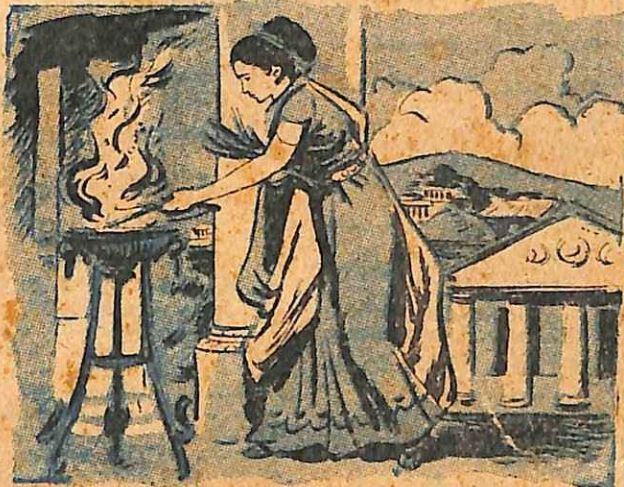
να διατηρούν ασβυστο το ιερό φως και όποια απ' αυτές ξε-
χνιόταν και το άφινε να σβήση την τιμωρούσαν να θαφτή ζων-
τανή.

Αργότερα οι άνθρωποι έμαθαν να ανάδουν φωτιά με κά-

"Ετσι λέγονται τα μικρά εκείνα ξύλινα μπαστούνάκια με το
σκούρο κεφαλάκι, που φαίνεται τόσο άβωδο, αλλά στην προ-
γματικότητα μπορεί να κάνει αφάνταστες ζημιές. Τόσο μικρά
και όμως τόσο επικίνδυνα. Φτάνει να τα τρίψη κανείς ελαφρά
για να μεταβληθούν σε φωτιά. Είναι, όμως, τόσο απαραίτη-
τα στον άνθρωπο τα μικρά αυτά ξυλαράκια.

Στα πολύ παλιά χρόνια, όταν ακόμα οι άνθρωποι δεν
είχαν γνωρίσει τα σπέρτα, άναβαν φωτιά τρίτοντας με δύνα-
μι δυο ξερά ξύλα. Η μέθοδος αυτή ήταν τρομερά κουραστι-

ποιο τρόπο πιο εύκολο και ταχύτερο. Χρησιμοποιούσαν ένα
μικρό χαλύβδινο εργαλείο και μία ειδική πέτρα. Το τρίψιμο
του εργαλείου πάνω στην πέτρα προκαλούσε σπίνθες, που με
τη σειρά τους έβαζαν φωτιά στην ίσκα.

Όμως κάποια μέρα, το 1669, ανακαλύφθηκαν, έντελως
αναπάντεχα, τα σπέρτα. Κάποιος γέρος Γερμανός αλχημι-
στής, ο Μπράντ, που προσπαθούσε στο Άμβούργο να φτιά-
ξη χρυσάφι, ανσκάλυψε τυχαία σ' ένα σπέρτα πειράματά του,
την εύφλεκτη ύλη που χρησιμοποιείται σήμερα για να φτιαχτή
το κεφαλάκι των σπιντών.

κη και άργη. Νευρίασμένη η νοικοκυρά των σπηλαίων περ-
μενε να ανάψει κάποτε η φωτιά για να μαγειρέψη.
Όλες αυτές οι δυσκολίες και διάφοροι άλλοι λόγοι έ-
καναν τους αρχαίους να θεωρούν την φωτιά σαν κάτι ιερό.
Στη Ρώμη καθιερώθηκαν ειδικές ιέρειες που είχαν αναλάβει

**ΣΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΦΥΛΛΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΟΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΟΥΝ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΑΣ. — ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ΟΧΟΙ—ΕΣ ΔΕΝ ΠΗΡΑΤΕ ΜΕΡΟΣ ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΑΣ
Βοήθεια: 'Ο πολυνίκης μιά φωτογραφική μηχανή — βιβλία — συνδρομές**